KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2020/687,

17. detsember 2019,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud taudide ennetamise ja tõrje eeskirjadega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrust (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus), ([1]) eelkõige selle artikli 47 lõiget 1, artikli 53 lõiget 2, artikli 54 lõiget 3, artikli 55 lõiget 2, artikli 58 lõiget 2, artikli 63 esimest lõiku, artikli 64 lõiget 4, artikli 67 esimest lõiku, artikli 68 lõiget 3, artikli 70 lõiget 3, artikli 72 lõiget 2, artikli 73 lõiget 3, artikli 74 lõiget 4, artikli 76 lõiget 5, artikli 77 lõiget 2 ja artikli 272 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EL) 2016/429 on kehtestatud loomadele või inimestele edasikanduvate loomataudide ennetamise ja tõrje eeskirjad, sealhulgas tauditeadlikkuse, taudiks valmisoleku ja tauditõrje eeskirjad. Eelkõige on määrusega (EL) 2016/429 kehtestatud taudispetsiifilised eeskirjad selle artiklis 5 osutatud taudide ennetamiseks ja tõrjeks. Määrusega (EL) 2016/429 on ühtlasi ette nähtud, et neid taudispetsiifilisi eeskirju kohaldatakse selliste loomaliikide ja loomaliikide rühmade suhtes, mis kujutavad endast arvestatavat riski konkreetsete komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/1882 ([2]) loetletud taudide levitajana.

(2) On vaja kehtestada eeskirjad, millega täiendatakse määruse (EL) 2016/429 III osa II jaotises teatavate loetellu kantud taudide suhtes sätestatud tauditõrjemeetmeid käsitlevaid eeskirju. Need täiendavad eeskirjad ja määruses (EL) 2016/429 sätestatud eeskirjad on tihedalt seotud ja neid tuleks kohaldada üheskoos. Lihtsuse, läbipaistvuse ja kohaldamise hõlpsuse huvides tuleks täiendavad eeskirjad sätestada pigem ühes õigusaktis kui mitmes eraldi õigusaktis, mis sisaldavad palju ristviiteid ja mille puhul tekib dubleerimise oht.

(3) Määruse (EL) 2016/429 II jaotise 1. peatüki artikkel 53, artikli 54 lõige 3, artikli 55 lõige 2, artikli 58 lõige 2 ning artiklid 63, 64, 67, 68 ja 70 käsitlevad nende meetmete mitmesuguseid tehnilisi aspekte, mida tuleb võtta selle määruse artikli 9 lõike 1 punktis a osutatud taudide kahtluse ja kinnituse leidmise korral. Samamoodi käsitletakse määruse (EL) 2016/429 II jaotise 2. peatüki artikli 72 lõikes 2, artikli 73 lõikes 3, artikli 74 lõikes 4, artikli 76 lõikes 5 ja artiklis 77 nende meetmete tehnilisi aspekte, mida tuleb võtta selle määruse artikli 9 lõike 1 punktides b ja c osutatud taudide kahtluse ja kinnituse leidmise korral.

(4) Eeskirjad, mis tuleb II jaotise artiklite kohaselt sätestada, on omavahel seotud, sest neid kohaldatakse määruses (EL) 2016/429 loetletud eri kategooria taudide tõrjeks võetavate meetmete suhtes. Seepärast tuleks nende eeskirjade tõhusa kohaldamise ja selguse huvides sätestada need ühes delegeeritud õigusaktis, millega nähakse ette loetellu kantud taudide tõrje ulatuslikud tehnilised meetmed ja aidatakse kaasa loomataudide tõrje õigusraamistiku üldisele lihtsustamisele.

([1]) ELT L 84, 31.3.2016, lk 1.

([2]) Komisjoni 3. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1882, milles käsitletakse loetellu kantud taudide kategooriate suhtes teatavate taudiennetuse ja -tõrje eeskirjade kohaldamist ning millega kehtestatakse nimekiri liikidest ja liigirühmadest, mis kujutavad endast arvestatavat riski kõnealuste loetellu kantud taudide levimisel (ELT L 308, 4.12.2018, lk 21).

(5) Varasemad tauditõrjemeetmed olid sätestatud mitmes direktiivis, millest igaüks sisaldas ühe või mõne loomataudiga seotud eeskirju. Mõni neist eeskirjadest on määrusega (EL) 2016/429 asendatud, samal ajal kui teised on vaja lihtsustamiseks ja võimalike vastuolude kõrvaldamiseks asendada käesoleva delegeeritud määrusega. See tagab selged, ühtlustatud ja üksikasjalikud eeskirjad loomataudide tõrjeks kogu liidus. See võimaldab ka pädevatel asutustel ja ettevõtjatel kohaldada asjakohaseid sätteid ning suurendab eeskirjade läbipaistvust ja tagab seega parema reageerimise loomataudiriskidele.

(6) Selleks et likvideerida A-kategooria taudi puhang niipea kui võimalik ning tagada loomade tervise ja heaolu kõrgetasemeline kaitse, on vaja sätestada tauditõrjemeetmed liidu tasandil.

(7) Käesoleva määruse kohaldamisala peaks seepärast hõlmama tauditõrjemeetmeid maismaa- ja veeloomadel esinevate A-kategooria taudide korral ning teatavaid tauditõrjemeetmeid B- ja C-kategooria taudide korral. B- ja C-kategooria taudide korral tuleks tauditõrjemeetmeid kohaldada koostoimes komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/689 ([3]) sätestatud järelevalve- ja likvideerimiseeskirjadega.

(8) Käesolevas delegeeritud määruses sätestatud tauditõrjemeetmeid tuleks kohaldada loomadele ja loomadelt saadud toodetele, sealhulgas loomsetele saadustele, loomsele paljundusmaterjalile, loomsetele kõrvalsaadustele ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodetele. Nende loomsete kõrvalsaaduste kohta kehtivad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1069/2009 ([4]) sätestatud rahvatervise ja loomatervise eeskirjad. Selles määruses sätestatud loomsete kõrvalsaaduste ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete ohutu kogumise, kõrvaldamise ja töötlemise eeskirju kohaldatakse A-kategooria taudi puhkemise korral. See määrus ei sisalda siiski tauditõrjemeetmeid ja sellistel juhtudel kohaldatavaid piiranguid. Seepärast tuleks need eeskirjad sätestada käesolevas delegeeritud määruses.

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/68/EÜ ([5]) on sätestatud ohtlike kaupade ohutu veo eeskirjad. Kui veetakse nakatunud loomseid kõrvalsaadusi või muud nakatunud materjali, mida võib pidada ohtlikeks kaupadeks, peaksid pädevad asutused järgima selles direktiivis sätestatud eeskirju.

(10) A-kategooria taudi korral kohaldatavate meetmete puhul on asjakohane järgida ühtset lähenemisviisi. Arvesse tuleks siiski võtta taudide epidemioloogiat, et määrata kindlaks sobiv aeg, mil pädev asutus peab nende taudide kahtluse või kinnituse leidmise korral tõrjemeetmeid kohaldama ja uurimisi korraldama. Seepärast tuleks sätestada seireperioodid iga maismaaloomi tabava A-kategooria taudi viiteperioodidena, lähtudes peiteaegadest ja muudest asjakohastest elementidest, mis võivad mõjutada taudi levikut.

(11) Määruse (EL) 2016/429 artikli 54 kohaselt peab pädev asutus korraldama A-kategooria taudi esinemise uurimise eri etappides: i) taudikahtluse korral, ii) kui taudi esinemine leiab kinnitust ning iii) kui on vaja välistada selle levik epidemioloogiliselt seotud ettevõtetesse ja kohtadesse ning naaberettevõtetesse ja -tsoonidesse. See uurimine hõlmab kliinilist läbivaatust ja laboriuuringute jaoks proovide võtmist. Asjakohane on sätestada proovide võtmise üldeeskirjad, et tagada proovivõtukorra, diagnostikameetodite ja bioturvameetmete kehtivus.

(12) Määruse (EL) 2016/429 artikli 43 kohaselt peab pädev asutus koostama situatsiooniplaanid ja neid ajakohastama ning koostama vajaduse korral üksikasjalikud kasutusjuhendid, milles käsitletakse meetmeid, mida tuleb A-kategooria taudi korral võtta, nagu on sätestatud selle määruse III osas. Käesolevas delegeeritud määruses sätestatud meetmed täiendavad määruse (EL) 2016/429 III osas sätestatud meetmeid ja seepärast on vaja, et neid rakendataks määrusega (EL) 2016/429 ette nähtud situatsiooniplaanide kohaselt.

([3]) Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/689, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud ja esilekerkivate taudide seire, likvideerimisprogrammide ja taudivaba staatuse eeskirjadega (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 211).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta (ELT L 260, 30.9.2008, lk 13).

(13) Määruse (EL) 2016/429 artiklites 53 ja 55 on sätestatud ettevõtjate ja pädevate asutuste kohustused A-kategooria taudi kahtluse korral. Eesmärk on tõkestada taudi levikut nende vastutusel olevatelt tabandunud loomadelt ja nende vastutusel olevatest ettevõtetest tabandumata loomadele või inimestele juba enne, kui taud kinnitust leiab. Määruses (EL) 2016/429 sätestatud tauditõrje- ja bioturvameetmeid tuleks tabandunud ettevõttes selles varases etapis kohaldada loomade ja toodete veole sellest ettevõtetest ja selle ümbrusest välja ja sinna sisse. Need meetmed on vaja ka üksikasjalikult kindlaks määrata, et tagada nende tõhusus ja proportsionaalsus.

(14) Määruse (EL) 2016/429 artikli 54 kohaselt peab pädev asutus korraldama A-kategooria taudi kahtluse korral ametliku uurimise, et taudi esinemine kinnitada või välistada. Selliste ametlike uurimiste standardse töökorra kehtestamiseks kõikides liikmesriikides on vaja üksikasjalikult kindlaks määrata uurimise korraldamist õigustavad asjaolud, veterinaarjärelevalve ametnike minimaalsed uurimisülesanded ja nende ülesannete täitmise viis.

(15) Määruse (EL) 2016/429 kohaselt ei tule A-kategooria taudi esinemise kahtluse või kinnituse leidmise korral tauditõrjemeetmeid kohaldada mitte üksnes loomi pidavates ettevõtetes, vaid ka toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes kohtades, mis võivad endast kujutada taudide levitamise riski. Tuleb täpsustada, milliseid tõrjemeetmeid nendel juhtudel kohaldatakse, eriti piiripunktide ja veovahendite korral.

(16) Määruse (EL) 2016/429 kohaselt peab pädev asutus alates A-kategooria taudi esinemise kinnitamisest rakendama rangemaid tauditõrjemeetmeid kui kahtluse etapis ja korraldama täiendavaid uurimisi. Seepärast on vaja täpsustada, millal tuleks A-kategooria taudi pidada kinnitust leidnuks. Kinnitamine peaks toimuma vastavalt määruse (EL) 2016/429 kohaselt vastu võetud liidu õigusaktidele, mis käsitlevad taudide järelevalvet, likvideerimisprogramme ja taudivaba staatust.

(17) Määruses (EL) 2016/429 on sätestatud põhieeskirjad tauditõrjemeetmete kohta, mida tuleb tabandunud ettevõtetes A-kategooria taudi puhangu korral kohaldada. Samal ajal võimaldab see pädevatele asutustele teatavat paindlikkust selle üle otsustamisel, milliseid neist meetmetest tuleks kohaldada. Selleks et võimaldada pädevatel asutustel võtta kõige proportsionaalsemaid ja tõhusamaid tõrjemeetmeid ning tagada liikmesriikide võetavate meetmete ühtlustatud rakendamine, on asjakohane kehtestada üksikasjalikud otsustuskriteeriumid, mis põhinevad epidemioloogilistel asjaoludel, ettevõtete tüübil ja asukohal, loomade liigil ja kategoorial ning taudist tabandunud piirkonna majanduslikel või sotsiaalsetel tingimustel.

(18) Pädeval asutusel peaks olema võimalus teha põhjendatud juhtudel ja vajaduse korral täiendavate tagatiste olemasolul erandeid teatavatest tauditõrjemeetmetest, eriti nõudest tappa tabandunud ettevõtte loomad, võttes arvesse epidemioloogilisi tegureid ja pärast täpset riskihindamist. Selliseid erandeid saaks teha kinnistele ettevõtetele, teaduslikel eesmärkidel või kaitstud või ohustatud liikide säilitamisega seotud eesmärkidel peetavatele loomadele ja ametlikult registreeritud haruldastele tõugudele või põhjendatult suure geneetilise, kultuurilise või haridusliku väärtusega loomadele. Sellistel juhtudel võiksid üldiste meetmete kohaldamisel olla soovimatud ja ebaproportsionaalsed tagajärjed.

(19) Tauditõrjemeetmete kohandamiseks iga konkreetse olukorraga peaks pädeval asutusel olema võimalus kohaldada tauditõrjemeetmeid, mida ei ole määruses (EL) 2016/429 või käesolevas delegeeritud määruses konkreetselt ette nähtud, võttes arvesse epidemioloogilisi tegureid ja olles teinud riskihindamise.

(20) Tabandunud ettevõtte puhastamine ja desinfitseerimine on üks põhiline määrusega (EL) 2016/429 ette nähtud tauditõrjemeede kinnitust leidnud A-kategooria taudi leviku riski minimeerimiseks. Esialgne puhastamine ja desinfitseerimine on kõige tõhusamad meetmed tauditekitajate hulga vähendamiseks tabandunud ettevõttes pärast tabandunud loomade äraviimist. Pädev asutus peaks seepärast olema kohustatud kontrollima kohese esialgse puhastamise ja desinfitseerimise ning vajaduse korral putuka- ja närilisetõrje tegemist. On asjakohane puhastus- ja desinfitseerimismenetlus üksikasjalikult kindlaks määrata, täpsustades, millal seda tuleb alustada ja millised on kasutatavate biotsiidide valimise kriteeriumid.

(21) Määruse (EL) 2016/429 artikli 62 kohaselt peab pädev asutus laiendama tabandunud ettevõtetes kohaldatavaid tauditõrjemeetmeid muudele ettevõtetele ja epidemioloogilistele üksustele nende sees, toidu- ja söödakäitlemisettevõtetele, loomseid kõrvalsaadusi käitlevatele ettevõtetele ja muudele asjakohastele kohtadele, sealhulgas veovahenditele, kui epidemioloogilised tõendid annavad alust kahtlustada A-kategooria taudi levikut neisse, neist välja või nende kaudu. On vaja kindlaks määrata jälgitavusuuring, mida pädev asutus peab määrusega (EL) 2016/429 ette nähtud epidemioloogilise uuringu raames tegema, et need epidemioloogilised seosed nõuetekohaselt tuvastada.

(22) On asjakohane ka üksikasjalikult kindlaks määrata tõrjemeetmed, mida tuvastatud seotud ettevõtetes ja kohtades kohaldada. Selleks et olla tõhusad, peavad need meetmed olema paindlikud ja proportsionaalsed, panemata ettevõtjatele või pädevatele asutustele põhjendamatuid kohustusi. Pädevatel asutustel peaks seepärast olema lubatud teha pärast riskihindamist üldistest sätetest erandlikel asjaoludel erandeid.

(23) Määruse (EL) 2016/429 artikli 64 kohaselt peavad pädevad asutused juhul, kui A-kategooria taudi puhang on kinnitust leidnud, kehtestama tabandunud ettevõtte ümber piirangutsooni, et tõkestada taudi edasist levikut. Piirangutsoon võib hõlmata kaitsetsooni ja järelevalvetsooni. On asjakohane ette näha täiendavad eeskirjad selle kohta, kuidas piirangutsooni kehtestada ja seda vajaduse korral muuta, sealhulgas üksikasjad kaitsetsooni, järelevalvetsooni ja olenevalt taudi epidemioloogiast täiendavate piirangutsoonide kehtestamise võimaluse kohta. On asjakohane ette näha ka konkreetsed erandid juhtudeks, kui piirangutsoonide kehtestamine ei aitaks tõrjuda taudi levikut või paneks ettevõtjatele ja pädevatele asutustele põhjendamatud kohustused.

(24) Määruse (EL) 2016/429 artiklis 65 on loetletud meetmed, mida pädev asutus võib piirangutsoonis võtta, et tõkestada taudi levikut. Selleks et võimaldada pädevatel asutustel võtta kõige proportsionaalsemaid ja tõhusamaid tõrjemeetmeid ning tagada meetmete ühtlustatud rakendamine kõikides liikmesriikides, on asjakohane kehtestada üksikasjalikud otsustuskriteeriumid, mis põhinevad epidemioloogilistel asjaoludel, tootmisettevõtete tüübil ja asukohal, loomade liigil ja kategoorial ning taudist tabandunud piirkonna majanduslikel või sotsiaalsetel tingimustel.

(25) Tuleb täpsustada loomade ja toodete veo keelud kaitse- ja järelevalvetsoonis, neist välja või nende kaudu ning muude selliste tegevuste keelud, mis võivad põhjustada A-kategooria taudi leviku riski. Need keelud peaksid olema proportsionaalsed iga tegevuse ja kaubaga seotud taudilevimisriskiga. Seetõttu on nende kehtestamisel vaja arvesse võtta epidemioloogilist taudiprofiili. See on eriti oluline toodetega seotud keeldude puhul, kuna on teatavaid tooteid, mis tuleks keelust vabastada, eelkõige tooted, mida peetakse teatavate taudide leviku riski seisukohast ohututeks kaupadeks.

(26) Piirangutsooni tegevuskeelde peaks olema nii vähe kui võimalik. Seetõttu peaks pädeval asutusel olema võimalus teha keeldudest erandeid, kui võetakse teatavaid riskimaandamismeetmeid ja on täidetud teatavad menetlustingimused. Selliseid erandeid võib teha eelkõige siis, kui pädev asutus saab kontrollida bioturvameetmete tugevdamist ja kui on täidetud asjaomaste loomade, neilt saadud toodete või muude saastunud olla võivate ainete ja materjalidega seotud üld- ja eritingimused.

(27) Kabiloomade vedu peaks olema piiratud tapamajja veoga. Kodulindude vedu peaks olema piiratud tapamajja veoga ning nooremate loomade, nagu ööpäevaste tibude ja noorlindudega. Loomsete saaduste vedu peaks olema lubatud, kui need on toodetud enne taudi puhul kindlaks määratud suure riskiga perioodi. Suure riskiga perioodil või pärast seda toodetud loomsete saaduste ja kõrvalsaaduste vedu peaks olema lubatud, kui saadused on läbinud eritöötlused, mis tauditekitaja inaktiveerivad. Need töötlused peaksid olema kooskõlas kehtivate liidu õigusaktide, rahvusvaheliste standardite ja uute teaduslike tõenditega.

(28) Pädev asutus peaks saama ettevõtetesse kontrollkäike teha ja loomi kontrollida. Taudi edasise leviku tõkestamiseks tuleks kehtestada ja täita nõuded, enne kui kaitsetsooni suhtes kohaldatavad meetmed saab tühistada. Tauditõrje tagamiseks tuleks pärast nende meetmete tühistamist varem kaitsetsooniga hõlmatud alal täiendava aja jooksul rakendada järelevalvetsoonis kohaldatavaid meetmeid.

(29) Järelevalvetsoonis kohaldatavaid tõrjemeetmeid käsitlevad sätted peaksid hõlmama üld- ja erieeskirju loomade, neilt saadud toodete või muude ainete ja materjalide kohta, mis võivad olla saastunud. Need peaksid sisaldama ka erandeid, et tõrjemeetmeid oleks võimalik kohaldada proportsionaalselt. Tõrjemeetmete mõjusus ja nende proportsionaalseks kohaldamiseks mõeldud erandid peaksid kajastama järelevalvetsooniga kaasnevat väiksemat taudi leviku riski, kuid tagama tõrjemeetmete piisavuse taudi edasise leviku riski vältimiseks.

(30) Pädev asutus peaks: i) andma loa tabandunud ettevõtete taasasustamiseks loomadega, ii) tagama, et ettevõttes on tehtud lõplik puhastamine ja desinfitseerimise, ning kui see on asjakohane, iii) kontrollima siirutajaid, tagamaks et taudid ei puhke uuesti. Pädev asutus peaks saama vajaliku paindlikkusega otsustada, millised on kõige asjakohasemad taasasustamismeetmed, võttes arvesse epidemioloogilisi asjaolusid ja konkreetseid riskimaandamistingimusi.

(31) A-kategooria taudid võivad tabada ka loetellu kantud liikidesse kuuluvaid metsloomi. Tõrjemeetmed on nende metsloomade puhul olulised taudide leviku tõkestamisel ja taudide likvideerimisel. Peetavatel loomadel esinevate taudide puhul peaks pädev asutus määrusega (EL) 2016/429 ette nähtud situatsiooniplaanide osana kaaluma metsloomade taudide tõrje meetmeid. Tõrjemeetmeid tuleks kohaldada nakatunud tsoonis metsloomi tabava taudi kahtluse ja sellele kinnituse leidmise korral. Meetmeid, millega piiratakse loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedu nakatunud tsoonist, tuleks kohaldada paindlikult, lähtudes epidemioloogilisest olukorrast. Selle eesmärk on tagada usaldusväärsed tõrjemeetmed, vältides samal ajal ettevõtjate ja pädevate asutuste tarbetut koormamist.

(32) A-kategooria taudide leviku tõkestamisele aitab kaasa metsloomade korjuste kokkukogumine ja ohutu kõrvaldamine. On asjakohane täiendada määrust (EL) 2016/429 eeskirjadega, mis tagavad nende loomsete kõrvalsaaduste ohutu kogumise ja kõrvaldamise, mis on saadud looduslikelt maismaa- ja veeloomadelt, kes on haigestunud mõnda A-kategooria taudi või kelle suhtes on neile taudidele reageerimiseks kehtestatud piiravad meetmed kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1069/2009.

(33) Määruse (EL) 2016/429 artikli 43 kohaselt peab pädev asutus looma situatsiooniplaanide osana operatiivse eksperdirühma. Nimetatud plaanid on ette nähtud kõrgetasemelise tauditeadlikkuse ja taudiks valmisoleku tagamiseks ning A-kategooria taudi puhangu korral kiiresti reageerimiseks. Operatiivse eksperdirühma peamine ülesanne maismaaloomade taudipuhangu korral on aidata pädeval asutusel hinnata asjakohaseid taudi tõrje või likvideerimise meetmeid. Looduslike maismaaloomade taudide operatiivsesse eksperdirühma peaksid kuuluma eri valdkondade spetsialistid ja asjakohaste riigiasutuste, nagu keskkonna- ja metsandusasutuste, ning asjaomaste sidusrühmade, kohalike omavalitsuste, politsei või muude organisatsioonide esindajad, kes saavad anda pädevale asutusele nõu võimalike meetmete ja nende rakendamise kohta A-kategooria taudi tõrjeks või likvideerimiseks.

(34) Nõukogu direktiiv 2006/88/EÜ ([6]) sisaldab sätteid vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavate veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta. Käesoleva delegeeritud määruse sätted peaksid põhinema varasemate liidu õigusaktide sätetel, mis on toiminud hästi ning mis on läbi vaadatud ja viidud võimalikult suurel määral vastavusse varem saadud teadmiste ja kogemustega ning ajakohastatud vastavalt uutele tõenditele ja rahvusvaheliste standarditele.

(35) Määruse (EL) 2016/429 artiklis 61 on sätestatud, et kui A-kategooria taud on kinnitust leidnud, kohaldatakse ettevõtetes ja muudes kohtades tauditõrjemeetmeid. Üks neist meetmetest on nende loomade surmamine, kes võivad olla saastunud või aidata kaasa taudi levikule. Sellise ennetava surmamise võimalus tuleks käesolevas delegeeritud määruses üksikasjalikult kindlaks määrata tauditõrjemeetmena, mille eesmärk on vähendada A-kategooria taudi nakkussurvet ja hõlbustada selle tõrjet.

(36) Määruse (EL) 2016/429 artikkel 62 sisaldab kriteeriume tabandunud ettevõttes kohaldatavate tauditõrjemeetmete laiendamiseks epidemioloogiliselt seotud ettevõtetele ja kohtadele. Hüdrodünaamiliste ja topograafiliste tingimuste, sealhulgas valgalade, vooluveekogude tõkete või veevoolutingimuste andmete analüüs võimaldab prognoosida A-kategooria taudi võimalikku passiivset levikut teistesse ettevõtetesse või kohtadesse ning see prognoos võib aidata minimeerida A-kategooria taudi mõju. Sellise analüüsi tulemus võimaldab rakendada teadlikumaid tauditõrjemeetmeid, mis peaksid vältima või minimeerima A-kategooria taudi levikut suure riskiga alalt taudivabale alale.

([6]) Nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta direktiiv 2006/88/EÜ vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavate veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta (ELT L 328, 24.11.2006, lk 14).

(37) Pädev asutus peaks saama teha A-kategooria taudi kinnituse leidmise korral kohaldatavastest piirangutest erandeid, et lubada kasutada vesiviljelusloomi inimtoiduks, tingimusel et neil ei ole tauditunnuseid ja et neid töödeldakse viisil, mis vähendab riski taudi nakkusohtliku materjaliga levitada. Erandi eesmärk peaks olema vähendada majanduslikku kahju, minimeerides samal ajal taudi leviku riski.

(38) Määruse (EL) 2016/429 artiklis 37 on ette nähtud loetellu kantud taudi suhtes taudivaba staatuse tunnustamine bioturvarühmikus. Bioturvarühmikud hõlmavad eri ettevõtteid, millel on ühised tõhusad bioturvasüsteemid, mis võimaldavad neil ettevõtetel omada eristatavat loomatervisestaatust. Seega tuleks A-kategooria taudi kahtluse või selle esinemise kinnitamise korral bioturvarühmiku vesiviljelusettevõttes laiendada tauditõrjemeetmeid selle bioturvarühmiku teistele ettevõtetele, et tauditõrje oleks tõhusam.

(39) Kasutamata hoidmine on veeloomade puhul tauditõrjemeede, mida sisaldasid juba varasemad liidu õigusaktid vesiviljelusloomade taudide ennetamise ja tõrje kohta, ning selle kohaldamist tuleks jätkata. Kasutamata hoidmise peamine eesmärk on vältida või minimeerida ettevõtete A-kategooria taudiga uuesti nakatumise riski pärast puhastamise ja desinfitseerimise lõppu ning enne uue veeloomade populatsiooni sissetoomist. Samaaegne kasutamata hoidmine mitme nakatunud ettevõttega piirkondades tugevdab tauditõrjemeetmeid ja suurendab edukuse määra. Eri A-kategooria taudidele tuleks kehtestada erinevad kasutamata hoidmise perioodid, et kasutamata hoidmise aega minimeerida ja tagada samal ajal selle tauditõrjemeetme tõhusus.

(40) Kui vesiviljelusettevõtet on tabanud A-kategooria taud, mis ei ohusta inimeste tervist, tuleks pärast riskimaandamismeetmete võtmist lubada sellest ettevõttest tooteid turule viia. Kalade puhul peaksid need meetmed hõlmama tapmist ja siseelundite eemaldamist. Koorikloomad tuleks enne lähetamist töödelda eluvõimetuteks toodeteks. Tooteid tuleks kasutada otse inimtoiduks või neid tuleks määruse (EL) 2016/429 artikli 179 kohaselt heakskiidetud ettevõttes täiendavalt töödelda. Need meetmed on tõhusad taudi edasise leviku tõrjumisel ja vältimisel, võimaldades samal ajal kasutada kõnealuseid tooteid inimtoiduks, mitte neid raisata.

(41) Määruse (EL) 2016/429 artiklis 64 on sätestatud, et A-kategooria taudi puhangu korral veeloomadel tuleb tõhusa tauditõrjemeetmena kehtestada piirangutsoonid. Piirangutsoonid võivad hõlmata kaitsetsooni nende ettevõtete ümber, mille puhul on suurenenud risk tabanduda A-kategooria taudiga. Tõhusa tauditõrje tagamiseks ja taudi edasise leviku tõkestamiseks tuleks keelata vesiviljelusloomade sissetoomine kaitsetsoonis asuvates ettevõtetes kasvatamiseks. Uuesti nakatumise vältimiseks tuleks kaitsetsoon säilitada seni, kuni nakatunud vesiviljelusettevõtted on loomadest tühjendatud, puhastatud ja desinfitseeritud ning kasutamata hoidmise periood on lõppenud.

(42) Veeloomade taudi tõttu kehtestatud kaitsetsoonis kohaldatavad tõrjemeetmed tuleks tühistada ainult juhul, kui on täidetud mitu tingimust. Need tingimused peaksid hõlmama tabandunud ettevõtete tühjendamist, puhastamist, desinfitseerimist ja kasutamata hoidmist. Peale selle peavad kõikides kaitsetsoonis asuvates ettevõtetes tehtavate korrapäraste kontrollkäikude tulemused olema rahuldavad. Kui kõik need tingimused on täidetud, peaks kaitsetsoon muutuma järelevalvetsooniks. See järelevalvetsoon tuleks säilitada seni, kuni asjakohase A-kategooria taudi järelevalveperiood on möödunud ja taudi esinemist ei ole alust kahtlustada.

(43) Määruse (EL) 2016/429 artikli 43 kohaselt peab pädev asutus looma kõrgetasemelise tauditeadlikkuse ja taudiks valmisoleku tagamiseks ning A-kategooria taudi puhangu korral kiiresti reageerimiseks ette nähtud situatsiooniplaanide osana operatiivse eksperdirühma. Operatiivse eksperdirühma peamine ülesanne veeloomade taudipuhangu korral on aidata pädeval asutusel hinnata asjakohaseid taudi tõrje või likvideerimise meetmeid. Looduslike veeloomade taudide operatiivsesse eksperdirühma peaksid kuuluma eri valdkondade spetsialistid ja asjakohaste riigiasutuste, nagu keskkonna- ja kalandusasutuste, ning asjaomaste sidusrühmade, kohalike omavalitsuste, politsei või muude organisatsioonide esindajad, kes saavad anda pädevale asutusele nõu võimalike meetmete kohta A-kategooria taudi tõrjeks või likvideerimiseks.

(44) Määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikliga 6 on ette nähtud üldiste tervisepiirangute rakendamine raske nakkushaiguse korral. A-kategooria taudi esinemise korral vesiviljelusloomadel võib pädev asutus kehtestada teatavatest ettevõtetest pärit loomsete kõrvalsaaduste suhtes rangemad eeskirjad. Need eeskirjad on ette nähtud olukordadeks, kui rahvatervisepiirangud ei pruugi riski loomade tervisele hõlmata. Eelkõige on vaja, et sellistest ettevõtetest pärit loomsed kõrvalsaadused töödeldaks või määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 13 kohaselt 2. kategooria materjalina kõrvaldataks.

(45) Määruse (EL) 2016/429 artikliga 270 tunnistati kehtetuks nõukogu direktiivid 92/66/EMÜ, ([7]) 2001/89/EÜ, ([8]) 2002/60/EÜ, ([9]) 2003/85/EÜ ([10]) ja 2005/94/EÜ, ([11]) mis sisaldasid loomataudide tõrje eeskirju. Määruse (EL) 2016/429 artiklis 272 on sätestatud, et kehtetuks tunnistatud direktiivide kohaldamist jätkatakse kolm aastat pärast selle määruse kohaldamise alguskuupäeva või varasema kuupäevani, mille komisjon määrab kindlaks delegeeritud õigusaktis. Selleks et tagada kõikide liikide ja taudide puhul ühtlustatud ja lihtsustatud lähenemisviis, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates määruse (EL) 2016/429 kohaldamise alguskuupäevast ja kehtetuks tunnistatud direktiivide kohaldamine peaks lõppema samal kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I OSA

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

Käesolev määrus täiendab loetellu kantud taudide suhtes kohaldatavaid tauditeadlikkuse, taudiks valmisoleku ja tauditõrje eeskirju, millele on osutatud määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõike 1 punktides a, b ja c.

Need eeskirjad hõlmavad järgmist.

a) II osa hõlmab peetavaid ja looduslikke maismaaloomi, eelkõige järgmist:

   i) I peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 53, 54, 55, 58 ja 63;

   ii) II peatükis sätestatakse täiendavad eeskirjad seoses piirangutsoonide kehtestamisega peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 64 ja 67;

   iii) III peatükis sätestatakse täiendavad eeskirjad seoses piirangutsooni taasasustamisega peetavate loomadega A-kategooria taudi esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 63 ja 68;

   iv) IV peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad metsloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 70;

   v) V peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad maismaaloomadel esineva B- ja C-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 74 ja 77.

b) III osa hõlmab peetavaid ja looduslikke veeloomi, eelkõige järgmist:

   i) I peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad veeloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 53, 54, 55, 58 ja 63;

([7]) Nõukogu 14. juuli 1992. aasta direktiiv 92/66/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse meetmed Newcastle'i haiguse tõrjeks (EÜT L 260, 5.9.1992, lk 1).

([8]) Nõukogu 23. oktoobri 2001. aasta direktiiv 2001/89/EÜ ühenduse meetmete kohta sigade klassikalise katku tõrjeks (EÜT L 316, 1.12.2001, lk 5).

([9]) Nõukogu 27. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/60/EÜ, millega kehtestatakse erisätted sigade aafrika katku tõrjeks ja muudetakse direktiivi 92/119/EMÜ seoses Tescheni haiguse ja sigade aafrika katkuga (EÜT L 192, 20.7.2002, lk 27).

([10]) Nõukogu 29. septembri 2003. aasta direktiiv 2003/85/EÜ ühenduse meetmete kohta suu- ja sõrataudi tõrjeks, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 85/511/EMÜ ja otsused 89/531/EMÜ ja 91/665/EMÜ ning muudetakse direktiivi 92/46/EMÜ (ELT L 306, 22.11.2003, lk 1).

([11]) Nõukogu 20. detsembri 2005. aasta direktiiv 2005/94/EÜ linnugripi tõrjet käsitlevate ühenduse meetmete ning direktiivi 92/40/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 10, 14.1.2006, lk 16).

ii) II peatükis sätestatakse täiendavad eeskirjad seoses piirangutsoonide kehtestamisega veeloomadel esineva A-kategooria taudi esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 64 ja 67;

iii) III peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad veeloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 70;

iv) IV peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad veeloomadel esineva B- ja C-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 74 ja 77.

c) IV osas on lõppsätted.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse määruses (EL) 2018/1882 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 ([12]) I lisas sätestatud mõistete määratlusi, välja arvatud juhul, kui need määratlused hõlmavad käesoleva artikli teises lõigus määratletud mõisteid.

Lisaks kasutatakse ka järgmisi mõisteid:

1) „veovahend“ – maantee- või raudteesõiduk, laev või õhusõiduk;

2) „ööpäevased tibud“ – vähem kui 72 tunni vanused kodulinnud;

3) „sperma“ – looma või loomade muutmata, töödeldud või lahjendatud ejakulaat;

4) „ootsüüdid“ – ootidogeneesi haploidsed staadiumid, sealhulgas sekundaarsed ootsüüdid ja munarakud;

5) „embrüo“ – looma varajane arenemisjärk, mil seda on võimalik siirdada vastuvõtvasse emaslooma;

6) „värske liha“ – liha, hakkliha ja lihavalmistised, sealhulgas vaakumpakendatud või kontrollitud rõhu all pakendatud, mis ei ole läbinud muud töötlust peale jahutamise, külmutamise või kiirkülmutamise;

7) „kabilooma rümp“ – tapetud või surmatud kabilooma kogu keha pärast:

— veretustamist, kui tegemist on tapetud loomadega;

— siseelundite eemaldamist;

— jäsemete eemaldamist randme ja pöiapära juurest;

— saba, udara, pea ja naha eemaldamist, välja arvatud sigade puhul.

8) „rups“ – muu värske liha kui punktis 7 määratletud rümbaliha, isegi kui see jääb loomulikult ühendatuks rümbaga;

9) „lihatooted“ – liha töötlemise saadused, sealhulgas töödeldud maod, põied, sooled, sulatatud rasvad, lihaekstraktid ja veretooted, või selliste töödeldud toodete edasise töötlemise saadused, mille lõikepind näitab, et tootel puuduvad värskele lihale iseloomulikud omadused;

10) „kestad“ – põied ja sooled, mida on pärast puhastamist töödeldud koe kaapimise, rasvatustamise ja pesemise teel ning mida on pärast soolamist kuivatatud;

11) „ternespiim“ – peetava looma piimanäärmetest kuni viis päeva pärast poegimist erituv vedelik, milles on palju antikehi ja mineraalaineid ning mille eritumine eelneb toorpiima tootmisele;

12) „ternespiimatooted“ – ternespiima töötlemise saadused või selliste töödeldud toodete edasise töötlemise saadused;

13) „ohutu kaup“ – kaup, mis võib liikuda ilma konkreetselt teatava loetellu kantud taudi vastu suunatud riskimaandamismeetmete võtmiseta olenemata päritoluliikmesriigi või -tsooni staatusest selle taudi suhtes;

([12]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

14) „tarneahel“ – integreeritud tootmisahel, millel on loetellu kantud taudide suhtes ühine tervisestaatus ning mis koosneb koostöövõrgust, kuhu kuuluvad pädeva asutuse poolt artikli 45 tähenduses heaks kiidetud spetsialiseerunud ettevõtted, mille vahel loomi tootmistsükli lõpetamiseks veetakse;

15) „nakatunud tsoon“ – tsoon, milles võib kohaldada peetavate ja metsloomade või toodete veo piiranguid ning muid tauditõrje- ja bioturvameetmeid, et tõkestada A-kategooria taudi levikut taudi esinemise ametliku kinnitamise korral metsloomadel.

Artikkel 3

Kliinilised läbivaatused, proovivõtukord ja diagnostikameetodid

1. Kui käesoleva määruse kohaselt on A-kategooria taudi esinemise kinnitamiseks või välistamiseks nõutud loomade kliinilist läbivaatust, tagab pädev asutus, et:

a) loomade valimi moodustamine kliiniliseks läbivaatuseks toimub kooskõlas järgmisega:

   i) maismaaloomade puhul I lisa punktiga A.1 ning

   ii) veeloomade puhul XII lisa punktiga 1;

b) kliiniline läbivaatus hõlmab:

   i) ettevõtte loomatervisestaatuse esialgset üldist hindamist, mis hõlmab kõiki ettevõttes peetavaid loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi, ning

   ii) punktis a osutatud valimisse võetud loomade individuaalset läbivaatamist.

2. Kui käesoleva määruse kohaselt on A-kategooria taudi esinemise kinnitamiseks või välistamiseks nõutud laboriuuringuid, tagab pädev asutus et:

a) loomadelt proovide võtmine laboriuuringu jaoks toimub kooskõlas järgmisega:

   i) maismaaloomade puhul I lisa punktiga A.2 ning

   ii) veeloomade puhul XII lisa punkti 1 alapunktidega b, c, d ja e;

b) laboriuuringute diagnostikameetodid vastavad nõuetele, mis on sätestatud:

   i) maismaaloomade puhul I lisa punktis B ning

   ii) veeloomade puhul XII lisa punktiga 2;

c) proovid saadetakse:

   i) viivitamata ametlikku laborisse, mis on määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 ([13]) artikli 37 kohaselt;

   ii) maismaaloomade puhul I lisa punkti C ja veeloomade puhul XII lisa punkti 1 alapunkti f kohaselt ning

   iii) järgides pädeva asutuse ja labori muid juhtnööre bioturva- ja bioohutustingimuste kohta, et tõkestada A-kategooria taudi tekitajate levikut;

d) peetavate loomade korral:

   i) koostatakse kõikide ettevõttes peetavate loomade ning nende liikide ja kategooriate loend; kodulindude ja vesiviljelusloomade puhul võib loomade arv olla ligikaudne, ning

   ii) registreeritakse iga sellise loetellu kantud liikidesse kuuluva looma identifitseerimismärk, kellelt proov võeti, või kodulindude ja vesiviljelusloomade korral partii number.

([13]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

Artikkel 4

Situatsiooniplaanid

Pädev asutus rakendab käesolevas määruses sätestatud meetmeid määruse (EL) 2016/429 artiklis 43 osutatud situatsiooniplaani kohaselt.

II OSA

MAISMAALOOMAD

I PEATÜKK

Tauditõrjemeetmed peetavatel maismaaloomadel esinevate A-kategooria taudide korral

1. jagu

Esialgsed tauditõrjemeetmed peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

Artikkel 5

Ettevõtjate kohustused ettevõttes peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

Peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral võtavad ettevõtjad järgmised tauditõrjemeetmed, et tõkestada A-kategooria taudi levikut nende vastutusel olevatelt tabandunud loomadelt ja nende vastutusalasse kuuluvatest ettevõtetest teistele, tabandumata loomadele või inimestele, kuni pädev asutus välistab A-kategooria taudi esinemise:

a) isoleerivad kõik A-kategooria taudi kahtlusega loomad;

b) hoiavad tehniliste ja praktiliste võimaluste piires sõnniku, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanu, ning iga toote, materjali või aine, mis on tõenäoliselt A-kategooria taudiga saastunud ja võib seda tõenäoliselt levitada, isoleeritult ning putukate ja näriliste, loetellu kandmata liikidesse kuuluvate peetavate loomade ja metsloomade eest kaitstult;

c) rakendavad asjakohaseid täiendavaid bioturvameetmeid, et vältida A-kategooria taudi leviku riski;

d) peatavad loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade kõik veod ettevõttest välja või ettevõttesse;

e) hoiavad ära loetellu kandmata liikidesse kuuluvate loomade, toodete, materjalide, ainete, isikute ja veovahendite mitteolulise liikumise ettevõttest välja või ettevõttesse;

f) tagavad ettevõtte tootmis-, tervise- ja jälgitavusandmete ajakohastamise;

g) esitavad pädevale asutusele tema nõudmisel asjakohase teabe A-kategooria taudi kohta ning

h) järgivad pädeva asutuse juhtnööre A-kategooria taudi tõrje kohta vastavalt määrusele (EL) 2016/429 ja käesolevale määrusele.

Artikkel 6

Pädeva asutuse poolne uurimine ettevõttes peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

1. Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõigete 1, 3 ja 4 kohase ettevõttes peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral korraldab pädev asutus viivitamata uurimise, et kahtlustatava loetellu kantud taudi esinemine kinnitada või välistada.

2. Lõikes 1 osutatud uurimise käigus tagab pädev asutus, et veterinaarjärelevalve ametnikud teevad vähemalt järgmist:

a) ettevõttes olevate loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade kliinilised läbivaatused ning

b) proovide võtmine laboriuuringute jaoks.

Artikkel 7

Esialgsed piiravad ja bioturvameetmed ettevõttes peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

1. A-kategooria taudi kahtluse korral ettevõttes võtab pädev asutus ettevõtte ametliku järelevalve alla ja kehtestab viivitamata järgmised esialgsed piiravad ja bioturvameetmed, et tõkestada A-kategooria taudi levikut tabandunud loomadelt ja ettevõttest teistele, tabandumata loomadele või inimestele:

a) loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade ettevõttesse ja ettevõttest välja liikumise keeld;

b) loetellu kandmata liikidesse kuuluvate peetavate loomade ettevõttesse ja ettevõttest välja liikumise keeld;

c) iga tõenäoliselt A-kategooria taudiga saastunud või seda tõenäoliselt levitava toote, materjali või aine ettevõttest välja liikumise keeld;

d) loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade isoleerimine ja kaitse metsloomade, loetellu kandmata liikidesse kuuluvate loomade ning vajaduse korral putukate ja näriliste eest;

e) loetellu kantud liikidesse kuuluvate loomade surmamise keeld, kui pädev asutus ei ole selleks luba andnud, ning

f) toodete, materjalide, ainete, isikute ja veovahendite ettevõtetesse mitteolulise liikumise keeld.

2. Erandina lõike 1 punktidest a, b ja c võib pädev asutus lubada loomade ja toodete liikumist A-kategooria taudi kahtlusega ettevõttest välja, kui riskihindamine on tehtud ja tingimusel et:

a) loomade ja toodete liikumine vastab kõikidele taudi leviku vältimiseks vajalikele tingimustele ja bioturvameetmetele;

b) sihtettevõttes ei ole teisi loetellu kantud liikidesse kuuluvaid peetavaid loomi ning

c) sihtettevõte ei ole tapamaja.

3. Lõikes 2 sätestatud erandite tegemise korral võib pädev asutus kehtestada sihtettevõttes lõikes 1 ette nähtud tauditõrjemeetmed.

4. Kui epidemioloogiline olukord seda nõuab, võib pädev asutus anda artikli 12 lõigete 1 ja 2 kohaselt korralduse surmata ennetavalt A-kategooria taudi kahtlusega ettevõttes peetavad loetellu kantud liikidesse kuuluvad loomad.

5. Kõik loomsed kõrvalsaadused, mis on saadud surnud loomadelt, kes on surnud või surmatud ettevõttes, kus kahtlustatakse A-kategooria taudi, töödeldakse või kõrvaldatakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt, et tagada kahtlustatava taudi tekitaja inaktiveerimine ja tõkestada taudi levikut tabandumata loomadele või inimestele.

Artikkel 8

Loend ja andmete analüüs ettevõttes peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

1. A-kategooria taudi kahtluse korral annab pädev asutus korralduse ja kontrollib, et A-kategooria taudi kahtlusega ettevõtete käitajad koostavad viivitamata ja hoiavad ajakohasena loendi, mis sisaldab järgmist:

a) ettevõttes peetavate loomade liigid, kategooriad ja arv; kodulindude puhul võib loomade arv olla ligikaudne;

b) individuaalne identifitseerimisnumber kõigi sellistesse liikidesse kuuluvate loomade korral, kelle puhul on komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 ([14]) kohaselt individuaalne identifitseerimine kohustuslik.

c) nende loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade liigid, kategooriad ja arv, kes on ettevõttes sündinud, surnud, olnud A-kategooria taudi tunnustega või tõenäoliselt sellesse nakatunud või sellega saastunud;

d) iga ettevõttes leiduv toode, materjal või aine, mis on tõenäoliselt asjakohase A-kategooria taudiga saastunud või võib seda levitada, ning

e) kui see on asjakohane, siis kõik kohad, mis tõenäoliselt võimaldavad asjakohase A-kategooria taudi siirutajate ellujäämist ettevõttes.

2. Kui ettevõte koosneb mitmest epidemioloogilisest üksusest, esitatakse lõikes 1 loetletud teave iga epidemioloogilise üksuse kohta.

3. Määruse (EL) 2016/429 artiklis 57 osutatud epidemioloogilise uuringu raames analüüsib pädev asutus vähemalt järgmisi A-kategooria taudi kahtlusega ettevõtte andmeid:

a) lõikes 1 osutatud loend;

b) loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade päritolu andmed ning ettevõttesse saabumise ja sealt lahkumise kuupäev;

c) muude asjakohaste vedude sihtkoha andmed ning ettevõttesse saabumise ja sealt lahkumise kuupäev;

d) tootmisandmed ning

e) ettevõttesse tehtud kontrollkäikude andmed, kui need on kättesaadavad.

4. Lõikes 3 osutatud andmete analüüs hõlmab vähemalt järelevalveperioodi, mis on II lisas asjaomase taudi suhtes kindlaks määratud ja mida arvutatakse tagasiulatuvalt alates kahtlusest teatamise kuupäevast.

Artikkel 9

Ajutised piirangutsoonid ettevõttes peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

1. Ettevõttes peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral võib pädev asutus kehtestada ajutise piirangutsooni, võttes arvesse järgmisi asjaolusid:

a) ettevõtte asukoht loetellu kantud liikidesse kuuluvate A-kategooria taudi kahtlusega peetavate loomade suure tihedusega piirkonnas;

b) loetellu kantud liikidesse kuuluvate A-kategooria taudi kahtlusega peetavate loomadega kokku puutuvate loomade või isikute liikumine;

c) A-kategooria taudi esinemise kohta artikli 11 kohase kinnituse saamise viibimine;

d) ebapiisav teave kahtlustatava A-kategooria taudi võimaliku päritolu ja sissetoomisteede kohta ning

e) taudiprofiil, eelkõige taudi edasikandumise teed ja kiirus ning taudi püsimajäämine loomapopulatsioonis.

2. Pädev asutus kohaldab ajutises piirangutsoonis asuvates ettevõtetes vähemalt artiklis 7 sätestatud meetmeid.

3. Pädev asutus võib säilitada ajutise piirangutsooni seni, kuni A-kategooria taudi esinemine ettevõttes, kus seda kahtlustati, on välistatud või kuni see on leidnud kinnitust ja kehtestatakse piirangutsoon vastavalt artiklile 21.

([14]) Komisjoni 28. juuni 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/2035, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade pidamise ettevõtteid ja haudejaamu ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavust käsitlevate eeskirjadega (ELT L 314, 5.12.2019, lk 115).

4. Kui epidemioloogiline olukord seda nõuab, võib pädev asutus anda korralduse, et piirangutsoonides asuvad loetellu kantud liikidesse kuuluvad loomad artikli 12 lõigete 1 ja 2 kohaselt ennetavalt surmataks või tapetaks.

Artikkel 10

Meetmed, mida tuleb kohaldada A-kategooria taudi kahtluse korral toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites

1. Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõigete 1, 3 ja 4 kohase A-kategooria taudi kahtluse korral toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites, kohaldab pädev asutus:

a) artiklite 5–9 asjakohaseid sätteid ning

b) vajaduse korral täiendavaid meetmeid, mida on kohandatud konkreetse olukorraga, et tõkestada A-kategooria taudi levikut tabandumata loomadele või inimestele.

2. Pädev asutus kohaldab artiklite 5–9 sätteid ka lõikes 1 osutatud ettevõtetes ja kohtades olevate loomade või toodete päritoluettevõtetes, mis on nakkuskahtlusega.

2. jagu

Tauditõrjemeetmed peetavatel loomadel A-kategooria taudi esinemise ametlikul kinnitamisel

Artikkel 11

A-kategooria taudi esinemise ametlik kinnitamine peetavatel maismaaloomadel

Pädev asutus kinnitab A-kategooria taudi puhangu peetavatel maismaaloomadel ametlikult, kui juhtum leiab kinnitust delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõigete 2, 3 ja 4 kohaselt.

Artikkel 12

Tauditõrjemeetmed ettevõttes peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi puhangu ametlikul kinnitamisel

1. Kui A-kategooria taudi puhang ettevõttes on saanud artikli 11 kohase ametliku kinnituse, annab pädev asutus korralduse kohaldada peale artiklis 7 sätestatud meetmete veterinaarjärelevalve ametnike järelevalve all viivitamata järgmisi tauditõrjemeetmeid:

a) kõik tabandunud ettevõttes peetavad loetellu kantud liikidesse kuuluvad loomad surmatakse niipea kui võimalik ettevõttes kohapeal sellisel viisil, et surmamise ajal ja järel välditakse asjakohase A-kategooria taudi tekitaja levimise riski;

b) võetakse kõik asjakohased ja vajalikud bioturvameetmed, et vältida A-kategooria taudi võimalikku levimist tabandumata peetavatele või metsloomadele või inimestele;

c) surnud või käesoleva lõike punkti a kohaselt surmatud loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade korjused või nende osad kõrvaldatakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt;

d) kõik ettevõttes olevad potentsiaalselt saastunud tooted, materjalid ja ained isoleeritakse, kuni:

   i) need kõrvaldatakse või töödeldakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt, kui tegemist on loomsete kõrvalsaadustega (sh need, mis on saadud surmamise tulemusel, ning loomsed saadused ja loomne paljundusmaterjal);

   ii) lõpetatakse artikli 15 kohaste puhastus- ja desinfitseerimismeetmete rakendamine, kui tegemist on puhastamiseks ja desinfitseerimiseks sobilike muude materjalide ja ainetega;

   iii) kõrvaldamine lõpetatakse veterinaarjärelevalve ametnike järelevalve all, kui tegemist on sööda ning muude puhastamiseks ja desinfitseerimiseks sobimatute materjalidega.

2. Pädev asutus annab korralduse ja teeb järelevalvet, et:

a) lõike 1 punktis c ja lõike 1 punkti d alapunktis i osutatud loomsete kõrvalsaaduste vedu tabandunud ettevõttest vastab määrusele (EÜ) nr 1069/2009;

b) lõike 1 punkti d alapunktis iii osutatud materjalide või ainete vedu tabandunud ettevõttest vastab tema juhtnööridele bioturva- ja bioohutustingimuste kohta, et tõkestada A-kategooria taudi tekitaja levikut.

3. Pädev asutus võtab loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt peetavatelt loomadelt enne nende surmamist või surma või selle ajal laboriuuringute jaoks proovid määruse (EL) 2016/429 artiklis 57 osutatud epidemioloogilise uuringu eesmärgil.

4. Erandina lõike 1 punktist a võib pädev asutus pärast riskihindamist ja võttes arvesse muude riskimaandamismeetmete kohaldamise võimalust otsustada:

a) anda korralduse surmata loetellu kantud liikidesse kuuluvad peetavad loomad lähimas sobivas kohas sellisel viisil, et surmamise ja veo ajal välditakse A-kategooria taudi levimise riski, või

b) lükata loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade surmamine edasi, tingimusel et nende loomade suhtes kohaldatakse erakorralist vaktsineerimist, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2016/429 artiklis 69.

Artikkel 13

Konkreetsed erandid artikli 12 lõike 1 punktist a

1. A-kategooria taudi puhangu korral ettevõttes, kus loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi peetakse kahes või enamas epidemioloogilises üksuses, võib pädev asutus teha pärast riskihindamist ja vajaduse korral laboriuuringute soodsaid tulemusi artikli 12 lõike 1 punktist a erandi epidemioloogilistele üksustele, kus haiguse esinemine ei ole kinnitust leidnud, tingimusel et:

a) määruse (EL) 2016/429 artiklis 57 osutatud epidemioloogilise uuringu käigus ei ole ilmnenud epidemioloogilist seost nende epidemioloogiliste üksuste vahel, kus A-kategooria taud on kinnitust leidnud, ja nende epidemioloogiliste üksuste vahel, kus taud ei ole kinnitust leidnud, et kahtlustada A-kategooria taudi levikut nende vahel, ning

b) pädev asutus on kindlaks teinud, et vähemalt järelevalveperioodil, mis on II lisas asjaomase taudi suhtes sätestatud, enne A-kategooria taudi kinnitamist, hoiti epidemioloogilisi üksusi, milles taud ei ole kinnitust leidnud, täiesti eraldi ja nendega tegelesid teised töötajad.

2. Pädev asutus võib teha järgmistele loomade kategooriatele artikli 12 lõike 1 punktist a erandi, kui lõike 3 tingimused on täidetud:

a) kinnises ettevõttes peetavad loomad;

b) teaduslikel eesmärkidel või kaitstud või ohustatud liikide säilitamisega seotud eesmärkidel peetavad loomad;

c) eelnevalt ametlikult haruldase tõuna registreeritud loomad ning

d) nõuetekohaselt põhjendatud suure geneetilise, kultuurilise või haridusliku väärtusega loomad.

3. Pädev asutus tagab, et lõikes 2 sätestatud erandi tegemisel on täidetud järgmised tingimused:

a) pädev asutus on hinnanud sellise erandi tegemise mõju, eelkõige mõju asjaomase liikmesriigi ja naaberriikide loomatervisestaatusele, ja selle hindamise tulemused näitavad, et loomatervisestaatus ei ole ohus;

b) kohaldatakse asjakohaseid bioturvameetmeid, et vältida A-kategooria taudi leviku riski tabandumata peetavatele loomadele või metsloomadele või inimestele, võttes arvesse:

   i) taudiprofiili ning

   ii) tabandunud loomaliiki;

c) loomade suhtes kohaldatakse asjakohast isoleerimist ja kliinilist järelevalvet, sealhulgas laboriuuringuid, kuni pädev asutus saab tagada, et loomad ei kujuta endast riski A-kategooria taudi levitajana.

4. Pädev asutus võib teha konkreetse erandi artikli 12 lõike 1 punktist a hobuslastele, keda peetakse ettevõtetes, kus III lisas sätestatud tingimustel on leidnud kinnitust kõnealuses lisas osutatud A-kategooria taudi puhang.

Artikkel 14

Täiendavad tauditõrjemeetmed ettevõttes peetavatel maismaaloomadel esineva A-kategooria taudi puhangu korral

1. Pädev asutus võib lisaks artiklis 12 sätestatud meetmetele kehtestada loetellu kandmata liikidesse kuuluvate peetavate loomade ja loetellu kantud liikidesse kuuluvate metsloomade suhtes proovivõtutoimingud, tuginedes määruse (EL) 2016/429 artiklis 57 osutatud epidemioloogilise uuringu käigus saadud teabele.

2. Pädev asutus võib pärast asjaomase A-kategooria taudi edasise leviku riski hindamist ja võttes arvesse muude riskimaandamismeetmete kohaldamise võimalust anda korralduse, et loetellu kandmata liikidesse kuuluvad peetavad loomad ja metsloomad surmataks sellisel viisil, et välditakse A-kategooria taudi levimise riski surmamisel, veol ja kuni surnud loomade tervete korjuste või nende osade kõrvaldamiseni.

Artikkel 15

Esialgne puhastamine ja desinfitseerimine ning putuka- ja närilisetõrje tabandunud ettevõttes

1. Kohe pärast artiklis 12 ja asjakohastel juhtudel pärast artiklis 14 sätestatud meetmete rakendamise lõpetamist annab pädev asutus korralduse ja valvab selle järele, et tabandunud ettevõttes võetaks ette esialgne puhastamine ja desinfitseerimine ning asjakohastel juhtudel putuka- ja närilisetõrje, et vältida A-kategooria taudi levikut.

2. Lõikes 1 osutatud esialgne puhastamine, desinfitseerimine ja tõrje tehakse

a) IV lisa punktides A ja B kindlaks määratud menetluste kohaselt, kasutades sobivaid biotsiide, et tagada asjakohase A-kategooria taudi tekitaja hävitamine, ning

b) asjakohaselt dokumenteeritult.

3. Kui pädev asutus teeb ühe artikli 13 lõigetes 2 ja 4 sätestatud eranditest, annab ta korralduse lõikes 1 osutatud esialgseks puhastamiseks, desinfitseerimiseks ja tõrjeks, kohandades lõike 2 punktis a osutatud korda konkreetsele olukorrale, ilma et see kahjustaks A-kategooria taudi leviku tõkestamist tabandunud loomadelt ning tabandunud ettevõtetest ja kohtadest teistele, tabandumata loomadele või inimestele.

4. Lisaks lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmetele annab pädev asutus korralduse ja valvab selle järele, et veovahendid, mida kasutatakse loomade veoks tabandunud ettevõttesse ja sealt välja, puhastatakse ja desinfitseeritakse nõuetekohaselt ning et asjakohastel juhtudel kohaldatakse nende suhtes meetmeid, mis tagavad putuka- ja närilisetõrje.

Artikkel 16

Esialgse puhastamise ja desinfitseerimise ning siirutajate tõrjega seotud erandid ja erieeskirjad

Pädev asutus võib teha artiklis 15 sätestatud puhastamise ja desinfitseerimise ning putuka- ja närilisetõrje nõudest erandi järgmise puhul:

a) tabandunud ettevõttega epidemioloogiliselt seotud karjamaad erimenetluste korral, mis tagavad asjaomase A-kategooria taudi tekitaja tõhusa inaktiveerimise, võttes arvesse taudiprofiili, ettevõtte tüüpi ja ilmastikutingimusi, ning

b) tabandunud ettevõttest pärit sõnnik, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanu, erimenetluste korral, mis tagavad asjakohase A-kategooria taudi tekitaja tõhusa inaktiveerimise teaduslike tõendite kohaselt.

Artikkel 17

Epidemioloogiliselt seotud ettevõtete ja muude asjakohaste kohtade, sealhulgas veovahendite identifitseerimine

1. Määruse (EL) 2016/429 artiklis 57 osutatud epidemioloogilise uuringu raames ja kõikide epidemioloogiliselt seotud ettevõtete ja muude asjakohaste kohtade, sealhulgas veovahendite identifitseerimiseks teeb pädev asutus kindlaks, kust on pärit kõik A-kategooria taudi puhangu kinnitusega ettevõttes viibivad peetavad loomad ning asjakohast A-kategooria taudi tõenäoliselt levitavad tooted, materjalid, ained, veovahendid ja inimesed, sealhulgas:

a) need, mida lähetatakse ettevõttesse ja ettevõttest välja, ning

b) need, mis on ettevõttega kokku puutunud.

2. Lõikes 1 osutatud päritolu kindlakstegemine hõlmab vähemalt järelevalveperioodi, mis on II lisas asjakohase taudi suhtes kindlaks määratud ja mida arvutatakse tagasiulatuvalt alates kahtlusest teatamise kuupäevast.

3. Pärast riskihindamist võib pädev asutus lõikes 1 osutatud päritolu kindlakstegemisest välja jätta tooted, mida peetakse ohututeks kaupadeks, nagu on ette nähtud VII lisas.

Artikkel 18

Meetmed, mida tuleb kohaldada epidemioloogiliselt seotud ettevõtetes ja muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites

1. Kui artikli 17 lõikes 1 ette nähtud päritolu kindlakstegemine näitab, et loetellu kantud liikidesse kuuluvad loomad lähetati selle artikli lõikes 2 osutatud perioodil tabandunud ettevõttest või tabandunud ettevõttesse, siis pädev asutus:

a) korraldab uurimisi ning kehtestab veo siht- või päritoluettevõtetes piiravaid ja bioturvameetmeid vastavalt artiklitele 6, 7 ja 8 või

b) laiendab artiklis 12 ette nähtud meetmeid viivitamata veo päritolu- või sihtettevõttele, kui on epidemioloogilisi tõendeid taudi levimise kohta sellesse ettevõttesse, sellest ettevõttest või selle ettevõtte kaudu.

2. Pädev asutus kohaldab lõikes 1 osutatud meetmeid teistes ettevõtetes ja asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites, mis on tõenäoliselt saastunud kokkupuute tõttu tabandunud ettevõttest pärit loomade, toodete, materjalide, ainete, isikute või veovahenditega, mis on identifitseeritud artiklis 17 osutatud päritolu kindlakstegemise raames või määruse (EL) 2016/429 artiklis 57 osutatud epidemioloogilise uuringuga saadud muu asjakohase teabe põhjal.

Artikkel 19

Meetmed, mida tuleb kohaldada päritolu kindlakstegemise käigus identifitseeritud toodete suhtes

1. Pädev asutus annab korralduse ja valvab selle järele, et artiklis 17 osutatud päritolu kindlakstegemise käigus saastununa identifitseeritud sperma, ootsüüdid ja embrüod kõrvaldatakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt.

2. Pädev asutus annab korralduse käidelda, töödelda või kõrvaldada artiklis 17 osutatud päritolu kindlakstegemise käigus identifitseeritud tooted ja teeb selle üle järelevalvet vähemalt kuni:

a) esimese toidutöötlemisettevõtteni, kui tegemist on loomsete saadustega;

b) haudejaamani või ettevõtteni, kuhu munad koorumiseks saadeti, kui tegemist on veel koorumata haudemunadega, ning

c) esimese töötlemisettevõtteni, kui tegemist on loomsete kõrvalsaaduste, välja arvatud sõnnikuga, või

d) ladustamiskohani, kui tegemist on sõnniku, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanuga.

3. Pädev asutus kehtestab tabandunud ettevõttest pärit haudemunadest artikli 17 lõikes 2 osutatud päritolu kindlakstegemise perioodil koorunud kodulindude suhtes ametliku järelevalve, kusjuures see järelevalve kehtestatakse haudemunade kõikides sihtettevõtetes ja seda tehakse 21 päeva jooksul pärast koorumist.

4. Pädev asutus annab korralduse ja valvab selle järele, et vedu loomseid kõrvalsaadusi käitlevatest ettevõtetest toimuks määruse (EÜ) nr 1069/2009 sätete kohaselt.

5. Pädev asutus annab korralduse ja valvab selle järele, et materjalid ja ained, mis on tõenäoliselt asjakohase A-kategooria taudiga saastunud või võivad seda tõenäoliselt levitada, vastaksid tema bioturvalisuse ja bioohutuse tingimustega seotud juhtnööridele, et vältida A-kategooria taudi tekitaja levimist.

Artikkel 20

Meetmed, mida tuleb kohaldada A-kategooria taudi puhangu ametliku kinnitamise korral toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, piirpunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites

1. Taudipuhangu artikli 11 kohase ametliku kinnitamise korral toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites, kohaldab pädev asutus:

a) artiklite 12–19 asjakohaseid sätteid ning

b) vajaduse korral täiendavaid meetmeid, mida on kohandatud konkreetse olukorraga, et tõkestada A-kategooria taudi levikut tabandunud loomadelt ning tabandunud ettevõtetest ja kohtadest teistele, tabandumata loomadele või inimestele.

2. Pädev asutus kohaldab artiklite 12–19 sätteid ka tabandunud loomade või lõikes 1 osutatud ettevõtetes ja kohtades leiduvate toodete päritoluettevõtetes.

II PEATÜKK

Piirangutsoonides rakendatavad peetavatel maismaaloomadel esinevate A-kategooria taudide tõrje meetmed

1. jagu

Piirangutsoonis rakendatavad üldised tauditõrjemeetmed

Artikkel 21

Piirangutsooni kehtestamine

1. A-kategooria taudi puhangu korral ettevõttes, toidu- ja söödakäitlemisettevõttes, loomseid kõrvalsaadusi käitlevas ettevõttes või muus kohas, sealhulgas veovahendis, kehtestab pädev asutus tabandunud ettevõtte või koha ümber viivitamata piirangutsooni, mis koosneb järgmisest:

a) kaitsetsoon, mis põhineb puhangukohast lähtuval miinimumraadiusel, mis on asjaomase A-kategooria taudi jaoks kindlaks määratud V lisas;

b) järelevalvetsoon, mis põhineb puhangukohast lähtuval miinimumraadiusel, mis on asjaomase A-kategooria taudi jaoks kindlaks määratud V lisas, ning

c) vajaduse korral määruse (EL) 2016/429 artikli 64 lõikes 1 sätestatud kriteeriumide põhjal täiendavad piirangutsoonid kaitse- ja järelevalvetsooni ümber või naabruses, kui pädev asutus kohaldab järelevalvetsooni suhtes samu käesoleva peatüki 3. jaos sätestatud meetmeid.

2. Pädev asutus kohandab algse piirangutsooni piire, sealhulgas kaitse-, järelevalve- ja täiendavate piirangutsoonide piire, kui kaks või enam piirangutsooni kattuvad A-kategooria taudi täiendavate puhangute tõttu.

3. Erandina lõikest 1 ja pärast riskihindamist, milles võetakse arvesse taudiprofiili, võib pädev asutus jätta piirangutsooni kehtestamata, kui A-kategooria taudi puhang tekib järgmistes kohtades:

a) artikli 13 lõikes 2 osutatud loomi pidavad ettevõtted;

b) haudejaamad;

c) toidu- ja söödakäitlemisettevõtted, piiripunktid, loomseid kõrvalsaadusi käitlevad ettevõtted;

d) veovahendid;

e) kohad, kus toimub loomade kogumine, ajutine näitus või veterinaarabi osutamine, ning

f) muud kohtad, mis ei ole ettevõtted.

Artikkel 22

Piirangutsoonis kohaldatavad meetmed

1. Pädev asutus koostab viivitamata ja hoiab ajakohasena piirangutsoonis asuvate loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi pidavate ettevõtete loendi, mis sisaldab iga ettevõtte loomade liike, kategooriaid ja arvu; kodulindude puhul võib loomade arv olla ligikaudne.

2. Pädev asutus võib taudi leviku tõkestamiseks ja epidemioloogilise teabe või muude tõendite põhjal rakendada piirangutsoonis asuvates ettevõtetes leiduvate loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade ennetavat surmamist vastavalt artikli 12 lõigetele 1 ja 2 või nende tapmist.

3. Pädev asutus annab korralduse ja valvab selle järele, et loetellu kantud liikidesse kuuluvate surnud mets- ja peetavate loomade tervete korjuste või nende osade kõik liikumised piirangutsoonist välja toimuksid määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaseks töötlemiseks või kõrvaldamiseks selleks otstarbeks heaks kiidetud ettevõttes:

a) liikmesriigi territooriumil või

b) teises liikmesriigis vastavalt määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 48 lõigetele 1 ja 3, kui surnud loomade terveid korjuseid või nende osi ei ole võimalik heakskiidetud ettevõttes töödelda või kõrvaldada selle liikmesriigi territooriumil, kus puhang tekkis.

4. Pädev asutus kehtestab loomade ja toodete veole läbi piirangutsooni eritingimused, et oleks tagatud selle toimumine:

a) piirangutsoonis peatumata või maha laadimata;

b) eelistades suuri maanteid või põhiraudteid ning

c) vältides loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi pidavate ettevõtete lähedust.

5. Piirangutsoonist pärit ja sealt välja viidavate loomsete kõrvalsaadustega peab kaasas olema veterinaarjärelevalve ametniku väljastatud loomatervise sertifikaat, mis kinnitab, et neid on lubatud piirangutsoonist välja viia tingimustel, mille pädev asutus kehtestab käesoleva peatüki kohaselt.

6. Pädev asutus võib otsustada, et lõikes 5 osutatud sertifikaati ei väljastata asjaomase liikmesriigi siseseks loomsete kõrvalsaaduste liikumiseks, kui kõnealune asutus leiab, et kasutusel olev alternatiivne süsteem tagab, et selliste saaduste saadetised on jälgitavad ja saadused vastavad sellise liikumise puhul kohaldatavatele loomatervisenõuetele.

7. Loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi pidavates piirangutsooni ettevõtetes muul eesmärgil kui asjakohase A-kategooria taudi esinemise kinnitamiseks või välistamiseks proovide võtmiseks peab olema pädeva asutuse luba.

Artikkel 23

Erandid piirangutsoonis kohaldatavatest meetmetest

Pädev asutus võib pärast riskihindamist teha käesoleva peatüki piirangutsoonides kohaldatavaid meetmeid käsitlevatest sätetest vajalikus ulatuses erandeid:

a) artikli 21 lõike 1 punktis c osutatud täiendavates piirangutsoonides;

b) kui pädev asutus otsustab kehtestada piirangutsooni juhul, kui A-kategooria taudi puhang tekib artikli 21 lõikes 3 osutatud ettevõtetes ja kohtades;

c) kui puhang tekib ettevõttes, kus on kuni 50 tehistingimustes peetavat lindu, või

d) artikli 21 lõikes 3 osutatud ettevõtetes ja kohtades, mis asuvad piirangutsoonis.

Artikkel 24

Nõuded loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade ja neist saadud toodete veovahenditele

1. Pädev asutus tagab, et veovahendid, mida kasutatakse loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade ja neist saadud toodete veoks piirangutsoonis, piirangutsoonist välja ja piirangutsooni kaudu, on:

a) konstrueeritud ja hooldatud nii, et välditakse loomade, toodete või loomatervist ohustavate esemete lekkimist või väljapääsu;

b) puhastatud ja desinfitseeritud kohe pärast iga loomade, toodete või loomatervist ohustavate esemete vedu ning vajaduse korral hiljem uuesti desinfitseeritud ja igal juhul enne loomade või toodete uut laadimist kuivatatud või kuivada lastud ning

c) kui see on asjakohane, on nende suhtes enne vedu kohaldatud putuka- ja närilisetõrjemeetmeid.

2. Lõikes 1 osutatud veovahendite puhastamine ja desinfitseerimine toimub:

a) pädeva asutuse juhtnööride või kehtestatud menetluste kohaselt, kasutades sobivaid biotsiide, et tagada asjakohase A-kategooria taudi tekitaja hävitamine, ning

b) asjakohaselt dokumenteeritult.

2. jagu

Kaitsetsoonis rakendatavad tauditõrjemeetmed

Artikkel 25

Meetmed, mida tuleb kohaldada kaitsetsooni ettevõtetes, kus peetakse loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi

1. Pädev asutus annab viivitamata korralduse, et kaitsetsooni ettevõtetes, kus peetakse loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi, välja arvatud ettevõttes, kus leidis kinnitust A-kategooria taudi esinemine, kohaldataks järgmisi meetmeid:

a) loetellu kantud liikidesse kuuluvate loomade pidamine eraldi metsloomadest ja loetellu kandmata liikidesse kuuluvatest loomadest;

b) täiendava järelevalve rakendamine, et teha kindlaks A-kategooria taudi edasine levik ettevõtetesse, sealhulgas suurenenud haigestumus või suremus või tootmisnäitajate märkimisväärne halvenemine; sellisest suurenemisest või halvenemisest teatatakse viivitamata pädevale asutusele;

c) kui see on asjakohane, asjakohaste meetmete rakendamine putuka- ja närilise- ning muude siirutajate tõrjeks ettevõttes ja selle ümber;

d) asjakohaste desinfitseerimisvahendite kasutamine ettevõtte sisse- ja väljapääsude juures;

e) asjakohaste bioturvanõuete kohaldamine kõikide isikute suhtes, kes puutuvad kokku ettevõttesse sisenevate või sealt väljuvate loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomadega, ning veovahendite suhtes, et vältida asjakohase A-kategooria taudi leviku riski;

f) kõikide ettevõtet külastavate isikute registri pidamine ja ajakohastamine, et hõlbustada taudijärelevalvet ja -tõrjet, ning teha see pädevale asutusele tema nõudmisel kättesaadavaks;

g) loetellu kantud liikidesse kuuluvate surnud või surmatud peetavate loomade tervete korjuste või nende osade kõrvaldamine artikli 22 lõike 3 kohaselt.

2. Erandina lõike 1 punktist f ei ole külastajate register nõutav ettevõtetes, kus peetakse artikli 13 lõikes 2 osutatud loomi, kui külastajatel ei ole juurdepääsu aladele, kus loomi peetakse.

Artikkel 26

Veterinaarjärelevalve ametnike kontrollkäigud kaitsetsooni ettevõtetesse

1. Pädev asutus tagab, et veterinaarjärelevalve ametnikud teevad pärast A-kategooria taudi puhangu ametlikku kinnitamist niipea kui võimalik ja põhjendamatu viivituseta kõikidesse artiklis 25 osutatud ettevõtetesse vähemalt ühe kontrollkäigu.

2. Lõikes 1 osutatud kontrollkäikude käigus teevad veterinaarjärelevalve ametnikud vähemalt järgmist:

a) dokumentide kontroll, sealhulgas tootmis-, tervise- ja jälgitavusandmete analüüs;

b) asjaomase A-kategooria taudi sissetoomise või levimise vältimiseks artikli 25 kohaselt kohaldatavate meetmete rakendamise kontroll;

c) loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade kliiniline läbivaatus ning

d) vajaduse korral loomadelt laboriuuringute jaoks proovide võtmine, et asjaomase A-kategooria taudi esinemine kinnitada või välistada.

3. Pädev asutus võib nõuda veterinaarjärelevalve ametnike täiendavaid kontrollkäike kaitsetsoonis asuvatesse ettevõtetesse, et teha olukorra järelkontrolli.

4. Pädev asutus registreerib lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud tegevused ja kontrollkäigud ning nende tulemused.

5. Kui kaitsetsooni raadius, mis on kindlaks määratud V lisas, on üle 3 km, võib pädev asutus erandina lõikest 1 otsustada, et kontrollida ei tule kõiki artiklis 25 osutatud ettevõtteid, vaid esinduslikku arvu neist kooskõlas I lisa punktiga A.3.

Artikkel 27

Loomade, toodete ja muude materjalidega seotud tegevuste, sealhulgas kaitsetsoonis, kaitsetsoonist välja või kaitsetsooni liikumise keelud

1. Pädev asutus keelab loetellu kantud liikidesse kuuluvate loomade ja neist saadud toodetega ning muude materjalidega seotud tegevused, sealhulgas kaitsetsoonis, kaitsetsoonist välja ja kaitsetsooni liikumise VI lisas esitatud tabeli kohaselt.

2. Pädev asutus võib laiendada lõikes 1 ette nähtud keelde:

a) loetellu kandmata liikidesse kuuluvatele loomadele ja sellistelt loomadelt saadud toodetele ning

b) muudele tegevustele, sealhulgas liikumistele, peale nende, mis on kindlaks määratud VI lisas.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud keeldudest on vabastatud järgmised tooted:

a) loomsed saadused, mida peetakse asjaomase taudi puhul VII lisa kohaselt ohututeks kaupadeks;

b) loomsed saadused, mida on vastavalt VII lisale asjakohaselt töödeldud;

c) tõenäoliselt taudi levitavad tooted või muud materjalid, mis on saadud või toodetud enne II lisas asjaomase taudi suhtes kindlaks määratud järelevalveperioodi, mida arvutatakse tagasiulatuvalt alates kahtlusest teatamise kuupäevast;

d) kaitsetsoonis toodetud tooted, mis on saadud loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt peetavatelt loomadelt:

i) keda peeti väljaspool kaitsetsooni;

ii) keda peeti ja kes tapeti väljaspool kaitsetsooni või

iii) keda peeti väljaspool kaitsetsooni ja kes tapeti kaitsetsoonis;

e) loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted.

4. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud keelde kohaldatakse lõikes 3 osutatud toodete suhtes, kui:

a) tooted ei olnud tootmisprotsessi, ladustamise ja veo ajal selgelt eraldatud toodetest, mida ei tohi käesoleva määruse kohaselt piirangutsoonist välja saata, või

b) pädeval asutusel on epidemioloogilisi tõendeid taudi leviku kohta neile toodetele, neilt toodetelt või nende toodete kaudu.

Artikkel 28

Kaitsetsoonis kehtivatest keeldudest erandite tegemise üldtingimused

1. Erandina artiklis 27 sätestatud keeldudest võib pädev asutus lubada loomade ja toodete vedamist artiklitega 29–38 hõlmatud juhtudel ning neis artiklites sätestatud eritingimustel ja käesoleva artikli lõigetes 2–7 sätestatud üldtingimustel.

Enne loa andmist hindab pädev asutus sellest loa andmisest tulenevaid riske ja hindamine peab näitama, et A-kategooria taudi leviku risk on väga väike.

2. Kõik lubatud veod peavad toimuma:

a) ainult mööda määratud marsruute,

b) eelistades suuri maanteid või põhiraudteid,

c) vältides loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi pidavate ettevõtete lähedust ning

d) mahalaadimise või peatumiseta kuni sihtettevõttes toimuva mahalaadimiseni.

3. Päritoluettevõtte pädev asutus määrab kaitsetsoonist väljaveo või kaitsetsooni sisseveo sihtettevõtte. Kui päritoluettevõtte pädev asutus erineb sihtettevõtte pädevast asutusest, teavitab ta sihtettevõtte pädevat asutust sellisest määramisest.

4. Päritoluettevõtte pädev asutus kontrollib, et sihtettevõte on määramise ja iga loomade või toodete saadetise saamisega nõus.

5. Loomade kaitsetsoonist välja vedamise lubamisel tagab pädev asutus, et sellise veoga ei kaasne A-kategooria taudi leviku riski, tuginedes:

a) ettevõttes peetavate loomade, sealhulgas veetavate loomade kliinilisele läbivaatusele, mille tulemused on olnud soodsad;

b) vajaduse korral ettevõttes peetavate loomade, sealhulgas veetavate loomade laboriuuringule, mille tulemused on olnud soodsad, ning

c) artiklis 26 osutatud kontrollkäikude tulemustele.

6. Toodete kaitsetsoonist välja vedamise lubamisel annab pädev asutus korralduse ja valvab selle järele, et:

a) tooted olid kogu tootmisprotsessi ja ladustamise ajal selgelt eraldatud toodetest, mida ei tohi käesoleva määruse kohaselt piirangutsoonist välja saata, ning

b) tooteid ei veeta koos toodetega, mida ei tohi käesoleva määruse kohaselt piirangutsoonist välja saata.

7. Lõike 1 kohase loa andmisel tagab pädev asutus, et alates laadimisest, kõigi veotoimingute ajal ja kuni määratud sihtettevõttes mahalaadimiseni kohaldatakse tema juhtnööride kohaselt täiendavaid bioturvameetmeid.

Artikkel 29

Eritingimused loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade tapamajja veo lubamiseks kaitsetsoonis

1. Pädev asutus võib lubada loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedu kaitsetsoonis asuvatest ettevõtetest tapamajja, mis asub:

a) kaitsetsoonis päritoluettevõttele võimalikult lähedal;

b) järelevalvetsoonis, kui loomi ei ole võimalik tappa kaitsetsoonis, või

c) järelevalvetsoonile võimalikult lähedal, kui loomi ei ole võimalik tappa piirangutsoonis.

2. Pädev asutus annab lõikes 1 ettenähtud lube ainult järgmistel tingimustel:

a) veovahend tuleb laadimisel lähetuskoha pädeva asutuse poolt või tema järelevalve all pitseerida;

b) tapamaja pädev asutus:

i) saab tapamaja käitajalt loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade saabumise kohta eelnevalt teavet;

ii) kinnitab A-kategooria taudi tunnuste puudumist tapaeelse ja tapajärgse kontrolli ajal;

iii) valvab selle järele, et tapamaja käitaja oleks kehtestanud tõhusad menetlused tagamaks, et kaitsetsoonist pärit loetellu kantud liikidesse kuuluvaid peetavaid loomi peetakse eraldi ja tapetakse sellistest loomadest eraldi või eri aegadel, eelistatavalt saabumistööpäeva lõpus;

iv) kinnitab loomade tapmist loomade päritoluettevõtte pädevale asutusele;

v) valvab selle järele, et tapamaja käitaja puhastaks ja desinfitseeriks hooned, kus loomi on peetud ja tapetud, ning et puhastamine ja desinfitseerimine lõpetataks enne, kui teisi loetellu kantud liikidesse kuuluvaid peetavaid loomi neis hoonetes peetakse või tapetakse, ning

vi) valvab selle järele, et sellistelt loomadelt liha saamine vastaks artiklis 33 sätestatud tingimustele.

3. Pädev asutus võib lubada loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedamist väljaspool kaitsetsooni asuvatest ettevõtetest kaitsetsoonis asuvasse tapamajja, kui:

a) loomi peetakse teistest kaitsetsoonist pärit loomadest eraldi ja tapetakse neist loomadest eraldi või eri ajal;

b) saadud värsket liha lõigatakse, veetakse ja ladustatakse kaitsetsoonist pärit loomadelt saadud värskest lihast eraldi ning

c) artiklis 24 osutatud veovahendite puhastamine ja desinfitseerimine toimub pärast loomade mahalaadimist ametliku järelevalve all.

4. Erandina määruse (EÜ) nr 1069/2009 artiklist 9 võib pädev asutus lubada töödelda ja kasutada lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt tapetud loomadelt saadud loomseid kõrvalsaadusi 3. kategooria materjalina vastavalt määrusele (EÜ) nr 1069/2009 loomsete kõrvalsaaduste töötlemiseks või kõrvaldamiseks heaks kiidetud ettevõttes, mis asub tema territooriumil või mõnes muus liikmesriigis, kui neid ei ole võimalik töödelda või kõrvaldada selle liikmesriigi territooriumil asuvas heakskiidetud ettevõttes, kus puhang tekkis.

Esimeses lõigus osutatud loomsete kõrvalsaaduste veol muus liikmesriigis asuvasse ettevõttesse annavad sihtliikmesriik ja läbitavad liikmesriigid selliseks lähetamiseks loa ja sihtliikmesriigi pädev asutus annab loa nende loomsete kõrvalsaaduste töötlemiseks ja kasutamiseks 3. kategooria materjalina vastavalt määrusele (EÜ) nr 1069/2009.

Artikkel 30

Eritingimused kodulindude teatavate vedude lubamiseks kaitsetsoonis asuvatest ettevõtetest

1. Pädev asutus võib lubada ööpäevaste tibude vedamist kaitsetsoonis asuvast ettevõttest samas liikmesriigis, kuid võimaluse korral väljaspool piirangutsooni asuvasse ettevõttesse, tingimusel et:

a) piirangutsoonist pärit munadest koorunud ööpäevaste tibude korral:

   i) veovahend pitseeritakse laadimisel pädeva asutuse poolt või tema järelevalve all;

   ii) sihtettevõte võetakse pärast loomade saabumist veterinaarjärelevalve ametnike ametliku järelevalve alla ning

   iii) piirangutsoonist välja viimise korral jäävad kodulinnud sihtettevõttesse vähemalt 21 päevaks;

b) väljastpoolt piirangutsooni pärit munadest koorunud ööpäevaste tibude korral saab lähte-haudejaam tagada, et need munad ei ole kokku puutunud omavahel ega muude haudemunade või piirangutsoonist pärit ööpäevaste tibudega.

2. Pädev asutus võib lubada noorkanade vedamist kaitsetsoonis asuvatest ettevõtetest samas liikmesriigis ja võimaluse korral piirangutsoonis asuvatesse ettevõtetesse, tingimusel et:

a) sihtettevõttes ei ole teisi loetellu kantud liikidesse kuuluvaid peetavaid loomi;

b) veovahend pitseeritakse laadimisel pädeva asutuse poolt või tema järelevalve all;

c) sihtettevõte võetakse pärast loomade saabumist veterinaarjärelevalve ametnike ametliku järelevalve alla ning

d) piirangutsoonist välja viimise korral jäävad loomad sihtettevõttesse vähemalt 21 päevaks.

Artikkel 31

Eritingimused haudemunade teatavate vedude lubamiseks kaitsetsoonis

1. Pädev asutus võib lubada haudemunade vedamist:

a) kaitsetsoonis asuvast ettevõttest samas liikmesriigis asuvasse haudejaama või

b) samas liikmesriigis asuvast ettevõttest kaitsetsoonis asuvasse haudejaama.

2. Lõike 1 punktiga a ette nähtud luba antakse järgmistel tingimustel:

a) vanemkarjad, kellelt haudemunad on saadud, on läbinud kliinilise läbivaatuse ja neilt on võetud laboriuuringu jaoks proovid ning tulemused on olnud soodsad;

b) haudemune ja nende pakendit desinfitseeritakse enne lähetamist ja haudemunade päritolu on võimalik kindlaks teha ning

c) haudemune tuleb vedada veovahendites, mille pädev asutus on pitseerinud.

3. Pädev asutus võib lubada haudemunade vedamist kaitsetsoonis asuvast ettevõttest samas liikmesriigis asuvasse ettevõttesse ettevõttesiseseks koorumiseks, kui:

a) vanemkarjad, kellelt haudemunad on saadud, on läbinud kliinilise läbivaatuse ja neilt on võetud laboriuuringu jaoks proovid ning tulemused on olnud soodsad;

b) sihtettevõte võetakse ametliku järelevalve alla 21 päevaks pärast munade koorumist;

c) kodulinnud peavad jääma punktis b osutatud ajavahemikul sihtettevõttesse ning

d) lõike 2 punktides b ja c osutatud nõuded on täidetud.

Artikkel 32

Eritingimused sperma veo lubamiseks kaitsetsoonis asuvatest heakskiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõtetest

Pädev asutus võib lubada kaitsetsoonis asuvates heakskiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõtetes, välja arvatud haudejaamades, peetavatelt loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt loomadelt pärast tabandunud ettevõtte varaseima nakatumise eeldatavat kuupäeva kogutud sperma vedamist, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) kõik A-kategooria taudiga seotud tauditõrjemeetmed on kaitsetsoonis artikli 39 kohaselt tühistatud;

b) kõikidele seemendusjaamas viibivatele loetellu kantud liikidesse kuuluvatele peetavatele loomadele on tehtud kliiniline läbivaatus ja neilt on võetud proovid laboriuuringute jaoks, et välistada A-kategooria taudi esinemine seemendusjaamas, ning

c) doonorloomale on tehtud laboriuuring prooviga, mis ei ole võetud varem kui seitse päeva pärast II lisas asjaomase taudi suhtes kindlaks määratud järelevalveperioodi, mida arvutatakse alates sperma kogumise kuupäevast, ja tulemused on olnud soodsad.

Artikkel 33

Eritingimused loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt loomadelt saadud värske liha ja toorpiima vedamise lubamiseks kaitsetsooni ettevõtetest

1. Pädev asutus võib lubada kaitsetsoonis asuvates ettevõtetes peetavatelt loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt loomadelt saadud värske liha ja toorpiima vedamist, kui:

a) need veetakse töötlemisettevõttesse, kus need läbivad ühe VII lisas sätestatud asjakohastest riske maandavatest töötlustest, või

b) värske kodulinnuliha korral:

   i) see on alates tapamajas saamisest märgistatud IX lisa punkti 1 kohaselt ning

   ii) see ei ole ette nähtud teise liikmesriiki viimiseks.

2. Pädev asutus tagab, et vedu lõike 1 punktis a osutatud töötlemisettevõttesse vastab järgmistele tingimustele:

a) värske liha tuleb tapamajas pärast tapajärgset kontrolli märgistada IX lisa punkti 2 kohaselt ja peab sellist märgistust kandma kuni töötlemiseni;

b) värske liha ja toorpiima vedu päritoluettevõttest töötlemisettevõttesse peab toimuma suletud mahutites ning

c) töötlemisettevõte peab asuma samas piirangutsoonis või piirangutsoonile võimalikult lähedal ning tegutsema veterinaarjärelevalve ametnike järelevalve all.

Artikkel 34

Eritingimused inimtoiduks ettenähtud munade veo lubamiseks kaitsetsoonis asuvatest ettevõtetest

Pädev asutus võib lubada inimtoiduks ettenähtud munade vedamist kaitsetsoonis asuvatest ettevõtetest järgmistesse samas liikmesriigis asuvatesse sihtkohtadesse:

a) pakkimiskeskusesse, tingimusel et need pakendatakse:

   i) ühekorrapakendisse või

   ii) pakendisse, mida saab puhastada ja desinfitseerida nii, et see hävitab asjaomase A-kategooria taudi tekitaja;

b) munatoodete valmistamise ettevõttesse, nagu see on sätestatud määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa X jao II peatükis, et neid käideldaks ja töödeldaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 ([15]) II lisa XI peatüki kohaselt.

Artikkel 35

Eritingimused sõnniku, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanu vedamise lubamiseks kaitsetsoonis asuvatest ettevõtetest prügilasse

Pädev asutus võib lubada sõnniku, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanu vedamist kaitsetsoonis asuvatest ettevõtetest samas liikmesriigis asuvasse määratud prügilasse kõrvaldamise eesmärgil ainult pärast määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 13 punkti c kohast töötlemist.

Artikkel 36

Eritingimused taimsete söödamaterjalide ja põhu kaitsetsoonist välja viimise lubamiseks

Pädev asutus võib lubada kaitsetsoonis toodetud taimsete söödamaterjalide ja põhu vedamist, tingimusel et:

a) need toodeti kohtades, kus ei peeta loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi;

b) need toodeti söödatöötlemisettevõtetes, kus ei peeta loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi, ja taimne tooraine on pärit:

   i) punktis a osutatud kohtadest või

   ii) väljastpoolt kaitsetsooni;

c) need on ette nähtud kaitsesoonis kasutamiseks või

d) need on läbinud vähemalt ühe riski maandava töötluse vastavalt VIII lisale.

Artikkel 37

Eritingimused loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade ja toodete heakskiidetud loomseid kõrvalsaadusi käitlevasse ettevõttesse vedamise lubamiseks

1. Pädev asutus võib lubada loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedamist kaitsetsoonis asuvatest ettevõtetest loomsete kõrvalsaaduste töötlemiseks või kõrvaldamiseks heakskiidetud ettevõttesse, kus:

a) peetavad loomad viivitamata surmatakse ning

b) selle tulemusel tekkivad loomsed kõrvalsaadused kõrvaldatakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt.

([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

2. Pädev asutus võib lubada toodete vedamist kaitsetsooni ettevõtetest ja kohtadest loomsete kõrvalsaaduste töötlemiseks või kõrvaldamiseks heakskiidetud ettevõttesse, kus tooted kõrvaldatakse või töödeldakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt.

Artikkel 38

Meetmed, mida tuleb kohaldada kaitsetsooni toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites

1. Pädev asutus kohaldab kaitsetsooni toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites artiklis 25 ning artiklites 27–38 osutatud asjakohaseid meetmeid.

2. Pädev asutus võib lõikes 1 osutatud ettevõtetes ja kohtades kohaldada konkreetse olukorraga kohandatud täiendavaid meetmeid, et tõkestada A-kategooria taudi levikut kaitsetsoonis ja sellest välja.

Artikkel 39

Tauditõrjemeetmete kestus kaitsetsoonis

1. Pädev asutus võib käesoleva peatüki 1. ja 2. jaos sätestatud meetmed tühistada ainult juhul, kui on möödunud X lisas kehtestatud miinimumperiood ja täidetud järgmised tingimused:

a) tabandunud ettevõttes on tehtud artikli 15 kohane esialgne puhastamine ja desinfitseerimine ning asjakohastel juhtudel putuka- ja närilisetõrje ning

b) kõikides kaitsetsoonis loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi pidavates ettevõtetes on loetellu kantud liikidesse kuuluvatele loomadele tehtud kliiniline läbivaatus ja vajaduse korral laboriuuringud vastavalt artiklile 26, ja nende tulemused on olnud soodsad.

2. Kui asjakohast A-kategooria taudi levitab loetellu kantud siirutaja, nagu on osutatud määruses (EL) 2018/1882, võib pädev asutus:

a) kehtestada meetmete kestuse kaitsetsoonis igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse taudi leviku riski mõjutavaid tegureid, ning

b) näha ette kontroll-loomade sissetoomise.

3. Pärast lõikes 1 osutatud meetmete tühistamist kohaldatakse kaitsetsoonis vähemalt X lisas sätestatud täiendaval ajavahemikul käesoleva peatüki 3. jaoga ette nähtud meetmeid.

3. jagu

Järelevalvetsoonis rakendatavad tauditõrjemeetmed

Artikkel 40

Järelevalvetsooni ettevõtetes kohaldatavad meetmed

Pädev asutus annab korralduse, et kõikides järelevalvetsooni ettevõtetes, kus peetakse loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi, kohaldataks viivitamata artiklis 25 sätestatud meetmeid.

Artikkel 41

Veterinaarjärelevalve ametnike kontrollkäigud järelevalvetsooni ettevõtetesse

Pädev asutus tagab, et veterinaarjärelevalve ametnikud teevad artikli 26 ja I lisa punkti A.3 kohaselt kontrollkäike järelevalvetsooni valitud ettevõtetesse, kus peetakse loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi.

Artikkel 42

Loomade, toodete ja muude materjalidega seotud tegevuste, sealhulgas järelevalvetsoonis, järelevalvetsoonist välja või järelevalvetsooni liikumise keelud

Pädev asutus kohaldab keelde, vabastusi ja erandeid loetellu kantud liikidesse kuuluvate loomade ja neist saadud toodetega ning muude materjalidega seotud tegevuste suhtes, sealhulgas järelevalvetsoonist välja ja järelevalvetsooni veo suhtes, artikli 27 kohaselt.

Artikkel 43

Üldtingimused artiklis 42 sätestatud keeldudest erandite tegemiseks

1. Erandina artiklist 42 võib pädev asutus lubada loomade ja toodete vedamist ainult artiklitega 44–52 hõlmatud juhtudel ning neis artiklites sätestatud eritingimustel ja käesoleva artikli lõigetes 2 ja 7 sätestatud üldtingimustel.

Enne loa andmist hindab pädev asutus selle andmisest tulenevaid riske. Hindamine peab näitama, et A-kategooria taudi leviku risk on väga väike.

2. Kõik lubatud liikumised toimuvad:

a) eelistades suuri maanteid või põhiraudteid,

b) vältides loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi pidavate ettevõtete lähedust ning

c) mahalaadimise või peatumiseta kuni sihtettevõttes toimuva mahalaadimiseni.

3. Päritoluettevõtte pädev asutus määrab järelevalvetsoonist väljaveo või järelevalvetsooni sisseveo sihtettevõtte. Kui pädev asutus ei ole sama mis sihtettevõttel, teavitab ta sihtettevõtte pädevat asutust sellisest määramisest.

4. Päritoluettevõtte pädev asutus kontrollib, et sihtettevõte on määramise ja iga loomade või toodete saadetise saamisega nõus.

5. Loomade järelevalvetsoonist välja vedamise lubamisel tagab pädev asutus, et sellise veoga ei kaasne A-kategooria taudi leviku riski, tuginedes:

a) ettevõttes peetavate loomade, sealhulgas veetavate loomade kliinilisele läbivaatusele, mille tulemused on olnud soodsad;

b) vajaduse korral ettevõttes peetavate loomade, sealhulgas veetavate loomade laboriuuringule, mille tulemused on olnud soodsad, ning

c) artiklis 41 osutatud kontrollkäikude tulemustele, kui need on kättesaadavad.

6. Toodete järelevalvetsoonist välja vedamise lubamisel peab pädev asutus tagama, et:

a) tooted olid kogu tootmisprotsessi ja ladustamise ajal selgelt eraldatud toodetest, mida ei tohi käesoleva määruse kohaselt piirangutsoonist välja viia;

b) tooteid ei veeta koos toodetega, mida ei tohi käesoleva määruse kohaselt piirangutsoonist välja viia.

7. Lõike 1 kohaste erandite tegemisel tagab pädev asutus, et alates laadimisest, kõigi veotoimingute ajal ja kuni määratud sihtettevõttes mahalaadimiseni kohaldatakse tema juhtnööride kohaselt täiendavaid bioturvameetmeid.

Artikkel 44

Eritingimused loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade järelevalvetsoonis, järelevalvetsoonist välja ja järelevalvetsooni tapale veo lubamiseks

1. Pädev asutus võib lubada järelevalvetsoonist pärit loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedamist tapamajja, mis asub:

a) piirangutsoonis päritoluettevõttele võimalikult lähedal või

b) väljaspool piirangutsooni järelevalvetsoonile võimalikult lähedal, kui loomi ei ole võimalik tappa piirangutsoonis ja kui riskihindamine on tehtud.

2. Lõikes 1 osutatud loomadelt saadud liha suhtes kohaldatakse artiklis 49 sätestatud meetmeid.

3. Pädev asutus võib lubada väljastpoolt järelevalvetsooni pärit loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedamist järelevalvetsoonis asuvasse tapamajja.

4. Pädev asutus võib lubada töödelda ja kasutada lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt tapetud loomadelt saadud loomseid kõrvalsaadusi 3. kategooria materjalina vastavalt määrusele (EÜ) nr 1069/2009 loomsete kõrvalsaaduste töötlemiseks või kõrvaldamiseks heaks kiidetud ettevõttes, mis asub tema territooriumil või mõnes muus liikmesriigis, kui neid ei ole võimalik töödelda või kõrvaldada selle liikmesriigi territooriumil asuvas heakskiidetud ettevõttes, kus puhang tekkis.

Esimeses lõigus osutatud loomsete kõrvalsaaduste veol muus liikmesriigis asuvasse ettevõttesse annavad sihtliikmesriik ja läbitavad liikmesriigid selliseks lähetamiseks loa ja sihtliikmesriigi pädev asutus annab loa nende loomsete kõrvalsaaduste töötlemiseks ja kasutamiseks 3. kategooria materjalina vastavalt määrusele (EÜ) nr 1069/2009.

Artikkel 45

Eritingimused loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate kabiloomade teatavate vedude lubamiseks järelevalvetsooni ettevõtetest

1. Pädev asutus võib lubada loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate kabiloomade vedamist järelevalvetsoonis asuvatele karjamaadele, tingimusel et:

a) artiklis 15 osutatud esialgse puhastamise ja desinfitseerimise lõpetamisest ja heakskiitmisest on möödunud 15 päeva ning

b) loomad ei puutu kokku teistest ettevõtetest pärit loetellu kantud liikidesse kuuluvate loomadega.

2. Pädev asutus võib pärast riskihindamist lubada loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate kabiloomade vedamist samasse tarneahelasse kuuluvasse ettevõttesse, mis asub järelevalvetsoonis või sellest väljaspool, et enne tapmist tootmistsükkel lõpetada. Kui sihtettevõte asub väljaspool järelevalvetsooni, kohaldab pädev asutus selles ettevõttes artiklites 40, 41 ja 42 sätestatud meetmeid, kuni päritolukohaks olevas järelevalvetsoonis säilitatakse tauditõrjemeetmed, nagu on sätestatud artiklis 55.

Artikkel 46

Eritingimused kodulindude teatavate vedude lubamiseks järelevalvetsoonis asuvatest ettevõtetest

1. Pädev asutus võib lubada järelevalvetsoonist pärit ööpäevaste tibude vedamist:

a) sama liikmesriigi ettevõtetesse, kus nad järelevalvetsooni ettevõtetest pärit munadest koorusid, kui:

   i) sihtettevõte võetakse pärast loomade saabumist ametliku järelevalve alla ning

   ii) piirangutsoonist välja viimisel jäävad loomad sihtettevõtetesse vähemalt 21 päevaks;

b) sama liikmesriigi ettevõtetesse, kus need väljastpoolt piirangutsooni pärit munadest koorusid, kui lähte-haudejaam saab tagada, et need munad ei ole kokku puutunud omavahel ega muude haudemunade või ööpäevaste tibudega, mis on saadud piirangutsoonis peetavatelt loomadelt.

2. Pädev asutus võib lubada noorkanade vedamist järelevalvetsooni ettevõtetest sama liikmesriigi ettevõtetesse, kui:

a) sihttettevõttes ei ole teisi loetellu kantud liikidesse kuuluvaid peetavaid loomi;

b) sihttettevõte võetakse pärast noorkanade saabumist ametliku järelevalve alla ning

c) kodulinnud jäävad sihttettevõttesse vähemalt 21 päevaks.

Artikkel 47

Eritingimused haudemunade teatavate järelevalvetsooni ettevõtetesse ja neist ettevõtetest vedamise lubamiseks

1. Pädev asutus võib lubada haudemunade vedamist samas liikmesriigis asuvast ettevõttest:

a) järelevalvetsoonis asuvasse haudejaama või

b) järelevalvetsoonis asuvasse ettevõttesse ettevõttesiseseks koorumiseks.

2. Pädev asutus võib haudemunade vedamist järelevalvetsoonis asuvast ettevõttest sama liikmesriigi haudejaama või samas liikmesriigis asuvasse ettevõttesse ettevõttesiseseks koorumiseks lubada ainult juhul, kui haudemunad ja nende pakendid enne lähetamist desinfitseeritakse ja kui nende munade päritolu on võimalik kindlaks teha.

Artikkel 48

Eritingimused sperma veo lubamiseks järelevalvetsoonis asuvatest heakskiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõtetest

Pädev asutus võib lubada järelevalvetsoonis asuvates heakskiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõtetes, välja arvatud haudejaamades, peetavatelt loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt loomadelt pärast tabandunud ettevõtte varaseima nakatumise eeldatavat kuupäeva kogutud sperma vedamist, eeldusel et:

a) kõik asjaomase A-kategooria taudiga seotud tauditõrjemeetmed on järelevalvetsoonis artikli 55 kohaselt tühistatud;

b) kõikidele seemendusjaamas viibivatele loetellu kantud liikidesse kuuluvatele peetavatele loomadele on tehtud kliiniline läbivaatus ja neilt on võetud proovid laboriuuringute jaoks, et välistada A-kategooria taudi esinemine seemendusjaamas;

c) doonorloomale on tehtud laboriuuring prooviga, mis ei ole võetud varem kui seitse päeva pärast II lisas asjaomase taudi suhtes kindlaks määratud järelevalveperioodi, mida arvutatakse alates sperma kogumise kuupäevast, ja selle tulemused on olnud soodsad.

Artikkel 49

Eritingimused loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt peetavatelt loomadelt saadud värske liha ja toorpiima vedamise lubamiseks järelevalvetsoonis asuvatest ettevõtetest

1. Pädev asutus võib lubada järelevalvetsoonis asuvates ettevõtetes peetavatelt loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt loomadelt saadud värske liha ja toorpiima vedamist, kui:

a) värske liha või toorpiim veetakse töötlemisettevõttesse, et see läbiks ühe VII lisas sätestatud riske maandavatest töötlustest, või

b) värske liha on saadud kodulindudelt.

2. Pädev asutus tagab, et lõike 1 punkti a kohaselt veetav värske liha ja toorpiim vastavad järgmistele tingimustele:

a) värske liha märgistatakse tapamajas selle saamisel IX lisa kohaselt ja see säilitab selle märgistuse kuni töötlemiseni ning

b) töötlemine toimub samas piirangutsoonis või piirangutsoonile võimalikult lähedal asuvas ettevõttes, mis tegutseb veterinaarjärelevalve ametnike järelevalve all.

Artikkel 50

Eritingimused inimtoiduks ettenähtud munade vedamise lubamiseks järelevalvetsooni ettevõtetest

1. Pädev asutus võib lubada inimtoiduks ettenähtud munade vedamist järelevalvetsooni ettevõtetest samas liikmesriigis asuvasse pakkimiskeskusesse, tingimusel et need on pakendatud:

a) ühekorrapakendisse või

b) pakendisse, mida saab puhastada ja desinfitseerida nii, et see hävitab A-kategooria taudi tekitaja.

2. Pädev asutus võib lubada inimtoiduks ettenähtud munade vedamist järelevalvetsooni ettevõtetest samas liikmesriigis asuvasse munatooteid valmistavasse ettevõttesse, kui:

a) munatooteid valmistav ettevõte vastab määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa X jao II peatüki nõuetele ning

b) munad veetakse munatooteid valmistavasse ettevõttesse määruse (EÜ) nr 852/2004 II lisa XI peatüki kohaseks käitlemiseks ja töötlemiseks.

Artikkel 51

Eritingimused sõnniku, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanu vedamise lubamiseks järelevalvetsooni ettevõtetest

Pädev asutus võib lubada sõnniku, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanu vedamist järelevalvetsoonis asuvatest ettevõtetest:

a) ilma töötlemata samas järelevalvetsoonis asuvasse prügilasse, mille pädev asutus on selleks eelnevalt heaks kiitnud, või

b) pärast töötlemist liikmesriigi territooriumil asuvasse prügilasse, mille pädev asutus on selleks eelnevalt heaks kiitnud.

Artikkel 52

Eritingimused taimsete söödamaterjalide ja põhu järelevalvetsoonist vedamise lubamiseks

Pädev asutus võib lubada järelevalvetsoonis toodetud taimsete söödamaterjalide või põhu vedamist, tingimusel et söödamaterjalid või põhk:

a) toodeti kohtades, kus ei peeta loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi ja mis ei ole söödatöötlemisettevõtted;

b) toodeti söödatöötlemisettevõtetes, kus ei peeta loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi, ja taimne tooraine on pärit:

   i) punktis a osutatud kohtadest või

   ii) väljastpoolt järelevalvetsooni;

c) on ette nähtud järelevalvetsoonis kasutamiseks;

d) on läbinud vähemalt ühe VIII lisas sätestatud riske maandava töötluse.

Artikkel 53

Eritingimused loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade ja loomsete saaduste heakskiidetud ettevõttesse vedamise lubamiseks

1. Pädev asutus võib lubada loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedamist järelevalvetsoonis asuvatest ettevõtetest loomsete kõrvalsaaduste töötlemiseks või kõrvaldamiseks heaks kiidetud ettevõttesse, kus:

a) peetavad loomad viivitamata surmatakse ning

b) selle tulemusel tekkivad loomsed kõrvalsaadused kõrvaldatakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt.

2. Pädev asutus võib lubada loomsete saaduste vedamist järelevalvetsooni ettevõtetest ja muudest kohtadest loomsete kõrvalsaaduste töötlemiseks või kõrvaldamiseks heaks kiidetud ettevõttesse, kus need kõrvaldatakse või töödeldakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt.

Artikkel 54

Meetmed, mida tuleb kohaldada järelevalvetsooni toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites

1. Pädev asutus kohaldab järelevalvetsooni toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites, artiklis 40 ning artiklites 42–53 osutatud asjakohaseid meetmeid.

2. Pädev asutus võib lõikes 1 osutatud ettevõtetes ja kohtades kohaldada konkreetse olukorraga kohandatud täiendavaid meetmeid, et tõkestada A-kategooria taudi levikut järelevalvetsoonis ja sellest välja.

Artikkel 55

Tauditõrjemeetmete kestus järelevalvetsoonis

1. Pädev asutus võib järelevalvetsoonis käesoleva peatüki 1. ja 3. jao kohaselt kohaldatavad tauditõrjemeetmed tühistada ainult juhul, kui on möödunud XI lisas sätestatud ajavahemik ja täidetud järgmised tingimused:

a) kaitsetsoonis on täidetud artiklis 39 sätestatud nõuded ning

b) esinduslikul arvul loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi pidavates ettevõtetes on toimunud veterinaarjärelevalve ametnike kontrollkäigud vastavalt artiklile 41, ja nende tulemused on olnud soodsad.

2. Kui asjakohast A-kategooria taudi levitab loetellu kantud siirutaja vastavalt määrusele (EL) 2018/1882, võib pädev asutus:

a) määrata meetmete kestuse järelevalvetsoonis igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse taudi leviku riski mõjutavaid tegureid, ning

b) näha ette kontroll-loomade sissetoomise.

4. jagu

Piirangutsoonis uute taudipuhangute korral kohaldatavad erandid

Artikkel 56

Erandid loomade piirangutsoonides veo keeldudest, kui piiravad meetmed säilitatakse

1. Kui artiklites 27 ja 42 sätestatud loomade veo keelud säilitatakse A-kategooria taudi uute puhangute ametliku kinnitamise tõttu kauem kui XI lisas sätestatud perioodiks, võib pädev asutus erandlikel asjaoludel lubada juhtudel, mida artiklites 27 ja 42 sätestatud erandid ei hõlma, loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedamist piirangutsooni ettevõttest, kui:

a) ettevõtja on esitanud loa saamiseks põhjendatud taotluse;

b) enne loa andmist on hinnatud sellise vedamise lubamisest tulenevaid riske ja hindamine näitab, et A-kategooria taudi leviku risk on väga väike;

c) veterinaarjärelevalve ametnikud on teinud loetellu kantud liikidesse kuuluvatele loomadele, sealhulgas veetavatele loomadele kliinilise läbivaatuse ja võtnud neilt laboriuuringute jaoks proovid ning tulemused on olnud soodsad.

2. Loomade vedamise lõike 1 kohasel lubamisel tagab pädev asutus, et vedu vastab artiklis 24 sätestatud nõuetele.

III PEATÜKK

Piirangutsoonide ettevõtete taasasustamine maismaaloomadega

Artikkel 57

Tabandunud ettevõtte taasasustamise lubamise tingimused

1. Pädev asutus annab tabandunud ettevõtte taasasustamiseks loa ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) lõplik puhastamine ja desinfitseerimine ning asjakohastel juhtudel putuka- ja närilisetõrje on:

   i) tehtud IV lisa punktides A ja C sätestatud korra kohaselt, kasutades sobivaid biotsiide, et tagada asjaomase A-kategooria taudi tekitaja hävitamine, ning

   ii) asjakohaselt dokumenteeritud;

b) II lisas asjaomase taudi suhtes sätestatud järelevalveperiood, mida arvutatakse alates punktis a sätestatud lõpliku puhastamise ja desinfitseerimise kuupäevast, on möödunud.

2. Pädev asutus valvab selle järele, et lõplik puhastamine ja desinfitseerimine ning asjakohastel juhtudel putuka- ja närilisetõrje tabandunud ettevõttes toimuks lõike 1 punkti a nõuete kohaselt.

3. Pädev asutus ei luba juurdepääsu loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade karjamaale ajavahemikul, mil seda peetakse saastunuks; see ajavahemik kehtestatakse pärast riskihindamise tegemist.

4. Kui lõikes 1 osutatud lõplikku puhastamist ja desinfitseerimist ning asjakohastel juhtudel putuka- ja närilisetõrjet ei ole tabandunud ettevõttes nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel täielikult toimunud, võib pädev asutus erandina lõikest 1 lubada taasasustamist, tingimusel et:

a) artiklis 15 osutatud esialgsest puhastamisest ja desinfitseerimisest on möödunud vähemalt kolm kuud ning

b) enne loa andmist on pädev asutus hinnanud sellest loa andmisest tulenevaid riske ja hindamine näitab, et A-kategooria taudi leviku risk on väga väike.

Artikkel 58

Erand artikli 55 lõike 1 punktis b sätestatud nõudest

A-kategooria taudi puhangu ametliku kinnitamise korral toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, kogumiskeskustes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites, võib pädev asutus lubada tuua loetellu kantud liikidesse kuuluvad loomad tapmiseks, kogumiseks, kontrolliks või veoks uuesti sisse 24 tundi pärast seda, kui on lõpetatud:

a) artiklites 12, 14, 15, 17 ja 18 ning artikli 57 lõike 1 punktis a osutatud meetmete rakendamine ning

b) pädeva asutuse kohaldatavate täiendavate konkreetse olukorraga kohandatud meetmete rakendamine.

Artikkel 59

Tabandunud ettevõtte loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomadega taasasustamise nõuded

1. Pädev asutus valvab selle järele, et tabandunud ettevõtte taasasustamine loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomadega vastaks käesoleva artikli sätetele.

2. Loetellu kantud liikidesse kuuluvad peetavad loomad, kes on ette nähtud taasasustamiseks:

a) ei ole pärit ettevõttest, mille suhtes kehtivad III peatükis sätestatud piirangud, ning

b) neilt võetakse enne ettevõttesse toomist laboriuuringu tegemiseks proovid, et välistada taudi esinemine, ja tulemused on soodsad.

3. Lõike 2 punkti b kohaldamisel võetakse proove:

a) esinduslikul arvul kõikidest ettevõttesse toodavatelt loomadelt, kui nad tuuakse kõik samal ajal ja samast päritoluettevõttest, või

b) esinduslikul arvul iga saadetise loomadelt, kui kõik loomad tuuakse eri ajal või eri päritoluettevõtetest.

Ööpäevaste tibude korral võib pädev asutus otsustada lõike 2 punktis b osutatud laboriuuringu jaoks proovide võtmise ära jätta.

4. Loetellu kantud liikidesse kuuluvad peetavad loomad, kes on ette nähtud taasasustamiseks, tuuakse ettevõtetesse järgmiselt:

a) tabandunud ettevõtte kõikidesse epidemioloogilistesse üksustesse ja hoonetesse;

b) eelistatavalt samal ajal või II lisas asjaomase taudi suhtes sätestatud järelevalveperioodil, mida arvutatakse alates esimese looma sissetoomise kuupäevast, või

c) vabaõhu-põllumajandusettevõtete korral või kui punktis a sätestatud nõue on ebapraktiline, kasutades kontroll-loomi, kellelt on enne ettevõttesse toomist võetud proovid laboriuuringute jaoks, mille tulemused on olnud asjaomase A-kategooria taudiga seoses soodsad.

5. Veterinaarjärelevalve ametnik teeb tabandunud ettevõttesse vähemalt ühe kontrollkäigu II lisas asjaomase taudi suhtes sätestatud järelevalveperioodi (mida arvutatakse alates loomade ettevõttesse paigutamise kuupäevast) viimasel päeval ja igal juhul enne 30 päeva möödumist sellest päevast, tehes vähemalt:

a) dokumentaalse kontrolli, sealhulgas tootmis-, tervise- ja jälgitavusandmete analüüsi;

b) loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade kliinilise läbivaatuse ning

c) vajaduse korral loomadelt laboriuuringu jaoks proovide võtmise, et asjaomase A-kategooria taudi esinemine kinnitada või välistada.

6. Iga ettevõttesse sisenev või sealt lahkuv isik peab järgima asjakohaseid bioturvameetmeid, mille eesmärk on tõkestada asjaomase A-kategooria taudi levikut.

7. Loetellu kantud liikidesse kuuluvaid peetavaid loomi võib ettevõttest välja viia ainult pädeva asutuse loal ja üksnes pärast lõike 5 punktis c osutatud laboriuuringul soodsate tulemuste saamist.

8. Loomade ettevõttesse paigutamise kuupäevast kuni artikli 61 kohase taasasustamise lõpuni peab käitaja:

a) hoidma ajakohasena loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade tervise- ja tootmisandmed ning

b) teavitama pädevat asutust viivitamata tootmisandmete märkimisväärsest muutusest ja muudest kõrvalekalletest.

9. Kui pädevat asutust teavitatakse lõikes 8 osutatud ajavahemikul ebatavalisest suremusest või asjaomase A-kategooria taudi kliinilistest tunnustest, võtavad veterinaarjärelevalve ametnikud viivitamata laboriuuringu jaoks proovid, et välistada asjakohase A-kategooria taudi esinemine.

10. Pädev asutus võib vabastada kinnised ettevõtted ühe või mitme lõigete 1–9 sätte kohaldamisest, kui ta on hinnanud sellest vabastamisest tulenevaid riske ja hindamine näitab, et A-kategooria taudi leviku risk on väga väike.

Artikkel 60

Tabandunud ettevõtte taasasustamisele esitatavad lisanõuded

1. Pädev asutus annab loa tabandunud ettevõtte taasasustamiseks muude kui loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomadega, võttes arvesse asjaomase A-kategooria taudi leviku ja siirutaja püsimajäämise riski.

2. Pädev asutus võib artiklite 57 ja 59 mõne sätte või kõigi sätete kohaldamisala laiendada, kui kohaldatakse artiklite 7 ja 9 lõikes 4 ette nähtud ennetavat surmamist.

Artikkel 61

Tabandunud ettevõtte taasasustamise lõpp ja tauditõrjemeetmete tühistamine tabandunud ettevõttes

1. Tabandunud ettevõtte taasasustamine arvatakse lõpetatuks pärast artiklites 57 ja 59 ning asjakohastel juhtudel artiklis 60 sätestatud meetmete rakendamise edukat lõpuleviimist.

2. Pädev asutus tühistab kõik tabandunud ettevõttes käesoleva määruse kohaselt kohaldatud tauditõrjemeetmed, kui taasasustamine arvatakse lõike 1 kohaselt lõpetatuks.

IV PEATÜKK

Tauditõrjemeetmed loetellu kantud liikidesse kuuluvate metsloomade puhul

Artikkel 62

Meetmed loetellu kantud liikidesse kuuluvatel metsloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

1. Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõigete 1, 3 ja 4 kohase loetellu kantud liikidesse kuuluvatel metsloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral korraldab pädev asutus viivitamata uurimise, et kahtlustatava loetellu kantud taudi esinemine kinnitada või välistada.

2. Lõikes 1 osutatud uurimise käigus korraldab pädev asutus vähemalt tapajärgsed kontrollid ja laboriuuringute jaoks proovide võtmise maha lastud või surnult leitud loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt metsloomadelt, et A-kategooria taudi esinemine kinnitada või välistada.

3. Seoses metsloomade korjustega, mille puhul kahtlustatakse asjakohast A-kategooria taudi, olenemata sellest, kas metsloomad surmati või leiti surnult, tagab päev asutus, et:

a) metsloomade terved korjused või nende osad kõrvaldatakse või töödeldakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt ning

b) kui see on võimalik, siis iga materjal või aine, mis on surnud metsloomade või neilt saadud loomsete kõrvalsaadustega kokkupuutumise tõttu tõenäoliselt saastunud, puhastatakse ja desinfitseeritakse või kõrvaldatakse veterinaarjärelevalve ametnike juhtnööride kohaselt ja järelevalve all.

Artikkel 63

Meetmed loetellu kantud liikidesse kuuluvatel metsloomadel esineva A-kategooria taudi puhangu korral

1. Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõigete 2, 3 ja 4 kohase loetellu kantud liikidesse kuuluvatel metsloomadel esineva A-kategooria taudi puhangu ametliku kinnitamise korral võib pädev asutus määrata taudi edasise leviku tõkestamiseks nakatunud tsooni, tuginedes:

a) taudiprofiilile;

b) loetellu kantud liikidesse kuuluvate metsloomade hinnangulisele populatsioonile;

c) asjaomase A-kategooria taudi levikule kaasa aitavatele riskiteguritele, eriti riskile tuua A-kategooria taud loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi pidavatesse ettevõtetesse;

d) proovide võtmise tulemustele ning

e) muudele asjakohastele teguritele.

2. Seoses nende metsloomade korjustega, kelle puhul asjaomane A-kategooria taud on kinnitust leidnud, olenemata sellest, kas metsloomad surmati või leiti surnult, tagab päev asutus, et:

a) metsloomade terved korjused või nende osad kõrvaldatakse või töödeldakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt ning

b) kui see on võimalik, siis iga materjal või aine, mis on surnud metsloomade või neilt saadud loomsete kõrvalsaadustega kokkupuutumise tõttu tõenäoliselt saastunud, puhastatakse ja desinfitseeritakse või kõrvaldatakse veterinaarjärelevalve ametnike juhtnööride kohaselt ja järelevalve all.

3. Pädev asutus võib algse nakatunud tsooni piire kohandada:

a) et asjaomase A-kategooria taudi edasist levikut tõkestada ning

b) kui leiavad kinnitust A-kategooria taudi uued puhangud metsloomadel.

4. Pädev asutus teavitab taudipuhangust ja võetud tõrjemeetmetest viivitamata ettevõtjaid, kliinilisi veterinaararste, jahimehi, muid asjakohaseid pädevaid asutusi ning muid asjassepuutuvaid füüsilisi ja juriidilisi isikuid.

Artikkel 64

Nakatunud tsoonis kohaldatavad meetmed

1. Artikli 63 kohaselt kindlaks määratud nakatunud tsoonis korraldab pädev asutus maha lastud või surnuna leitud loetellu kantud liikidesse kuuluvate metsloomade tapajärgsed kontrollid, sealhulgas vajaduse korral laboriuuringute jaoks proovide võtmise.

2. Pädev asutus teeb nakatunud tsoonis vähemalt järgmist:

a) rakendab riskimaandamismeetmeid ja tugevdatud bioturvameetmeid, et tõkestada A-kategooria taudi levimist tabandunud loomadelt ja nakatunud tsoonist tabandumata loomadele või inimestele;

b) keelab loetellu kantud liikidesse kuuluvate metsloomade ja neilt saadud loomsete saaduste veo, nagu on ette nähtud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/688, ([16]) ning

c) tagab, et kõik loetellu kantud liikidesse kuuluvate metsloomade korjused, olenemata sellest, kas loomad surmati või leiti surnuna, kõrvaldatakse või töödeldakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt.

Artikkel 65

Nakatunud tsoonis kohaldatavad lisameetmed

A-kategooria taudi leviku vältimiseks võib pädev asutus nakatunud tsoonis:

a) reguleerida loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedamist;

b) reguleerida jahipidamist ja muid vabaõhutegevusi;

c) piirata loetellu kantud liikidesse kuuluvate metsloomade söötmist ning

d) koostada ja rakendada loetellu kantud liikidesse kuuluvatel metsloomadel esineva A-kategooria taudi likvideerimise kava, kui epidemioloogiline olukord seda nõuab.

Artikkel 66

Operatiivne eksperdirühm

Loetellu kantud liikidesse kuuluvatel metsloomadel esineva A-kategooria taudi puhangu ametliku kinnitamise korral ja juhul, kui pädev asutus määrab artikli 63 kohaselt nakatunud tsooni, moodustab pädev asutus operatiivse eksperdirühma, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 43, et abistada pädevat asutust:

a) epidemioloogilise olukorra ja selle arengu hindamisel;

b) nakatunud tsooni kindlaksmääramisel;

c) nakatunud tsoonis kohaldatavate asjakohaste meetmete ja nende kestuse kehtestamisel käesoleva peatüki kohaselt ning

d) likvideerimiskava koostamisel, kui see on asjakohane.

Artikkel 67

Meetmete kestus nakatunud tsoonis

Pädev asutus säilitab nakatunud tsoonis käesoleva peatüki kohaselt kohaldatavad meetmed seni, kuni epidemioloogiline teave näitab, et asjaomane metsloomapopulatsioon ei kujuta endast enam riski A-kategooria taudi viijana ettevõtetesse, kus peetakse loetellu kantud liikidesse kuuluvaid loomi, ja operatiivrühm soovitab meetmed tühistada.

V PEATÜKK

Tauditõrjemeetmed maismaaloomadel esinevate B- ja C-kategooria taudide korral

Artikkel 68

Esialgsed tauditõrjemeetmed, mida tuleb kohaldada, kui pädev asutus kahtlustab B- või C-kategooria taudi esinemist taudivaba staatuse saanud liikmesriigis või tsoonis

Kui liikmesriigis või tsoonis, mis on saanud määruse (EL) 2016/429 artikli 36 lõike 4 või delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 84 lõike 1 kohaselt taudivaba staatuse, kahtlustatakse delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõike 1, 3 või 4 kohaselt B- või C-kategooria taudi esinemist, kohaldab pädev asutus meetmeid, mis on sätestatud:

([16]) Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/688, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade ja haudemunade liidusisest liikumist käsitlevate loomatervisenõuetega (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 140).

a) *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i nakkuse, *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi põhjustatud nakkuse, veiste enzootilise leukoosi, veiste nakkava rinotrahheiidi/nakkava pustuloosse vulvovaginiidi, Aujeszky haiguse viiruse nakkuse ja veiste viirusdiarröa puhul delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklites 21, 22 ja 23;

b) marutaudiviiruse nakkuse puhul delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklis 35 ning

c) lammaste katarraalse palaviku (serotüüp 1–24) puhul delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklis 41.

Artikkel 69

B- või C-kategooria taudi esinemise kinnitamise korral kohaldatavad tauditõrjemeetmed

Kui liikmesriigis või tsoonis, mis on saanud määruse (EL) 2016/429 artikli 36 lõike 4 või delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 84 lõike 1 kohaselt taudivaba staatuse, leiab delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõike 2 kohaselt kinnitust B- või C-kategooria taudi esinemine, kohaldab pädev asutus meetmeid, mis on sätestatud:

a) *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i nakkuse, *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi põhjustatud nakkuse, veiste enzootilise leukoosi, veiste nakkava rinotrahheiidi/nakkava pustuloosse vulvovaginiidi, Aujeszky haiguse viiruse nakkuse ja veiste viirusdiarröa puhul delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklites 24–31;

b) marutaudiviiruse nakkuse puhul delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklis 36 ning

c) lammaste katarraalse palaviku (serotüüp 1–24) puhul delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklis 42.

III OSA

VEELOOMAD

I PEATÜKK

Tauditõrjemeetmed vesiviljelusloomadel esinevate A-kategooria taudide korral

1. jagu

Esialgsed tauditõrjemeetmed vesiviljelusloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

Artikkel 70

Ettevõtjate kohustused ettevõtetes peetavatel vesiviljelusloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

Loetellu kantud vesiviljelusloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral võtavad ettevõtjad järgmised tauditõrjemeetmed, et tõkestada A-kategooria taudi levimist nende vastutusel olevatelt tabandunud loomadelt ja nende vastutusalas olevatest vesiviljelusettevõtetest teistele, tabandumata veeloomadele, kuni pädev asutus välistab A-kategooria taudi esinemise:

a) isoleerivad kõik ettevõttes olevad A-kategooria taudi nakatumise kahtlusega vesiviljelusloomad, kui see on tehniliselt võimalik;

b) väldivad vesiviljelusloomade vedu ettevõttesse ja sealt välja;

c) registreerivad kõik külastused ning ettevõttest välja ja ettevõttesse liikumised;

d) hoiavad iga toote, seadme, materjali või aine, mis võib tõenäoliselt olla A-kategooria taudidega saastunud ja neid levitada, isoleeritult ning siirutajate ja muude veeloomade eest võimalikult kaitstult;

e) rakendavad asjakohaseid bioturvameetmeid, et vältida A-kategooria taudi levikut;

f) esitavad pädevale asutusele tema nõudmisel asjakohase teabe A-kategooria taudi kohta ning

g) järgivad pädeva asutuse juhtnööre A-kategooria taudi tõrje kohta vastavalt määrusele (EL) 2016/429 ja käesolevale määrusele.

Artikkel 71

Pädeva asutuse poolne uurimine ettevõttes peetavatel vesiviljelusloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

1. Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõigete 1, 3 ja 4 kohase ettevõttes peetavatel vesiviljelusloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral korraldab pädev asutus viivitamata uurimise, et kahtlustatava loetellu kantud taudi esinemine kinnitada või välistada.

2. Lõikes 1 osutatud uurimise käigus tagab pädev asutus, et veterinaarjärelevalve ametnikud teevad vähemalt järgmist:

a) vesiviljelusloomade kliinilised läbivaatused ning

b) proovide võtmine laboriuuringute jaoks.

Artikkel 72

Esialgsed piiravad ja bioturvameetmed, mida tuleb kohaldada vesiviljelusloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

1. A-kategooria taudi kahtluse korral ettevõttes võtab pädev asutus ettevõtte ametliku järelevalve alla ja kehtestab viivitamata järgmised esialgsed piiravad ja bioturvameetmed, et tõkestada A-kategooria taudi levimist tabandunud vesiviljelusloomadelt ja ettevõttest tabandumata veeloomadele:

a) vesiviljelusloomade ettevõttesse ja ettevõttest välja veo keeld;

b) veovahendite ja seadmete mitteolulise ettevõttest välja liikumise keeld;

c) vesiviljelusloomade inimtoiduks tapmise keeld;

d) kui see on tehniliselt võimalik ja kui seda peetakse vajalikuks, korraldus kõik vesiviljelusloomad isoleerida, ning

e) kui see on teostatav, asjakohaste vahendite ja meetmete rakendamine lindude ja teiste röövloomade tõrjeks.

2. Pädev asutus võib anda korralduse loetellu kantud liikide ennetavaks surmamiseks tabandunud ettevõttes, kus kahtlustatakse A-kategooria taudi esinemist, tingimusel et kohaldatakse kõiki vajalikke bioturvameetmeid ja muid riskimaandamismeetmeid, et tõkestada A-kategooria taudi levimist ettevõttest välja.

3. Pädev asutus lubab erandina määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 10 punktist i ja pärast riskihindamist vesiviljelusloomade vedamist, mille ainus eesmärk on nende kohene surmamine tauditõrjet tegevas veeandide ettevõttes või 1. või 2. kategooria loomsete kõrvalsaadustena töötlemiseks või kõrvaldamiseks kõnealuse määruse kohaselt heaks kiidetud ettevõttes. Sellise loa võib anda ainult juhul, kui kohaldatakse vajalikke bioturvameetmeid ja muid riskimaandamismeetmeid, et tõkestada A-kategooria taudi levikut.

4. Kõik surnud või käesoleva artikli kohaselt surmatud vesiviljelusloomadelt saadud loomsed kõrvalsaadused, sealhulgas lihaga molluskikarbid, töödeldakse või kõrvaldatakse erandina määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 10 punktist i selle määruse kohaselt 1. või 2. kategooria materjalina, et tagada asjaomase tauditekitaja inaktiveerimine ja vältida taudi levikut muudele veeloomadele.

Artikkel 73

Loend ja andmete analüüs vesiviljelusloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse korral

1. A-kategooria taudi kahtluse korral annab pädev asutus korralduse ja kontrollib, et A-kategooria taudi kahtlusega ettevõtete käitajad koostavad viivitamata ja hoiavad ajakohasena loendi, mis sisaldab järgmist:

a) kõigi ettevõttes peetavate vesiviljelusloomade liigid, kategooriad ja kogused (arv, maht või kaal);

b) iga toode, materjal või aine, mis on tõenäoliselt A-kategooria taudiga saastunud või võib seda levitada, ning

c) iga päev registreeritav suremus ettevõtte igas epidemioloogilises üksuses.

2. Määruse (EL) 2016/429 artiklis 57 osutatud epidemioloogilise uuringu raames, mis tehakse taudikahtlusega ettevõtetes, analüüsivad veterinaarjärelevalve ametnikud vähemalt määruse (EL) 2016/429 artikli 186 lõikes 1 loetletud andmeid.

Artikkel 74

Tauditõrjemeetmete laiendamine teistele ettevõtetele A-kategooria taudi kahtluse korral

Selleks et tõkestada A-kategooria taudi levimist, teeb pädev asutus artiklis 71 ette nähtud uurimise ja laiendab artiklites 72 ja 73 sätestatud asjakohaseid meetmeid pärast riskihindamist:

a) ettevõtetele, mis asuvad taudikahtlusega ettevõttega samas bioturvarühmikus või kus on vahemaa, hüdrodünaamiliste või topograafiliste tingimuste tõttu suurenenud risk saada taudikahtlusega ettevõttest asjaomane tauditekitaja;

b) muudele kui punktis a osutatud ettevõtetele, millel on taudikahtlusega ettevõttega otsene epidemioloogiline seos.

Artikkel 75

Ajutised piirangutsoonid ettevõtte ümber

Pädev asutus võib kehtestada ajutise piirangutsooni sellise ettevõtte ümber, kus kahtlustatakse A-kategooria taudi esinemist ja kohaldatakse artiklites 72 ja 73 osutatud esialgseid tauditõrjemeetmeid, võttes arvesse järgmisi asjaolusid:

a) ettevõtte asukoht piirkonnas, kus on teisi loetellu kantud liikidesse kuuluvaid A-kategooria taudi kahtlusega vesiviljelusloomi pidavaid ettevõtteid;

b) loomade liikumine taudikahtlusega ettevõtte läheduses;

c) A-kategooria taudi esinemise kohta artikli 77 kohase kinnituse saamise viibimine;

d) ebapiisav teave kahtlustatava A-kategooria taudi võimaliku päritolu ja sissetoomisteede kohta ning

e) taudiprofiil, eelkõige taudi edasikandumise teed ja kiirus ning taudi püsimajäämine asjaomases loetellu kantud liikidesse kuuluvate vesiviljelusloomade populatsioonis.

Artikkel 76

Meetmed, mida tuleb kohaldada A-kategooria taudi kahtluse korral toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, puhastamiskeskustes, lähetamiskeskustes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites

1. Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõigete 1, 3 ja 4 kohase A-kategooria taudi kahtluse korral toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, puhastamiskeskustes, lähetamiskeskustes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites kohaldab pädev asutus:

a) artiklites 71–75 sätestatud meetmeid ning

b) vajaduse korral täiendavaid meetmeid, mida on kohandatud konkreetse olukorraga, et tõkestada A-kategooria taudi levimist kahtluse all olevatelt loomadelt ja kahtluse all olevatest ettevõtetest või kohtadest tabandumata loomadele.

2. Pädev asutus kohaldab artiklite 71–75 sätteid ka lõikes 1 osutatud ettevõtetes ja kohtades leiduvate loomade või toodete päritoluettevõtetes.

2. jagu

Tauditõrjemeetmed vesiviljelusloomadel A-kategooria taudi esinemise ametliku kinnitamise korral

Artikkel 77

Vesiviljelusloomadel A-kategooria taudi esinemise ametlik kinnitamine

Pädev asutus kinnitab A-kategooria taudi puhangu vesiviljelusloomadel ametlikult, kui delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 78

Tauditõrjemeetmed A-kategooria taudi puhangu ametliku kinnitamise korral ettevõttes

1. Pärast A-kategooria taudi puhangu artikli 77 kohast ametlikku kinnitamist annab pädev asutus lisaks artiklites 72 ja 73 sätestatud meetmetele korralduse, et ettevõttes, kus leidis ametlikult kinnitust A-kategooria taudi puhang, kohaldataks veterinaarjärelevalve ametnike järelevalve all viivitamata järgmisi tauditõrjemeetmeid:

a) loetellu kantud liikidesse kuuluvad kalad ja koorikloomad surmatakse niipea kui võimalik ja loetellu kantud liikidesse kuuluvad molluskid eemaldatakse veest niipea kui võimalik;

b) punktis a osutatud loomad kõrvaldatakse erandina määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 10 punktist i selle määruse kohaselt 1. või 2. kategooria materjalina;

c) punktides a ja b sätestatud meetmed võetakse:

   i) ettevõttes, kus A-kategooria taudi puhang leidis ametlikult kinnitust, koos järgneva kohapealse töötlemisega või

   ii) tauditõrjet tegevas veeandide ettevõttes või ettevõttes, mis on määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt heaks kiidetud töötlemiseks või kõrvaldamiseks viisil, mis ennetab A-kategooria taudi leviku riski;

d) loetellu kandmata liikidesse kuuluvad vesiviljelusloomad surmatakse või tapetakse inimtoiduks niipea kui võimalik või kui tegemist on molluskitega, eemaldatakse lõike 1 punkti b kohaselt veest niipea kui võimalik;

e) kohaldatakse asjakohaseid meetmeid, et piirata A-kategooria taudi võimalikku levimist looduslikele veeloomadele ja looduslikelt veeloomadelt, kes võivad ettevõttega epidemioloogiliselt kokku puutuda;

f) kõik potentsiaalselt saastunud tooted, materjalid ja ained isoleeritakse, kuni:

   i) need määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt kõrvaldatakse, kui tegemist on loomsete kõrvalsaadustega;

   ii) erandina määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 10 punktist i kõrvaldatakse või töödeldakse selle määruse kohase 1. või 2. kategooria materjalina, kui tegemist on loomsete saadustega;

   iii) on lõpetatud artikli 80 kohaste puhastus- ja desinfitseerimismeetmete rakendamine, kui tegemist on puhastamiseks ja desinfitseerimiseks sobivate materjalide ja ainetega, ning

   iv) need viiakse ettevõttest ära ja kõrvaldatakse veterinaarjärelevalve ametnike järelevalve all, kui tegemist on sööda ning muude puhastamiseks ja desinfitseerimiseks sobimatute materjalidega.

2. Pädev asutus annab korralduse ja valvab selle järele, et:

a) lõike 1 punkti f alapunktis i osutatud loomsete kõrvalsaaduste ja lõike 1 punkti f alapunktis ii osutatud loomsete saaduste vedu tabandunud ettevõttest vastab määrusele (EÜ) nr 1069/2009, ning

b) lõike 1 punkti f alapunktis iv osutatud materjalide või ainete vedu tabandunud ettevõttest vastab tema poolt bioturva- ja bioohutustingimuste kohta antud juhtnööridele, et tõkestada A-kategooria taudi tekitaja levimist.

3. Erandina lõike 1 punktist a võib pädev asutus pärast riskihindamist lubada kalade või koorikloomade tapmist või molluskite veest eemaldamist inimtoiduks ettevõttes või tauditõrjet tegevas veeandide ettevõttes, tingimusel et võetakse sobivad bioturvameetmed ja muud vajalikud riskimaandamismeetmed, et tõkestada A-kategooria taudi levikut. Kõik selle erandi kohaldamisel saadud loomsed kõrvalsaadused töödeldakse või kõrvaldatakse erandina määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 10 punktist i selle määruse kohaselt 1. või 2. kategooria materjalina.

4. Erandina lõike 1 punktist d võib pädev asutus pärast riskihindamist otsustada loetellu kandmata liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi mitte surmata, tappa või veest eemaldada, tingimusel et kohaldatakse asjakohaseid riskimaandamismeetmeid, et ennetada asjakohase A-kategooria taudi ettevõttest leviku riski.

5. Erandina lõike 1 punkti f alapunktist ii võib pädev asutus pärast riskihindamist lubada loomseid saadusi artikli 83 kohaselt turule viia.

Artikkel 79

Konkreetsed erandid tõrjemeetmetest ettevõtetes, kus loetellu kantud liike peetakse teaduslikel eesmärkidel või ohustatud liikide säilitamisega seotud eesmärkidel

1. Pädev asutus võib teha artikli 78 lõike 1 punktides a ja c sätestatud meetmetest erandeid A-kategooria taudi esinemise ametliku kinnitamise korral ettevõtetes, kus loetellu kantud liike peetakse teaduslikel eesmärkidel või ohustatud liikide säilitamisega seotud eesmärkidel, tingimusel et:

a) asjaomase liikmesriigi või muude liikmesriikide loomatervisestaatust ei seata ohtu ning

b) võetakse kõik artiklis 78 loetletud asjakohased bioturvameetmed, et ennetada A-kategooria taudi tekitaja leviku riski.

2. Lõike 1 kohase erandi tegemisel tagab pädev asutus, et loetellu kantud liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi, kes on erandiga hõlmatud:

a) peetakse tegevuskohtades, kus rakendatakse asjakohaseid bioturvameetmeid asjaomase A-kategooria taudi leviku vältimiseks, ning

b) nende suhtes tehakse täiendavat järelevalvet ja laboriuuringuid ning neid ei viida ettevõttest välja, kuni laboriuuringud on näidanud, et nad ei kujuta endast riski asjaomase A-kategooria taudi edasise levitajana.

Artikkel 80

Puhastamine ja desinfitseerimine

1. Pädev asutus annab korralduse, et ettevõtjad puhastaksid ja desinfitseeriksid kohe pärast artiklis 78 sätestatud tauditõrjemeetmete rakendamise lõpetamist:

a) ettevõtte, niivõrd kui pädev asutus peab seda tehniliselt võimalikuks;

b) loomakasvatusega seotud seadmed, sealhulgas, kuid mitte ainult söötmis-, sorteerimis-, ravi- ja vaktsineerimisseadmed ning tööpaadid;

c) tootmisega seotud varustuse, sealhulgas, kuid mitte ainult puurid, võrgud, pukkalused, kotid ja õngejadad;

d) kaitseriietuse või ohutusvahendid, mida kasutavad meetmete rakendajad ja kontrollkäigu tegijad, ning

e) kõik veovahendid, sealhulgas paagid ja muu varustuse, mida kasutatakse nakatunud loomade või nakatunud loomadega kokku puutunud töötajate veoks.

2. Lõikes 1 ette nähtud puhastamine ja desinfitseerimine toimub:

a) pädeva asutuse ja ettevõtja poolt varem kokku lepitud protokolli kohaselt ning

b) veterinaarjärelevalve ametnike järelevalve all.

Artikkel 81

Tabandunud ettevõtte kasutamata hoidmine

Pädev asutus annab ettevõtjatele korralduse hoida tabandunud ettevõte pärast artiklis 80 ette nähtud puhastamise ja desinfitseerimise lõpetamist XIII lisas ette nähtud aja jooksul kasutamata.

Artikkel 82

Tauditõrjemeetmete laiendamine A-kategooria taudi esinemise kinnitamise korral

Selleks et tõkestada A-kategooria taudi levimist, korraldab pädev asutus artiklis 71 ette nähtud uurimise ja laiendab mõnda artiklites 78, 80 ja 81 sätestatud meetmetest või neid kõiki pärast riskihindamist:

a) ettevõtetele, mis kuuluvad samasse bioturvarühmikusse või kus on vahemaa, hüdrodünaamiliste või topograafiliste tingimuste tõttu suurenenud asjakohase tauditekitaja levimise risk kahtlustatavast ettevõttest, kus taud on kinnitust leidnud;

b) ettevõttele, millel on määruse (EL) 2016/429 artiklis 57 ette nähtud uuringu tulemuste kohaselt otsene epidemioloogiline seos ettevõttega, kus taud on kinnitust leidnud.

Artikkel 83

Loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt vesiviljelusloomadelt nakatunud ettevõtetes saadud loomsete saaduste turuleviimine

1. Artikli 78 lõike 5 kohase erandi tegemisel võib pädev asutus loomsete saaduste turuleviimist lubada ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) kalad peavad olema enne lähetamist tapetud ja siseelunditest puhastatud;

b) molluskite ja koorikloomade päritolu peab olema võimalik täielikult kindlaks teha ja need tuleb enne lähetamist töödelda eluvõimetuteks saadusteks, mis ei suuda ellu jääda, kui nad vette tagasi lastakse.

Kui enne töötlemist ja turuleviimist on nõutav puhastamine, toimub see tauditõrjet tegevas veeandide ettevõttes või bioturvalises puhastamiskeskuses.

2. Lõikes 1 osutatud loomsed saadused on ette nähtud:

a) otse lõpptarbijale või

b) edasiseks töötlemiseks tauditõrjet tegevas veeandide ettevõttes.

Artikkel 84

Meetmed, mida tuleb kohaldada A-kategooria taudide esinemise kinnitamise korral toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, puhastamiskeskustes, lähetamiskeskustes, piiripunktides või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites

1. Kui toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, puhastamiskeskustes, lähetamiskeskustes, piiripunktides või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites, leiab artikli 77 kohaselt kinnitust A-kategooria taud, kohaldab pädev asutus:

a) artiklites 78, 80 ja 81 sätestatud meetmeid ning

b) vajaduse korral täiendavaid meetmeid, mida on kohandatud konkreetse olukorraga, et tõkestada A-kategooria taudi levimist tabandunud loomadelt ja ettevõtetest või kohtadest tabandumata loomadele.

2. Pädev asutus kohaldab artiklite 78, 80 ja 81 sätteid ka lõikes 1 osutatud ettevõtetes ja kohtades leiduvate loomade või toodete päritoluettevõtetes.

II PEATÜKK

Piirangutsoonis rakendatavad vesiviljelusloomadel esinevate A-kategooria taudide tõrje meetmed

1. jagu

Piirangutsoonis rakendatavad üldised tauditõrjemeetmed

Artikkel 85

Piirangutsooni kehtestamine

1. A-kategooria taudi puhangu ametliku kinnitamise korral ettevõttes, toidu- ja söödakäitlemisettevõttes, loomseid kõrvalsaadusi käitlevas ettevõttes või muus asjakohases kohas, sealhulgas veovahendites kehtestab pädev asutus tabandunud ettevõtte või koha ümber viivitamata piirangutsooni, mis hõlmab:

a) kaitsetsooni A-kategooria taudi esinemise kinnitusega ettevõtte või koha ümber;

b) järelevalvetsooni kaitsetsooni ümber ning

c) vajaduse korral määruse (EL) 2016/429 artikli 64 lõikes 1 sätestatud kriteeriumide põhjal täiendavaid piirangutsoone kaitse- ja järelevalvetsooni ümber või naabruses.

2. Tsoonide ulatus määratakse igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse taudi levimise riski mõjutavaid tegureid. Selleks võtab pädev asutus arvesse järgmisi andmeid ja kriteeriume:

a) määruse (EL) 2016/429 artikli 57 kohase epidemioloogilise uuringu andmed;

b) asjakohased hüdrodünaamilised andmed;

c) määruse (EL) 2016/429 artikli 64 lõikes 1 loetletud kriteeriumid ning

d) käesoleva määruse XIV lisas sätestatud kriteeriumid.

3. Pädev asutus kohandab algse piirangutsooni piire, sealhulgas kaitse-, järelevalve- ja täiendavate piirangutsoonide piire, kui kaks või enam piirangutsooni A-kategooria taudi täiendavate puhangute tõttu kattuvad.

4. Erandina lõikest 1 võib pädev asutus konkreetsete geograafiliste, hüdrodünaamiliste ja epidemioloogiliste asjaolude tõttu ning pärast taudiprofiili arvestavat riskihindamist:

a) jätta lõikes 1 ette nähtud piirangutsooni nakatunud ettevõtte või koha ümber kehtestamata;

b) kehtestada piirangutsooni, mis koosneb kaitsetsoonist, mille naabruses ei ole järelevalvetsooni, ning

c) jätta piirangutsooni kehtestamata, kui A-kategooria taud leiab kinnitust sööda- ja toidukäitlemisettevõtetes, puhastamiskeskustes, lähetamiskeskustes, piiripunktides, loomseid kõrvasaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites.

5. Pädev asutus võib teha käesoleva peatüki sätetest vajalikus ulatuses ja pärast geograafilisi, hüdrodünaamilisi ja epidemioloogilisi asjaolusid ning taudiprofiili arvesse võtvat riskihindamist erandi:

a) täiendavates piirangutsoonides ning

b) juhul, kui pädev asutus otsustab kehtestada piirangutsooni, kui A-kategooria taudi puhang tekib lõike 4 punktis c osutatud ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades.

Artikkel 86

Piirangutsoonis kohaldatavad meetmed

1. Pädev asutus koostab viivitamata ja hoiab ajakohasena piirangutsoonis asuvate loetellu kantud liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi pidavate ettevõtete loendi, mis sisaldab iga ettevõtte loomade liike, kategooriaid ja ligikaudset arvu.

2. Pädev asutus võib epidemioloogilise teabe või muude asjakohaste tõendite põhjal ja pärast riskihindamist rakendada piirangutsoonis asuvates ettevõtetes artikli 78 lõike 1 punkti a ja lõike 2 kohast loetellu kantud liikidesse kuuluvate vesiviljelusloomade ennetavat surmamist või inimtoiduks tapmist või molluskite korral veest eemaldamist.

3. Loetellu kantud liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi pidavates piirangutsooni ettevõtetes muul eesmärgil kui asjakohase A-kategooria taudi esinemise kinnitamiseks või välistamiseks proovide võtmiseks peab olema pädeva asutuse luba.

2. jagu

Kaitsetsoonis rakendatavad tauditõrjemeetmed

Artikkel 87

Kaitsetsooni vesiviljelusloomi pidavates ettevõtetes kohaldatavad meetmed

1. Pädev asutus annab kaitsetsooni mis tahes liiki vesiviljelusloomi pidavate ettevõtete, välja arvatud sellise ettevõtte käitajatele, kus on kinnitust leidnud A-kategooria taudi esinemine, korralduse võtta taudi leviku tõkestamiseks ja tõrjeks vähemalt järgmised meetmed:

a) ajakohastada viivitamata artikli 73 lõikes 1 ette nähtud loendit;

b) kui see on teostatav, rakendada asjakohaseid meetmeid, et piirata A-kategooria taudi võimalikku levimist looduslikele veeloomadele ja looduslikelt veeloomadelt, kes võivad ettevõttega epidemioloogiliselt kokku puutuda;

c) hoida ära vesiviljelusloomade väljaviimist ettevõttest, kus neid peetakse, välja arvatud pädeva asutuse loal;

d) rakendada asjakohaseid bioturvameetmeid iga toote, seadme, materjali või aine suhtes, mis võib levitada asjaomast A-kategooria taudi;

e) vähendada külastajate arvu nendeni, keda on ettevõtte nõuetekohaseks käitamiseks tingimata vaja, ning

f) kui see on teostatav, rakendada ettevõtte sisse- ja väljapääsude juures asjakohaseid puhastus- ja desinfitseerimismeetmeid.

2. Pädev asutus annab korralduse ja valvab selle järele, et ettevõtja töötleks või kõrvaldaks loomsed kõrvalsaadused, sealhulgas lihaga molluskikarbid, mis on saadud loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt vesiviljelusloomadelt, kes on surnud või surmatud kaitsetsooni ettevõtetes, kus peetakse loetellu kantud liike, asjakohase kategooria materjalina vastavalt määrusele (EÜ) nr 1069/2009.

3. Pädev asutus võib pärast riskihindamist otsustada, et artikleid 87 ja 88 kohaldatakse ainult loetellu kantud liikidesse kuuluvate vesiviljelusloomade suhtes

Artikkel 88

Veterinaarjärelevalve ametnike kontrollkäigud kaitsetsooni ettevõtetesse

1. Pädev asutus tagab, et veterinaarjärelevalve ametnikud teevad pärast A-kategooria taudi puhangu ametlikku kinnitamist niipea kui võimalik ja viivitamata vähemalt ühe kontrollkäigu kõikidesse artiklis 87 osutatud ettevõtetesse, esmajärjekorras ettevõtetesse, mille puhul on taudi nakatumise või selle leviku risk pädeva asutuse hinnangul suur.

2. Lõikes 1 osutatud kontrollkäikude käigus teevad veterinaarjärelevalve ametnikud vähemalt järgmist:

a) dokumentide kontroll ja andmete analüüs;

b) asjaomase A-kategooria taudi sissetoomise või levimise ärahoidmiseks artikli 87 kohaselt kohaldatavate meetmete rakendamise kontroll;

c) loetellu kantud liikidesse kuuluvate vesiviljelusloomade kliiniline läbivaatus ning

d) vajaduse korral laboriuuringute jaoks proovide võtmine, et asjakohase A-kategooria taudi esinemine kinnitada või välistada.

3. Pädev asutus võib nõuda veterinaarjärelevalve ametnike täiendavaid kontrollkäike ettevõtetesse, et teha olukorra järelkontrolli.

4. Pädev asutus registreerib lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud tegevused ja kontrollkäigud ning nende tulemused.

Artikkel 89

Vesiviljelusloomade ja nendest saadud toodete, muude ainete ja materjalide kaitsetsoonis, kaitsetsoonist välja või kaitsetsooni veo keelud

1. Pädev asutus keelab kaitsetsoonis järgmised liikumised:

a) loetellu kantud liikidesse kuuluvate vesiviljelusloomade vedu kaitsetsooni ettevõtete vahel;

b) loetellu kantud liikidesse kuuluvate vesiviljelusloomade vedu kaitsetsoonist välja või kaitsetsooni;

c) asjaomast A-kategooria taudi tõenäoliselt levitada võivate veovahendite ja seadmete, toodete, materjalide või ainete liikumine kaitsetsooni ettevõtetest välja;

d) vesiviljelusloomade vedu sumplaevadega läbi kaitsetsooni ning

e) mis tahes liiki vesiviljelusloomadelt saadud töötlemata loomsete kõrvalsaaduste lähetamine kaitsetsooni ettevõtetest välja.

2. Pädev asutus võib pärast riskhindamist laiendada lõike 1 punktides a–d sätestatud keelde loetellu kandmata liikidesse kuuluvatele loomadele ja neist saadud toodetele.

Artikkel 90

Kaitsetsoonis kehtivatest veeloomade ja toodetega seotud liikumis- ja veokeeldudest erandite tegemise üldtingimused

1. Erandina artikli 89 lõikes 1 sätestatud keeldudest võib pädev asutus lubada veeloomade ja toodete vedamist artiklitega 91–94 hõlmatud juhtudel ja neis artiklites sätestatud eritingimustel ning käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud üldtingimustel.

2. Lõikes 1 ette nähtud lubade andmisel tagab pädev asutus, et on täidetud järgmised tingimused:

a) kogu liikumine peab toimuma ainult mööda pädeva asutusega kokku lepitud määratud marsruute ilma mahalaadimise või peatumiseta;

b) vee vahetamine ja väljalaskmine veo ajal peab toimuma pädeva asutuse heaks kiidetud piirkondades, ettevõtetes või veevahetuspunktides;

c) veovahendid peavad olema ehitatud ja hooldatud nii, et neid saaks nõuetekohaselt puhastada ja desinfitseerida;

d) veovahendid puhastatakse ja desinfitseeritakse:

i) enne vedusid ning

ii) pärast vedusid veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all;

e) seoses vedudega tuleb võtta muud täiendavad bioturvameetmed, mida pädev asutus peab vajalikuks.

Artikkel 91

Loetellu kantud liikidesse kuuluvate vesiviljelusloomade tapmise ning kaitsetsooni ettevõtetest tapale või töötlemisele viimise eritingimused

1. Kaitsetsoonis loetellu kantud liike pidavate ettevõtete vesiviljelusloomi võib:

a) tappa ettevõttes, järgides pädeva asutuse kehtestatud bioturvameetmeid, või

b) viia tauditõrjet tegevasse veeandide ettevõttesse, et need tapetaks kohe inimtoiduks, või

c) molluskite puhul veest eemaldada ja viia tauditõrjet tegevasse veeandide ettevõttesse puhastamiseks, kui see on vajalik, ja edasiseks töötlemiseks.

2. Pädev asutus võib pärast asjakohastel epidemioloogilistel andmetel põhinevat riskihindamist piirata lõikes 1 sätestatud meetmete kohaldamist ettevõtetega, kus peetakse ainult komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa kolmanda veeru loetellu kantud liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi.

3. Lõike 1 punktis b osutatud vesiviljelusloomade vedamiseks loa andmisel peab tauditõrjet tegeva veeandide ettevõtte eest vastutav pädev asutus:

a) olema teadlik kavatsusest saata loetellu kantud liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi tauditõrjet tegevasse veeandide ettevõttesse;

b) nõustuma kõnealuste vesiviljelusloomade saamisega;

c) tegema loomade tapmise üle järelevalvet ja tapmist lähtekoha pädevale asutusele kinnitama;

d) tagama, et kaitsetsoonist pärit loetellu kantud liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi hoitakse väljastpoolt kaitsesooni pärit loetellu kantud liikidesse kuuluvatest vesiviljelusloomadest eraldi ja tapetakse või töödeldakse neist loomadest eraldi;

e) tegema tapmise või töötlemise üle järelevalvet;

f) tagama, et hoonete puhastamine ja desinfitseerimine lõpetatakse enne väljaspool kaitsetsooni asuvatest ettevõtetest pärit vesiviljelusloomade tapmist või töötlemist;

g) tagama, et vesiviljelusloomadelt saadud loomsed saadused vastavad artiklis 92 sätestatud turuleviimise eritingimustele, ning

h) tagama, et tapmisel või muude lõikes 1 osutatud protsesside käigus tekkinud loomsed kõrvalsaadused töödeldakse või kõrvaldatakse määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt.

Artikkel 92

Kaitsetsooni tabandumata ettevõtetes loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt vesiviljelusloomadelt saadud loomsete saaduste turuleviimise eritingimused

1. Pädev asutus võib anda loa tabandumata ettevõtetes loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt vesiviljelusloomadelt saadud loomsete saaduste turuleviimiseks, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) kalad peavad olema enne lähetamist tapetud ja siseelunditest puhastatud ning

b) molluskite ja koorikloomade päritolu peab olema võimalik täielikult kindlaks teha ja need tuleb enne lähetamist töödelda eluvõimetuteks saadusteks, mis ei suuda ellu jääda, kui nad vette tagasi lastakse.

2. Lõikes 1 osutatud loomsed saadused on ette nähtud:

a) tarnimiseks otse lõpptarbijale või

b) edasiseks töötlemiseks tauditõrjet tegevas veeandide ettevõttes.

Artikkel 93

Eritingimused töötlemata loomsete kõrvalsaaduste veo lubamiseks kaitsetsoonis asuvatest ettevõtetest

Pädev asutus võib lubada loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt vesiviljelusloomadelt saadud töötlemata loomsete kõrvalsaaduste vedamist kaitsetsooni ettevõtetest ettevõttesse edasiseks töötlemiseks määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaselt.

Artikkel 94

Riskimaandamismeetmed seoses teatavate veeloomadega seotud tegevustega kaitsetsoonis

1. Pädev asutus võib pärast riskihindamist rakendada riskimaandamismeetmeid seoses järgmisega:

a) tööndusliк ja harrastuskalapüük kaitsetsoonis;

b) muud tegevused, mis on seotud kaitsetsooni veeloomadega ja millega võib kaasneda taudi leviku risk, ning

c) kaitsetsoonis veeloomade hooldamiseks ja raviks kasutatavate teeninduspaatide vedu.

2. Lõikes 1 sätestatud meetmete raames võib pädev asutus, kui see on asjakohane, anda korralduse puhastada ja desinfitseerida seadmed, mida on kasutatud kaitsetsooniga hõlmatud vetes.

Artikkel 95

Meetmed, mida tuleb kohaldada kaitsetsooni toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, puhastamiskeskustes, lähetamiskeskustes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites

1. Pädev asutus kohaldab kaitsetsooni toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, puhastamiskeskustes, lähetamiskeskustes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites artiklis 87–93 sätestatud meetmeid.

2. Pädev asutus võib lõikes 1 osutatud ettevõtetes ja kohtades kohaldada konkreetse olukorraga kohandatud täiendavaid meetmeid, et tõkestada A-kategooria taudi levikut kaitsetsoonis ja sellest välja.

Artikkel 96

Vesiviljelusloomade väljaviimine tabandunud ettevõtetest ja edasised riskimaandamismeetmed

1. Pädev asutus määrab kindlaks tähtaja, milleks kõik tabandunud ettevõtete vesiviljelusloomad ära viiakse.

2. Pädev asutus võib pärast riskihindamist otsustada, et lõiget 1 kohaldatakse taudide võimaliku levimise tõrjumiseks ja tõkestamiseks ka nende kaitsetsooni ettevõtete suhtes, kus A-kategooria taud ei ole kinnitust leidnud.

3. Pärast vesiviljelusloomade äraviimist, nagu on ette nähtud lõikes 1, toimub artiklite 80 ja 81 kohane puhastamine, desinfitseerimine ja kasutamata hoidmine.

4. Pädev asutus annab korralduse hoida tabandunud ettevõtted ja lõike 2 kohaselt valitud ettevõtted ühel ja samal ajal kasutamata.

5. Lõikes 4 osutatud samaaegne kasutamata hoidmine kestab XIII lisas kindlaks määratud aja jooksul.

Artikkel 97

Tauditõrjemeetmete kestus kaitsetsoonis, kaitsetsooniga hõlmatud ettevõtete taasasustamine

1. Pädev asutus säilitab käesoleva peatüki 2. jaos sätestatud kaitsetsoonis kohaldatavad tauditõrjemeetmed, kuni:

a) artiklis 96 sätestatud meetmed on ellu viidud ja lõpetatud ning

b) pädev asutus on artikli 88 kohaselt korraldatud uurimiste tulemusel välistanud asjakohase A-kategooria taudi esinemise teistes kaitsetsooni ettevõtetes.

2. Kui lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud:

a) kohaldab pädev asutus käesoleva peatüki 3. jaos sätestatud meetmeid kaitsetsoonis artiklis 101 sätestatud aja jooksul ning

b) artikli 96 lõigetes 1 ja 2 osutatud ja eelnevalt kaitsetsooni kuulunud ettevõtted võib taasasustada.

3. jagu

Järelevalvetsoonis rakendatavad tauditõrjemeetmed

Artikkel 98

Järelevalvetsooni ettevõtetes kohaldatavad meetmed

1. Pädev asutus annab korralduse, et järelevalvetsoonis kohaldataks artiklis 87 sätestatud meetmeid kõikides ettevõtetes, kus peetakse loetellu kantud liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi.

2. Veterinaarjärelevalve ametnikud teevad kontrollkäike lõikes 1 osutatud ettevõtetesse ja viivad vajaduse korral ellu artikli 88 lõikes 2 sätestatud tegevused.

3. Järelevalvetsooni ettevõtete suhtes tehakse järelevalvet, mis hõlmab kontrollkäike ja proovide võtmisi, nagu on kirjeldatud XV lisa punktis 1.

4. Lõikes 3 ette nähtud järelevalvet teeb pädev asutus.

Artikkel 99

Meetmed, mis on seotud vesiviljelusloomade veoga järelevalvetsoonis, järelevalvetsoonist välja või järelevalvetsooni

1. Pädev asutus keelab vesiviljelusloomade veo järelevalvetsooni ettevõtetest väljapoole järelevalvetsooni tapmiseks, edasiseks kasvatamiseks või loodusesse laskmiseks.

2. Pädev asutus tagab, et loetellu kantud liikidesse kuuluvate vesiviljelusloomade vedu järelevalvetsoonis või järelevalvetsooni toimub artikli 90 punktides a–e ja artiklis 91 sätestatud tingimustel.

3. Pädev asutus võib anda korralduse, et veo, sealhulgas määratud sihtettevõttes mahalaadimise suhtes kohaldataks asjakohaseid täiendavaid bioturvameetmeid, et tõrjuda ja tõkestada taudide võimalikku levikut.

4. Erandina lõikest 1 ja kokkuleppel sihtkoha pädeva asutusega võib pädev asutus lubada vesiviljelusloomade vedamist, tingimusel et kohaldatakse asjakohaseid bioturvameetmeid A-kategooria taudi leviku tõkestamiseks.

Artikkel 100

Meetmed, mida tuleb kohaldada järelevalvetsooni toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, puhastamiskeskustes, lähetamiskeskustes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites

1. Pädev asutus annab viivitamata korralduse, et järelevalvetsooni toidu- ja söödakäitlemisettevõtetes, puhastamiskeskustes, lähetamiskeskustes, piiripunktides, loomseid kõrvalsaadusi käitlevates ettevõtetes või muudes asjakohastes kohtades, sealhulgas veovahendites, kohaldataks artiklites 98 ja 99 sätestatud meetmeid.

2. Pädev asutus võib lõikes 1 osutatud kohtades kohaldada konkreetse olukorraga kohandatud täiendavaid meetmeid, et tõkestada A-kategooria taudi levimist järelevalvetsoonis ja sellest välja.

Artikkel 101

Tauditõrjemeetmete kestus järelevalvetsoonis

Pädev asutus tühistab käesolevas jaos sätestatud tauditõrjemeetmed, kui asjaomase A-kategooria taudi suhtes XV lisa punktis 2 kindlaks määratud järelevalveperioodi tulemused on osutunud positiivseks.

III PEATÜKK

Looduslike veeloomade suhtes kohaldatavad tauditõrjemeetmed

Artikkel 102

Meetmed A-kategooria taudi kahtluse korral loetellu kantud liikidesse kuuluvatel looduslikel veeloomadel

Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõigete 1, 3 ja 4 kohase A-kategooria taudi kahtluse korral loetellu kantud liikidesse kuuluvatel looduslikel veeloomadel peab pädev asutus:

a) viivitamata korraldama püütud, kogutud või surnult leitud loetellu kantud liikidesse kuuluvate looduslike veeloomade uurimise, et A-kategooria taudi esinemine artikli 71 lõike 2 kohaselt kinnitada või välistada;

b) tagama, et kõik loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt nakkuskahtlusega looduslikelt veeloomadelt saadud loomsed kõrvalsaadused, sealhulgas lihaga molluskikarbid, töödeldakse või kõrvaldatakse 1. või 2. kategooria materjalina vastavalt määrusele (EÜ) nr 1069/2009;

c) tagama, et materjalid või ained, mis on tabandumiskahtlusega loomade või neilt loomadelt saadud loomsete kõrvalsaaduste tõttu tõenäoliselt saastunud, võimaluse korral puhastatakse ja desinfitseeritakse või kõrvaldatakse veterinaarjärelevalve ametnike juhtnööride kohaselt ja järelevalve all, ning

d) andma asjaomase loomapopulatsiooni pidamise eest vastutavatele ettevõtjatele või asutustele asjakohast teavet.

Artikkel 103

Meetmed A-kategooria taudi puhangu korral loetellu kantud liikidesse kuuluvatel looduslikel veeloomadel

1. A-kategooria taudi esinemise ametliku kinnitamise korral loetellu kantud liikidesse kuuluvatel looduslikel veeloomadel määrab pädev asutus nakatunud tsooni, tuginedes:

a) asjakohastele hüdrodünaamilistele, topograafilistele ja epidemioloogilistele tingimustele;

b) taudiprofiilile ja loetellu kantud liikidesse kuuluvate veeloomade hinnangulisele populatsioonile ning

c) asjaomase A-kategooria taudi levimisele kaasa aitavatele riskiteguritele, eelkõige nendele, mis on seotud loetellu kantud liikidesse kuuluvaid veeloomi pidavatesse ettevõtetesse taudi sissetoomise riskiga.

2. Pädev asutus võib algse nakatunud tsooni piire kohandada,

a) et asjaomase A-kategooria taudi edasist levikut tõkestada ning

b) kui leiavad kinnitust A-kategooria taudi uued puhangud metsloomadel.

3. Pädev asutus teavitab ettevõtjaid, teisi asjakohaseid pädevaid asutusi, asjassepuutuvaid veterinaararste ning muid asjaomaseid füüsilisi või juriidilisi isikuid viivitamata taudipuhangust ja kehtestatud tõrjemeetmetest.

Artikkel 104

Nakatunud tsoonis kohaldatavad meetmed

1. Artikli 103 kohaselt kehtestatud nakatunud tsoonis peab pädev asutus:

a) rakendama riskimaandamismeetmeid ja tugevdatud bioturvameetmeid, et tõkestada A-kategooria taudi levimist tabandunud loomadelt ja nakatunud tsoonist tabandumata loomadele ja piirkondadesse;

b) keelama inimestel loetellu kantud liikidesse kuuluvate looduslike veeloomade ja neilt loomadelt saadud loomsete saaduste veo nakatunud tsoonist välja;

c) erandina määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 10 punktist i tagama, et kõik nakatunud tsoonis loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt looduslikelt veeloomadelt saadud loomsed kõrvalsaadused, sealhulgas lihaga molluskikarbid, töödeldakse või kõrvaldatakse 1. või 2. kategooria materjalina vastavalt sellele määrusele;

d) tagama, et materjalid või ained, mis on tõenäoliselt saastunud nakatunud tsoonis olevate loetellu kantud liikidesse kuuluvate looduslike veeloomade või neilt loomadelt saadud loomsete kõrvalsaaduste tõttu, võimaluse korral puhastatakse ja desinfitseeritakse või kõrvaldatakse veterinaarjärelevalve ametnike juhtnööride kohaselt ja järelevalve all, ning

e) keelama tuua nii nakatunud tsoonis kui ka väljaspool seda asuvatesse loetellu kantud liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi pidavatesse ettevõtetesse või väljaspool nakatunud tsooni asuvatesse valgaladesse või rannikupiirkondadesse loetellu kantud liikidesse kuuluvate veeloomade mis tahes osi, olenemata sellest, kas need loomad on nakatunud tsoonist püütud, kogutud või surnult leitud, ning tooteid, materjale või aineid, mis on nakatunud tsoonis tõenäoliselt A-kategooria taudiga saastunud.

2. Erandina lõike 1 punktist b ja väärtusliku geneetilise materjali säilitamiseks võib pädev asutus lubada loetellu kantud liikidesse kuuluvate looduslike veeloomade vedamist nakatunud tsoonist ettevõttesse, mille pädev asutus on selleks heaks kiitnud, tingimusel et kohaldatakse asjakohaseid bioturvameetmeid A-kategooria taudi leviku tõkestamiseks. Sihtettevõtet peetakse artikli 108 kohaldamisel nakatunud tsoonis asuvaks ettevõtteks.

Artikkel 105

Nakatunud tsoonis kohaldatavad lisameetmed

1. Pärast riskihindamist määrab pädev asutus täiendavad meetmed, mida on vaja asjaomase A-kategooria taudi tõrjeks või likvideerimiseks võtta.

2. Asjaomase A-kategooria taudi tõrje või likvideerimise osana võib pädev asutus:

a) peatada varude täiendamise, kalapüügi, kogumise ja püüdmise;

b) anda korralduse kalapüügivahendid ja paadid ning muud tõenäoliselt saastunud vahendid puhastada ja desinfitseerida ning

c) suurendada kalapüüki, kogumist ja püüdmist või rakendada muid asjakohaseid meetmeid taudi likvideerimiseks.

3. Lõikes 1 sätestatud meetmeid rakendatakse pärast artiklis 107 osutatud operatiivse eksperdirühma ning muude asutuste ja sidusrühmadega konsulteerimist ja nendega koostöös.

Artikkel 106

Meetmete laiendamine

Pädev asutus võib otsustada, et artiklites 102–105 sätestatud asjakohaseid meetmeid kohaldatakse ka loetellu kandmata liikidesse kuuluvate veeloomade suhtes.

Artikkel 107

Operatiivne eksperdirühm

1. Kui loetellu kantud liikidesse kuuluvatel looduslikel veeloomadel kinnitatakse A-kategooria taudi esinemine, loob pädev asutus operatiivse eksperdirühma, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artikli 43 lõike 2 punkti d alapunktis iii.

2. Operatiivne eksperdirühm abistab pädevat asutust:

a) epidemioloogilise olukorra ja selle arengu hindamisel;

b) nakatunud tsooni kindlaksmääramisel ning

c) nakatunud tsoonis kohaldatavate asjakohaste meetmete ja nende kestuse kehtestamisel.

Artikkel 108

Nakatunud tsooni ettevõtetes kohaldatavad meetmed

1. Nakatunud tsoonis loetellu kantud liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi pidavates ettevõtetes kohaldab pädev asutus artiklis 87 sätestatud meetmeid.

2. Lisaks artiklis 87 sätestatud meetmetele keelab pädev asutus nakatunud tsooni ettevõtetes peetavate vesiviljelusloomade veo:

a) nakatunud tsoonist välja või

b) teistesse nakatunud tsooni ettevõtetesse.

3. Pädev asutus võib pärast riskhindamist piirata lõikes 2 sätestatud keeldu loetellu kantud liikidesse kuuluvate vesiviljelusloomadega.

4. Erandina lõikest 2 võib pädev asutus lubada pärast riskihindamist ja kokkuleppel sihtkoha pädeva asutusega loetellu kantud liikidesse kuuluvate loomade vedamist nakatunud tsoonist välja või teistesse nakatunud tsooni ettevõtetesse.

Artikkel 109

Meetmete kestus nakatunud tsoonis

Pädev asutus säilitab käesolevas peatükis sätestatud meetmed seni, kuni epidemioloogiline teave näitab, et asjaomane looduslik populatsioon ei kujuta endast enam riski taudi levitajana, ja operatiivrühm soovitab meetmed tühistada.

IV PEATÜKK

Tauditõrjemeetmed veeloomadel esinevat B- ja C-kategooria taudide korral

Artikkel 110

Esialgsed tauditõrjemeetmed, mida tuleb kohaldada, kui pädev asutus kahtlustab B- või C-kategooria taudi esinemist taudivaba staatuse saanud liikmesriigis, tsoonis või bioturvarühmikus

Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõike 1, 3 või 4 kohase B- või C-kategooria taudi kahtluse korral liikmesriigis, tsoonis või bioturvarühmikus, mis on saanud taudivaba staatuse, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2016/429 artikli 36 lõikes 4 ja artikli 37 lõikes 4 või delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklis 83, artikli 84 lõike 1 punktides h–m või artikli 84 lõike 2 punktides b–g, kohaldab pädev asutus delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklites 55, 56 ja 57 sätestatud meetmeid.

Artikkel 111

B- või C-kategooria taudi esinemise kinnitamise korral kohaldatavad tauditõrjemeetmed

Delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artikli 9 lõike 2, 3 või 4 kohase B- või C-kategooria taudi esinemise kinnitamise korral liikmesriigis, tsoonis või bioturvarühmikus, mis on saanud taudivaba staatuse, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2016/429 artikli 36 lõikes 4 ja artikli 37 lõikes 4 või delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklis 83, artikli 84 lõike 1 punktides h–m või artikli 84 lõike 2 punktides b–g, kohaldab pädev asutus delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklites 58–65 sätestatud meetmeid.

IV OSA

LÕPPSÄTTED

Artikkel 112

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 92/66/EMÜ, direktiiv 2001/89/EÜ, direktiiv 2003/85/EÜ ja direktiiv 2005/94/EÜ ning nende alusel vastu võetud õigusaktid kaotavad kehtivuse alates 21. aprillist 2021.

Artikkel 113

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 21. aprillist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. detsember 2019

Komisjoni nimel

president

Ursula VON DER LEYEN

I LISA

KLIINILISED LÄBIVAATUSED, PROOVIVÕTUKORD, A-KATEGOORIA TAUDIDE DIAGNOSTIKAMEETODID JA PROOVIDE VEDU

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklis 3)

A. **Valimi moodustamise ja proovivõtu kord**

A.1. LOOMADE VALIMI MOODUSTAMINE KLIINILISTEKS LÄBIVAATUSTEKS

1. Kliinilised läbivaatused peavad võimaluse korral hõlmama:

   a) A-kategooria taudi tunnustega loomi,

   b) loomi, kes on hiljuti tõenäoliselt surnud kahtlustatud või kinnitust leidnud taudi tõttu,

   c) loomi, kellel on epidemioloogiline seos kahtluse või kinnitust leidnud taudijuhtumiga, ning

   d) loomi, kes said eelmistel laboriuuringutel positiivsed või mitteammendavad tulemused.

2. Läbivaadatavad loomad tuleb valida juhuslikult ja neid peab olema piisavalt suur hulk, et taud selle esinemise korral avastada, kui ilmseid tauditunnuseid või A-kategooria taudile viitavaid surmajärgseid kahjustusi ei ole.

3. Läbivaadatavad loomad ja valimi moodustamise meetod tuleb valida kooskõlas pädeva asutuse juhtnööride ja asjakohase situatsiooniplaaniga, millele on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 43. Läbivaadatavate loomade ja valimi moodustamise meetodi puhul tuleb võtta arvesse taudiprofiili ning:

   a) valimi moodustamise eesmärki;

   b) ettevõttes peetavaid loetellu kantud liike;

   c) ettevõttes peetavate loetellu kantud liikidesse kuuluvate loomade arvu;

   d) peetavate loomade kategooriat;

   e) uuringu puhul asjakohaseid kättesaadavaid andmeid peetavate loomade toodangu, tervise ja jälgitavuse kohta;

   f) ettevõtte tüüpi ja loomakasvatustavasid;

   g) kokkupuutega seotud riski ulatust:

      i) tauditekitaja või siirutajaga kokkupuute tõenäosust;

      ii) loomade immuniseerimata jätmist vaktsineerimise või emaloomalt saadud immuunsuse tõttu ning

      iii) ettevõttes viibimise andmeid;

   h) muid asjakohaseid epidemioloogilisi tegureid.

4. Läbivaadatavate loomade miinimumarv peab olema kooskõlas pädeva asutuse juhtnööride ja asjakohase situatsiooniplaaniga, millele on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 43. Läbivaadatavate loomade miinimumarvu puhul tuleb arvesse võtta taudiprofiili ning eelkõige:

   a) eeldatavat levimust ettevõttes;

   b) uuringutulemuste soovitavat usaldatavustaset, mis ei tohi mingil juhul olla alla 95 %, ning

   c) rahvusvahelisi standardeid ja kättesaadavaid teaduslikke tõendeid.

A.2. LOOMADELT PROOVIDE VÕTMINE LABORIUURINGUTE JAOKS

1. Laboriuuringute jaoks proovide võtmisel tuleb arvesse võtta punktis A.1 osutatud kliiniliste läbivaatuste tulemust ja võimaluse korral hõlmata punkti A.1 alapunktis 1 osutatud loomad.

2. Kui ilmseid tauditunnuseid või A-kategooria taudile viitavaid surmajärgseid kahjustusi ei ole, tuleb proovid koguda ettevõtte igas epidemioloogilises üksuses juhuslikult ja need peavad võimaldama taudi selle esinemise korral avastada.

3. Loomad, kellelt proove võetakse, kogutavate proovide laad ja proovivõtumeetod peavad olema kooskõlas pädeva asutuse juhtnööride ja asjakohase situatsiooniplaaniga, millele on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 43. Loomade, kellelt proove võetakse, kogutavate proovide laadi ja proovivõtumeetodi puhul tuleb arvesse võtta taudiprofiili ja punkti A.1 alapunktis 3 sätestatud kriteeriume.

4. Nende loomade miinimumarv, kellelt proove võetakse, peab olema kooskõlas pädeva asutuse juhtnööride ja asjakohase situatsiooniplaaniga, millele on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 43. Nende loomade miinimumarvu puhul, kellelt proove võetakse, tuleb arvesse võtta punkti A.1 alapunktis 4 sätestatud kriteeriume ja kasutatavate uuringute tulemusi.

5. Metsloomade puhul tuleb proovid koguda lastud, surnuna leitud või sihilikult lõksu püütud loomadelt või saada mitteinvasiivsete meetoditega, nagu lakukivid ja närimisköied või peibutussööt. Proovide miinimumarvu ja laadi puhul tuleb arvesse võtta metsloomapopulatsiooni hinnangulist suurust ning punkti A.1 alapunktides 3 ja 4 sätestatud asjakohaseid kriteeriume.

A.3. ETTEVÕTETE VALIMI MOODUSTAMINE KONTROLLKÄIKUDE JAOKS

1. Valimisse võetavad ettevõtted ja valimi moodustamise meetod peavad olemas kooskõlas pädeva asutuse juhtnööride ja asjakohase situatsiooniplaaniga, millele on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 43. Valimisse võetavate ettevõtete ja valimi moodustamise meetodi puhul tuleb arvesse võtta taudiprofiili ja punkti A.1 alapunktis 3 sätestatud kriteeriume.

2. Kontrollitavate ettevõtete miinimumarv peab olema kooskõlas pädeva asutuse juhtnööride ja asjakohase situatsiooniplaaniga, millele on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 43.

B. **Diagnostikameetodid**

Meetodid, võrdlusmaterjalid, nende standardimine ja A-kategooria taudi jaoks asjakohaseid diagnostikameetodeid kasutades tehtud uuringute tulemuste tõlgendamine peavad vastama delegeeritud määruse (EL) 2020/689 artiklile 6 ja VI lisa III osale.

Valitud diagnostikameetodite eesmärk peab olema järelevalve tundlikkuse maksimeerimine. See järelevalve võib teatavatel asjaoludel hõlmata laboriuuringute kasutamist, et hinnata varasemat kokkupuudet taudiga.

C. **Proovide vedu**

1. Kõik A-kategooria taudi esinemise kinnitamiseks või välistamiseks võetud proovid tuleb saata nõuetekohaselt märgistatud ja identifitseeritaval kujul ametlikku laborisse, mida on nende saabumisest teavitatud. Nende proovidega peavad kaasas olema asjakohased vormid vastavalt pädeva asutuse ja proove saava labori kehtestatud nõuetele. Need vormid peavad sisaldama vähemalt järgmist:

   a) nende loomade päritoluettevõte, kellelt proovid võeti;

   b) teave nende loomade liigi, vanuse ja kategooria kohta, kellelt proovid võeti;

   c) loomade kliinilised andmed, kui need on kättesaadavad ja asjakohased;

   d) tauditunnused ja surmajärgsed leiud ning

   e) muu asjakohane teave.

2. Kõiki proove tuleb:

   a) säilitada veekindlates ja purunematutes anumates ja pakendites ning kooskõlas kohaldatavate rahvusvaheliste standarditega;

   b) hoida veo ajal kõige sobivamal temperatuuril ja kõige sobivamates muudes tingimustes, võttes arvesse asjaolusid, mis võivad mõjutada proovi kvaliteeti.

3. Pakendi välisküljele tuleb kinnitada silt vastuvõtva labori aadressiga ja järgmine sõnum peab olema selgesti nähtav:

   „Patoloogiline loomne materjal; kergesti riknev; kergesti purunev; mitte avada väljaspool sihtlaborit.“

4. Proove vastuvõtva ametliku labori vastutavat isikut tuleb proovide saabumisest õigel ajal teavitada.

II LISA

SEIREPERIOOD

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklites 8, 17, 27, 32, 48, 57 ja 59)

A-kategooria taudid	Seireperiood
Suu- ja sõrataud (FMD)	21 päeva
Veiste katku nakkus (RP)	21 päeva
Riftioru palaviku viiruse nakkus (RVFV)	30 päeva
Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus (LSD)	28 päeva
Mycoplasma mycoides subsp. *mycoides SC* nakkus (veiste kontagioosne pleuropneumoonia) (CBPP)	45 päeva
Lammaste ja kitsede rõuged (SPGP)	21 päeva
Väikemäletsejaliste katku viiruse nakkus (PPR)	21 päeva
Kitsede nakkav pleuropneumoonia (CCPP)	45 päeva
Hobuste Aafrika katk (AHS)	14 päeva
Burkholderia mallei nakkus (malleus)	6 kuud
Sigade klassikaline katk (CSF)	15 päeva
Sigade Aafrika katk (ASF)	15 päeva
Lindude kõrge patogeensusega gripp (HPAI)	21 päeva
Newcastle'i haiguse viiruse nakkus (NCD)	21 päeva

III LISA

TINGIMUSED HOBUSLASTE SUHTES TEATAVATE ERANDITE TEGEMISEKS ARTIKLI 12 LÕIKE 1 PUNKTIST a

(nagu on osutatud artikli 13 lõikes 4)

1. Hobuste Aafrika katku puhangu korral võib pädev asutus teha haigestunud ja haigestumata loomade suhtes erandi artikli 12 lõike 1 punktist a, eeldusel et:

   a) erandiga hõlmatud haigestunud loomad on isoleeritud siirutajate eest kaitstud ruumides, mis hoiavad ära tauditekitaja leviku loomadelt asjakohastele siirutajatele, kuni loomade saabumisest siirutajate eest kaitstud ruumidesse on möödunud 40 päeva, mis on Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervise koodeksi asjakohase peatüki kohaselt kindlaks määratud nakkusohtlik periood, ning

   b) seire, sh vajaduse korral pädeva asutuse tehtud laboriuuringud, näitab, et ükski siirutajate eest kaitstud ruumides olev loom ei kujuta endast viiruse edasikandumise riski.

2. *Burkholderia mallei* nakkuse (malleus) puhangu korral võib pädev asutus teha haigestumata loomade suhtes erandi artikli 12 lõike 1 punktist a, eeldusel et erandiga hõlmatud loomad pannakse karantiini kuni:

   a) haigestunud loomade surmamise ja hävitamiseni;

   b) pärast surmamist on ettevõte puhastatud ja desinfitseeritud artikli 15 kohaselt ning

   c) ülejäänud loomadele on tehtud komplemendi sidumise test, mille tulemus oli seerumilahjendusel 1: 5 negatiivne ja mis tehti vähemalt kuus kuud pärast punktis b osutatud puhastamist ja desinfitseerimist võetud proovidega,

IV LISA

PUHASTAMIS-, DESINFITSEERIMIS- JA VAJADUSE KORRAL PUTUKATE JA NÄRILISTE TÕRJE MENETLUSED

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklites 12, 15, 16, 39, 45 ja 57)

A. **Üldnõuded**

1. Biotsiidide ning puhastus- ja desinfitseerimistoimingute valimisel tuleb arvesse võtta:

   a) nakkusetekitajat;

   b) töödeldavate ettevõtete, sõidukite, esemete ja materjalide laadi ning

   c) kohaldatavaid õigusakte.

2. Biotsiidide kasutamise tingimused peavad tagama, et nende tõhusust ei vähendata. Eelkõige tuleb järgida tootja kehtestatud tehnilisi parameetreid nagu rõhk, temperatuur, nõutav kokkupuuteaeg ja säilitamine. Koostoime muude ainetega ei tohi desinfitseerimisvahendi toimet kahjustada.

3. Varem puhastatud osade uuesti saastumist tuleb vältida, eriti kui pesemiseks kasutatakse rõhu all olevaid vedelikke.

4. Puhastamistoiminguteks kasutatavat vett peab hoidma ja see tuleb kõrvaldada viisil, mis väldib A-kategooria taudi tekitajate leviku ohtu.

5. Biotsiide tuleb kasutada viisil, mis vähendab võimalikult suurel määral nende kasutamisega kaasneda võivat negatiivset mõju keskkonnale ja rahvatervisele.

B. **Esialgne puhastamine ja desinfitseerimine**

Artikli 15 kohasel esialgsel puhastamisel ja desinfitseerimisel tuleb A-kategooria taudi levitamise vältimiseks teha järgmist:

a) loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade korjused või nende osad tuleb desinfitseerimisvahendiga üle pihustada ning ettevõttest kinnistes ja lekkekindlates sõidukites või mahutites töötlemiseks ja kõrvaldamiseks ära viia;

b) surmamise, tapmise või tapajärgse kontrolli käigus maha sattuda võinud koed või veri tuleb hoolikalt kokku koguda ja kõrvaldada;

c) niipea kui loetellu kantud liikidesse kuuluvate loomade korjused või nende osad on töötlemiseks või kõrvaldamiseks ära viidud, tuleb ettevõtte osad, kus neid loomi peeti, ja muude hoonete osad, pinnad või seadmed, mis surmamise või tapajärgse kontrolli käigus saastusid, desinfitseerimisvahendiga üle pihustada;

d) sõnnik, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanu, tuleb desinfitseerimisvahendiga põhjalikult immutada;

e) desinfitseerimisvahend peab töödeldud pinnale jääma vähemalt 24 tunniks;

f) seadmed, mahutid, söödanõud, pinnad ja materjal, mis on pärast pesu ja desinfitseerimist tõenäoliselt saastunud, tuleb hävitada.

C. **Lõplik puhastamine ja desinfitseerimine**

Lõplikuks puhastamiseks ja desinfitseerimiseks artikli 57 tähenduses tuleb teha järgmist.

1. Sõnnik, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanu, tuleb eemaldada ja seda tuleb töödelda järgmiselt:

   a) tahke sõnnik, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanu kas

      i) töödeldakse auruga vähemalt 70 °C juures;

      ii) põletatakse;

iii) maetakse piisavalt sügavale, et loomad sellele ligi ei pääseks, või

iv) virnastatakse, pihustatakse desinfitseerimisvahendiga üle ja jäetakse seisma vähemalt 42 päevaks, kattes virna või selle ümber virnastades, et tagada kõikide kihtide termiline töötlemine;

b) vedelat sõnnikut tuleb ladustada vähemalt 42 päeva ja lindude kõrge patogeensusega gripi korral 60 päeva pärast nakkusohtliku materjali viimast lisamist.

2. Hooned, pinnad ja seadmed tuleb põhjalikult pesta ja puhastada, eemaldades allesjäänud rasva ja mustuse, ning desinfitseerimisvahenditega üle pihustada.

3. Seitsme päeva pärast tuleb ettevõtted uuesti puhastada ja desinfitseerida.

V LISA

KAITSE- JA JÄRELEVALVETSOONIDE MIINIMUMRAADIUS

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklis 21)

Ettevõtte ümbruse raadius

A-kategooria taudid	Kaitsetsoon	Järelevalvetsoon
Suu- ja sõrataud	3 km	10 km
Veiste katku nakkus	3 km	10 km
Riftioru palaviku viiruse nakkus	20 km	50 km
Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus	20 km	50 km
Mycoplasma mycoides subsp. *mycoides SC* nakkus (veiste kontagioosne pleuropneumoonia)	Ettevõte	3 km
Lammaste ja kitsede rõuged	3 km	10 km
Väikemäletsejaliste katku viiruse nakkus	3 km	10 km
Kitsede nakkav pleuropneumoonia	Ettevõte	3 km
Hobuste Aafrika katk	100 km	150 km
Burkholderia mallei nakkus (malleus)	Ettevõte	Ettevõte
Sigade klassikaline katk	3 km	10 km
Sigade Aafrika katk	3 km	10 km
Lindude kõrge patogeensusega gripp	3 km	10 km
Newcastle'i haiguse viiruse nakkus	3 km	10 km

VI LISA

PIIRANGUTSOONIS KEHTIVAD KEELUD

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklis 27)

Tabel. Loetellu kantud liikidesse kuuluvate loomade ja neilt loomadelt saadud toodetega seotud tegevuste keelud

LOOMADE JA TOODETEGA SEOTUD TEGEVUSTE KEELUD	FMD [1]	RP	RVFV	LSD	CBPP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	GLAND	HPAI	NCD
Loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedu piirangutsooni ettevõtetest	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	X	X
Loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade vedu piirangutsooni ettevõtetesse	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	X	X
Loetellu kantud liikidesse kuuluvate ulukite varude täiendamine	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	X	X
Laadad, turud, näitused ja muud loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade kogunemised, sealhulgas nende liikide kokkukogumine ja jaotamine	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	X	X
Loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade sperma, ootsüütide ja embrüote vedu piirangutsooni ettevõtetest	X	X	X	X (*)	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA
Loetellu kantud liikidesse kuuluvatelt peetavatelt loomadelt sperma, ootsüütide ja embrüote kogumine	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NP	NA	NA	NA
Loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade viimine teise ettevõttesse kunstliku seemendamise eesmärgil	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA
Loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade viimine teise ettevõttesse loomuliku seemendamise eesmärgil	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA
Haudemunade vedu piirangutsooni ettevõtetest	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	X
Loetellu kantud peetavate ja metsloomade värske liha (v.a rups) vedu piirangutsooni tapamajadest või ulukikäitlusettevõtetest	X	X	X	NP	NP	X	X	NP	X	X	NP	NA	X	X

(1) Taudide lühendid vastavalt II lisale.
NA = ei kohaldata.
X = keelatud.
NP = ei ole keelatud.
(*) Ainult ootsüüdid ja embrüod.

LOOMADE JA TOODETEGA SEOTUD TEGEVUSTE KEELUD	FMD (1)	RP	RVFV	LSD	CBPP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	GLAND	HPAI	NCD
Loetellu kantud peetavate ja metsloomade rupsi vedu piirangutsooni tapamajadest või ulukikäitlusettevõtetest	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NP	NA	X	X
Loetellu kantud liikide loomade värskest lihast saadud lihatoodete vedu piirangutsooni ettevõtetest	X	X	X	NP	NP	NP	X	NP	X	X	NP	NA	X	X
Loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade toorpiima ja ternespiima vedu piirangutsooni ettevõtetest	X	X	X	X	NP	X	X	NP	NA	NA	NP	NA	NA	NA
Piimatoodete ja ternespiimatoodete vedu piirangutsooni ettevõtetest	X	X	X	X	NP	X	X	NP	NA	NA	NP	NA	NA	NA
Inimtoiduks ettenähtud munade vedu piirangutsooni ettevõtetest	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	X
Loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade sõnniku, sealhulgas allapanu ja kasutatud allapanu vedu piirangutsooni ettevõtetest	X	X	X	X	NP	X	X	NP	X	X	NP	NA	X	X
Loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade naha, villa, harjaste ja sulgede vedu piirangutsooni ettevõtetest	X	X	X	X	NP	X	X	NP	X	X	NP	NA	X	X
Piirangutsoonis saadud taimse sööda ja põhu vedu (*)	X	X	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NA	NP	NP

(*) Ainult ootsüüdid ja embrüod.

VII LISA

PIIRANGUTSOONIST PÄRIT LOOMSETE SAADUSTE RISKE MAANDAV TÖÖTLEMINE

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklites 27, 33 ja 49)

Töötlusviis	FMD [1]	RP	RVFV	LSD	CBPP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	HPAI	NCD
LIHA													
Kuumtöötlemine hermeetiliselt suletud mahutis, et saavutada F_0 [2] väärtuseks vähemalt 3	X						X		X	X		X	X
Kuumtöötlemine sisetemperatuurini 80 °C	X						X		X	X		X	X
Kuumtöötlemine sisetemperatuurini 70 °C	X						X		X			X	X
(Eelnevalt konditustatud ja rasvatustatud liha) kuumtöötlemine nii, et selle sisetemperatuur oleks vähemalt 70 °C vähemalt 30 minuti vältel	X						X		X				
Hermeetiliselt suletud mahutis vähemalt 60 °C juures vähemalt 4 tundi	X						X		X	X			
Sisetemperatuur 73,9 °C vähemalt 0,51 sekundiks [3]	X											X	X
Sisetemperatuur 70,0 °C vähemalt 3,5 sekundiks [3]												X	X
Sisetemperatuur 65,0 °C vähemalt 42 sekundiks [3]												X	X
Sisetemperatuur 60 °C vähemalt 507 sekundiks [3]												X	X
Kuumtöötlemine kuivatamiseks, et saavutada Aw väärtus kuni 0,93 ja pH väärtus kuni 6													
Kuumtöötlemine vähemalt 65 °C sisetemperatuurini nii pikaks ajaks, kui on vaja, et saavutada pastöriseerimisväärtus (pv), mis on vähemalt 40							X						

[1] Taudide lühendid vastavalt II lisale.

[2] F_0 on välja arvutatud surmav toime bakterieostele. F_0 väärtus 3 tähendab, et toote kõige külmemat kohta on piisavalt kuumutatud, et saavutada sama surmav toime nagu 121 °C (250 °F) juures kolmeminutilise kiire kuumutamise ja jahutamise vältel.

[3] Üksnes kodulinnuliha puhul.

Töötlusviis	FMD [1]	RP	RVFV	LSD	CBPP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	HPAI	NCD
Kondiga liha loomulik kääritamine ja laagerdamine: vähemalt 9 kuud, et saavutada Aw väärtus kuni 0,93 ja pH väärtus kuni 6	X								X				
Kondita liha loomulik kääritamine ja laagerdamine: vähemalt 9 kuud, et saavutada Aw väärtus kuni 0,93 ja pH väärtus kuni 6	X								X	X			
Seljatükkide loomulik kääritamine: vähemalt 140 päeva, et saavutada Aw väärtus kuni 0,93 ja pH väärtus kuni 6 [4]									X	X			
Tagaosade loomulik kääritamine: vähemalt 190 päeva, et saavutada Aw väärtus kuni 0,93 ja pH väärtus kuni 6 [4]									X	X			
Itaalia stiilis kondiga tagaosade kuivatamine pärast soolamist: vähemalt 313 päeva [4]									X				
Hispaania stiilis kondiga tagaosade ja seljatükkide kuivatamine pärast soolamist [4]: — Ibeeria tõugu sigade tagaosad: vähemalt 252 päeva — Ibeeria tõugu sigade abaosad: vähemalt 140 päeva — Ibeeria tõugu sigade seljatükid: vähemalt 126 päeva — Serrano sink: vähemalt 140 päeva	X								X	X			
Rümpade laagerdamine temperatuuril vähemalt 2 °C vähemalt 24 tunni jooksul pärast tapmist			X										
Rupsi eemaldamine				X	X			X					
SOOLED													
Soolamine kuiva naatriumkloriidi (NaCl) või selle küllastunud lahusega (Aw < 0,80) vähemalt 30 järjestikuse päeva jooksul ümbritseva keskkonna temperatuuril vähemalt 20 °C	X						X		X	X			
Soolamine fosfaadilisandiga kuiva soola (86,5 % NaCl, 10,7 % Na_2HPO_4 and 2,8 % Na_3PO_4) või selle küllastunud lahusega (Aw < 0,80) vähemalt 30 järjestikuse päeva jooksul ümbritseva keskkonna temperatuuril vähemalt 20 °C	X			OK [5]			X		X	X			
Soolamine naatriumkloriidiga (NaCl) vähemalt 30 päeva jooksul [6]													

[4] Ainult sigade puhul.
[5] Ohutu kaup.
[6] Mitte veise- lamba-, kitse- ja seasoolte puhul.

Töötlusviis	FMD ([1])	RP	RVFV	LSD	CBPP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	HPAI	NCD
Pleegitamine ([7])													
Kuivatamine ([7])													
PIIM													
Kuumtöötlemine (steriliseerimine), et saavutada F_0 väärtuseks vähemalt 3	X				OK ([8])			OK ([8])					
Kuumtöötlemine (kõrgkuumutamine): vähemalt 132 °C juures vähemalt 1 sekundi jooksul	X						X						
Kuumtöötlemine (kõrgkuumutamine): vähemalt 135 °C juures sobiva aja jooksul	X												
Kuumtöötlemine (lühiajaline kõrgpastöriseerimine), kui piima pH väärtus on alla 7, vähemalt 72 °C juures vähemalt 15 sekundit	X						X						
Kuumtöötlemine (lühiajaline kõrgpastöriseerimine), kui piima pH väärtus on vähemalt 7, vähemalt 72 °C juures vähemalt 15 sekundit, kaks korda	X						X						
Kuumtöötlemine (lühiajaline kõrgpastöriseerimine) koos füüsilise töötlemisega, et saavutada vähemalt 1 tunniks pH väärtuseks alla 6 või et saavutada selle sisetemperatuur vähemalt 72 °C, koos kuivatamisega	X												
Pastöriseerimine, mis seisneb ühekordses kuumtöötlemises, mille toime on vähemalt samaväärne 72 °C rakendamisega 15 sekundi jooksul	X		X	X									

([7]) Mitte veise- lamba-, kitse- ja seasoolte puhul.
([8]) Ohutu kaup.

Töötlusviis	HPAI	NCD
MUNAD		
Kuumtöötlemine: — Terve muna: — 60,0 °C – 188 s — täielikult kuumtöödeldud — Munasegud: — 60 °C – 188 s — täielikult kuumtöödeldud — 61,1 °C – 94 s — Vedel munavalge: — 55,6 °C – 870 s — 56,7 °C – 232 s — Tavaline või puhas munakollane: — 60 °C – 288 s — 10 % lisatud soolaga munakollane: — 62,2 °C – 138 s — Kuivatatud munavalge: — 67 °C – 20 tundi — 54,4 °C – 50,4 tundi — 51,7 °C – 73,2 tundi	X	
Kuumtöötlemine: — Terve muna: — 55 °C – 2 521 s — 57 °C – 1 596 s — 59 °C – 674 s — täielikult kuumtöödeldud — Vedel munavalge: — 55 °C – 2 278 s — 57 °C – 986 s — 59 °C – 301 s — 10 % lisatud soolaga munakollane — 55 °C – 176 s — Kuivatatud munavalge: — 57 °C – 54,0 tundi		X

VIII LISA

PIIRANGUTSOONIST PÄRIT MITTELOOMSETE SAADUSTE RISKE MAANDAV TÖÖTLEMINE

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklites 36 ja 52)

Töötlusviis	FMD [1]	RP
Kuumtöötlemine suletud kambris auruga vähemalt 80 °C juures ja vähemalt 10 minutit	X	X
Ladustamine pakendites või pallides lähimast puhangust vähemalt 2 km kaugusel asuvas kohas varjualuses, kust neid ei viida minema vähemalt enne kolme kuu möödumist artikli 15 kohase puhastamise ja desinfitseerimise lõpetamisest	X	X

[1] Taudide lühendid vastavalt II lisale.

IX LISA

KAITSETSOONIST PÄRIT LIHA MÄRGISTAMINE

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklites 33 ja 49)

1. Märgistus, mis kantakse artikli 33 lõike 1 punkti b kohasele kaitsetsoonist pärit värskele kodulinnulihale, mis ei ole ette nähtud teise liikmesriiki viimiseks, peab vastama järgmistele tingimustele:

   a) kuju ja sisu:

      „XY“ tähistab määruse (EÜ) nr 853/2004 II lisa I jao B osa punktis 6 osutatud asjaomast riigikoodi ja „1234“ tähistab määruse (EÜ) nr 853/2004 II lisa I jao B osa punktis 7 osutatud ettevõtte tunnustamise numbrit.

   b) mõõtmed:

      — „XY“ laius 8 mm,

      — „1234“ laius 11 mm,

      — välisdiameeter vähemalt 30 mm,

      — ruudu joone paksus 3 mm.

2. Artikli 33 lõike 2 punkti a kohases töötlemisettevõttes töötlemiseks ette nähtud värskele lihale kantav märgistus koosneb:

   a) määruses (EÜ) nr 853/2004 ette nähtud identifitseerimismärgist koos täiendava diagonaalse ristiga, mis koosneb kahest templi keskkohta läbivast sirgest joonest ja võimaldab lugeda märgil esitatud teavet, või

   b) ühest 6,5 cm laiusest ja 4,5 cm kõrgusest ovaalsest templist, millel peab olema selgelt loetavalt esitatud järgmine teave:

      — ülaosas liikmesriigi täielik nimi või ISO-kood suurtähtedes;

      — keskel tapamaja veterinaarloa number;

      — alaosas üks järgmistest lühenditest: CE, EC, EF, EG, EK, EY, EO, ES, EU, EB, WE või EZ;

      — kaks sirget joont, mis ristuvad templi keskkohas nii, et ei varja märgil esitatud teavet;

      — tähtede kõrgus peab olema vähemalt 0,8 cm ja numbrite kõrgus vähemalt 1 cm.

X LISA

MEETMETE KESTUS KAITSETSOONIS

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklis 39)

A-kategooria taudid	Meetmete miinimumkestus kaitsetsoonis (artikli 39 lõige 1)	Järelevalvemeetmete täiendav kestus kaitsetsoonis (artikli 39 lõige 3)
Suu- ja sõrataud	15 päeva	15 päeva
Veiste katku nakkus	21 päeva	9 päeva
Riftioru palaviku viiruse nakkus	30 päeva	15 päeva
Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus	28 päeva	17 päeva
Mycoplasma mycoides subsp. mycoides SC nakkus (veiste kontagioosne pleuropneumoonia)	45 päeva	Ei kohaldata
Lammaste ja kitsede rõuged	21 päeva	9 päeva
Väikemäletsejaliste katku viiruse nakkus	21 päeva	9 päeva
Kitsede nakkav pleuropneumoonia	45 päeva	Ei kohaldata
Hobuste Aafrika katk	12 kuud	Ei kohaldata
Burkholderia mallei nakkus (malleus)	6 kuud	Ei kohaldata
Sigade klassikaline katk	15 päeva	15 päeva
Sigade Aafrika katk	15 päeva	15 päeva
Lindude kõrge patogeensusega gripp	21 päeva	9 päeva
Newcastle'i haiguse viiruse nakkus	21 päeva	9 päeva

XI LISA

MEETMETE KESTUS JÄRELEVALVETSOONIS

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklites 55 ja 56)

A-kategooria taudid	Meetmete miinimumkestus järelevalvetsoonis
Suu- ja sõrataud	30 päeva
Veiste katku nakkus	30 päeva
Riftioru palaviku viiruse nakkus	45 päeva
Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus	45 päeva
Mycoplasma mycoides subsp. mycoides SC nakkus (veiste kontagioosne pleuropneumoonia)	45 päeva
Lammaste ja kitsede rõuged	30 päeva
Väikemäletsejaliste katku viiruse nakkus	30 päeva
Kitsede nakkav pleuropneumoonia	45 päeva
Hobuste Aafrika katk	12 kuud
Burkholderia mallei nakkus (malleus)	Ei kohaldata
Sigade klassikaline katk	30 päeva
Sigade Aafrika katk	30 päeva
Lindude kõrge patogeensusega gripp	30 päeva
Newcastle'i haiguse viiruse nakkus	30 päeva

XII LISA

PROOVIVÕTUKORD JA DIAGNOSTIKAMEETODID VEELOOMADE A-KATEGOORIA TAUDIDE KORRAL

1. Kliinilise läbivaatuse ja proovide kogumise suhtes kohaldatakse järgmist korda:

a) kliiniline läbivaatus ja laboriuuringute jaoks proovide võtmine peab hõlmama:

i) loetellu kantud liikidesse kuuluvaid vesiviljelusloomi, kellel on asjaomase A-kategooria taudi tunnused, ning

ii) vesiviljelusloomi, kes on hiljuti tõenäoliselt surnud kahtlustatud või kinnitust leidnud taudi tõttu, ning

iii) vesiviljelusloomi, kellel on epidemioloogiline seos A-kategooria taudi kahtluse või kinnitatud juhtumiga;

b) kogutavate proovide miinimumarv:

	Stsenaarium			
Loomade tüüp	Teade suurenenud suremuse kohta	Nakatunud loomade sissetoomine	Surmajärgsete või tauditunnuste täheldamine	Muudel asjaoludel põhinev kahtlus
Molluskid (kogu loom)	30	30	—	150
Koorikloomad	10		10	150
Kalad	—	—	10	30

c) molluskitelt proovide võtmisel kohaldatakse järgmisi lisakriteeriume:

i) proovivõtuks tuleb valida nakkuskahtlusega loomad. Kui kahtlusega seotud loomade populatsioonis on loetellu kantud liike, tuleb need valida proovivõtuks;

ii) kui esineb nõrku, avatud kojapoolmetega või äsja surnud, kuid mitte lagunenud molluskeid, valitakse proovivõtuks eelkõige need molluskid. Kui selliseid molluskeid ei esine, peavad proovivõtuks väljavalitud molluskid hõlmama vanimaid terveid molluskeid;

iii) kui ettevõttes kasutatakse molluskite kasvatamiseks mitut veeallikat, peab proovivõtuvalim hõlmama kõikidest veeallikatest pärit molluskeid, nii et selles oleksid proportsionaalselt esindatud ettevõtte kõik osad;

iv) kui proove võetakse ilmselt ühesuguse epidemioloogilise staatusega molluskikasvandustest, peab see hõlmama molluskeid esinduslikust arvust proovivõtukohtadest.

Selliste proovivõtukohtade valimisel tuleb peamiste teguritena arvesse võtta loomade asustustihedust, veevoolu, loetellu kantud vastuvõtlike ja vektorliikide esinemist, batümeetrilisi andmeid ja kasvatustavasid. Proove tuleb võtta ka molluskikasvandustes asuvatest või nendega külgnevatest looduslikest kasvukohtadest;

d) koorikloomadelt proovide võtmisel kohaldatakse järgmisi lisakriteeriume:

i) kui tootmisüksustes esineb nõrku või surmaeelses seisundis loetellu kantud liikidesse kuuluvaid koorikloomi, tuleb proovivõtuks valida eelkõige need koorikloomad. Kui selliseid loomi ei esine, peavad koorikloomade proovivõtuvalimis olema proportsionaalselt esindatud kõik koorikloomade põlvkonnad;

ii) kui koorikloomade kasvatamiseks kasutatakse mitut veeallikat, peab valim hõlmama kõikidest veeallikatest pärit loetellu kantud liikidesse kuuluvaid koorikloomi, nii et selles oleksid proportsionaalselt esindatud kõik ettevõtte osad;

iii) kui käesoleva määruse artikli 102 punkti a kohaselt on nõutav proovide võtmine loetellu kantud liikide looduslikelt populatsioonidelt, tuleb proovivõtukohtade arv ja geograafiline jaotus kindlaks määrata viisil, mis tagab nakkuskahtlusega ala piisava kaetuse.

Proovivõtukohad peavad esindama vastuvõtlike liikide looduslike populatsioonide elupaigaks olevaid eri ökosüsteeme, nagu mereökosüsteemid, suudmealad, jõgikonnad ja järvistud;

e) kaladelt proovide võtmisel kohaldatakse järgmisi lisakriteeriume:

i) kui esineb nõrku, ebatavaliselt käituvaid või äsja surnud, kuid mitte veel lagunenud kalu, tuleb proovivõtuks valida need kalad. Kui selliseid loomi ei esine, peavad kalade proovivõtuvalimis olema proportsionaalselt esindatud loetellu kantud liikidesse kuuluvate kalade kõik põlvkonnad;

ii) kui kalade kasvatamiseks kasutatakse mitut veeallikat, peab valim hõlmama kõikidest veeallikatest pärit loetellu kantud liike, nii et selles oleksid proportsionaalselt esindatud kõik ettevõtte osad;

iii) vikerforelli (*Onchorynchus mykiss*) või hariliku ahvena (*Perca fluviatilis*) olemasolu korral võib proovivõtmiseks valida ainult nende liikide kalu. Kui vikerforelli ega harilikku ahvenat ei leidu, peavad valimis olema esindatud kõik muud olemasolevad loetellu kantud liigid, järgides punktides a–d loetletud kriteeriume;

iv) kui käesoleva määruse artikli 102 punkti a kohaselt on nõutav proovide võtmine loetellu kantud liikide looduslikelt populatsioonidelt, tuleb proovivõtukohtade arv ja geograafiline jaotus kindlaks määrata viisil, mis tagab nakkuskahtlusega ala piisava kaetuse.

Proovivõtukohad peavad esindama ka vastuvõtlike liikide looduslike populatsioonide elupaigaks olevaid eri ökosüsteeme, nagu mereökosüsteemid, suudmealad, jõgikonnad ja järvistud;

f) prooviks võetavate elundite valimine ning proovide ettevalmistamine, ladustamine ja vedu laborisse peab toimuma kooskõlas asjaomase taudiga tegeleva Euroopa Liidu referentlabori soovitustega.

2. Proove tuleb uurida laboris, kus kasutatakse asjaomase taudiga tegeleva Euroopa Liidu referentlabori heakskiidetud diagnostikameetodeid ja nende kohaldamise korda.

XIII LISA

TABANDUNUD VESIVILJELUSETTEVÕTETE KASUTAMATA HOIDMISE MIINIMUMPERIOODID

Käesoleva määruse artiklis 81 osutatud kasutamata hoidmise perioodid ning artikli 96 lõigetes 4 ja 5 osutatud samaaegse kasutamata hoidmise perioodid

A-kategooria taud	Tabandunud ettevõtte kasutamata hoidmise miinimumperiood	Sama kaitsetsooni tabandunud ettevõtete samaaegse kasutamata hoidmise miinimumperiood	Täiendavad nõuded
Mikrocytos mackini infektsioon	6 kuud	4 nädalat	Peab hõlmama aasta kõige külmemat perioodi
Perkinsus marinus'e infektsioon	6 kuud	4 nädalat	Peab hõlmama aasta kõige soojemat perioodi
Taura sündroomi viiruse infektsioon	6 nädalat	4 nädalat	Peab hõlmama aasta kõige soojemat perioodi
Yellowheadi taudi viiruse infektsioon	6 nädalat	3 nädalat	Peab hõlmama aasta kõige soojemat perioodi
Epizootiline vereloomeelundite nekroos	8 nädalat	4 nädalat	Peab hõlmama aasta kõige soojemat perioodi

XIV LISA

PIIRANGUTSOONIDE KEHTESTAMISE KRITEERIUMID VEELOOMADE A-KATEGOORIA TAUDIDE KORRAL

1. Artiklis 85 osutatud piirangutsoonid tuleb kindlaks määrata igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse vähemalt järgmisi tegureid:

   a) A-kategooria taudi nakkusega ettevõtte või kasvanduste rühma molluskite/koorikloomade/kalade surmajuhtumite koguarv, koguprotsent ja surnud loomade jaotus;

   b) asjakohane teave nakkusega ettevõttesse (ettevõtetesse) ja sealt välja liikumiste kohta;

   c) kaugus naaberettevõtetest ja nende tihedus;

   d) looduslike veeloomade esinemine;

   e) teave looduslike veeloomade selliste surmajuhtumite, haiguskahtluste või haiguspuhangute kohta, mis on või võivad olla seotud konkreetse A-kategooria taudiga;

   f) töötlemisettevõtete lähedus ja neis ettevõtetes esinevad liigid, eriti mis puutub loetellu kantud liikidesse;

   g) tabandunud ja naabruses asuvates ettevõtetes kohaldatavad kasvatustavad;

   h) hüdrodünaamilised tingimused ja muud tegurid, mis on epidemioloogiliselt olulised.

2. Molluskeid ja koorikloomi tabavate A-kategooria taudide kaitse- ja järelevalvetsoonide geograafilise piiritlemise suhtes kohaldatakse järgmisi miinimumnõudeid:

   a) kaitsetsoon tuleb kehtestada ametlikult A-kategooria taudiga nakatunuks kinnitatud ettevõtte või kasvanduste rühma vahetus läheduses ja see peab vastama asjakohaste hüdrodünaamiliste ja epidemioloogiliste andmete põhjal kindlaks määratud alale;

   b) väljaspool kaitsetsooni tuleb kehtestada järelevalvetsoon, mis vastab kaitsetsooni ümbritsevale asjakohaste hüdrodünaamiliste ja epidemioloogiliste andmete põhjal kindlaks määratud alale.

3. Kalu tabavate A-kategooria taudide kaitse- ja järelevalvetsoonide geograafilise piiritlemise suhtes tuleb kohaldada järgmisi miinimumnõudeid:

   a) kaitsetsoon tuleb kehtestada sellise ettevõtte ümber, kus on leidnud kinnitust epizootilise vereloomeelundite nekroosi (EHN) esinemine. See tsoon vastab:

      i) rannikualadel: sellise ringi sees olevale alale, mille raadius on vähemalt üks loodete horisontaalne ulatus või vähemalt viis kilomeetrit (olenevalt sellest, kumb on suurem) ja mille keskpunktis on ettevõte, kus on ametlikult kinnitust leidnud EHNi esinemine, või samaväärsele alale, mis on kindlaks määratud asjakohaste hüdrodünaamiliste või epidemioloogiliste andmete põhjal;

      ii) sisemaal: selle ettevõtte kogu valgalale, kus on ametlikult kinnitust leidnud EHNi esinemine. Pädev asutus võib piirata tsooni ulatust valgala osade või ettevõtte alaga, kui sellega ei kahjustata taudi leviku tõkestamist;

   b) pädev asutus peab kehtestama väljaspool kaitsetsooni järelevalvetsooni, mis peab:

      i) rannikualadel: vastama kaitsetsooni ümbritsevale loodete horisontaalse ulatuse kattumise alale või kaitsetsooni ümbritsevale sellise ringi sees olevale alale, mille raadius kaitsetsooni keskpunktist on 10 km, või samaväärsele alale, mis on kindlaks määratud asjakohaste hüdrodünaamiliste või epidemioloogiliste andmete põhjal;

      ii) sisemaal: olema kehtestatud kaitsetsoonist väljaspool asuv laiem ala.

XV LISA

JÄRELEVALVEKAVA JA TÕRJEMEETMETE KESTUS JÄRELEVALVETSOONIS VESIVILJELUSLOOMADE A-KATEGOORIA TAUDIDE KORRAL

(nagu on osutatud käesoleva määruse artiklites 98 ja 101)

1. **Järelevalvekava**

Järelevalvetsoonis loetellu kantud liike pidavad ettevõtted ja vesiviljelusettevõtete rühmad peavad alluma artiklis 98 sätestatud järelevalvele, et kontrollida asjaomase A-kategooria taudi nakkuse esinemist. Järelevalve peab hõlmama loomatervise ülevaatusi, sealhulgas tootmisüksustest proovide võtmist. Pädev asutus peab neid ülevaatusi tegema tabelite 1 ja 2 kohaselt.

Proovide võtmise suhtes kohaldatakse XII lisa punktis 1 sätestatud kriteeriume, nagu on liigi puhul asjakohane.

Tabel 1

Järelevalvekava, mis hõlmab loomatervise ülevaatusi ning ettevõtetest ja ettevõtete rühmadest veeloomade A-kategooria taudide, välja arvatud epizootilise vereloomeelundite nekroosi avastamiseks proovide võtmist

A-kategooria taud	Loomatervise ülevaatuste arv aastas	Laboriuuringute arv aastas	Loomade arv valimis	Periood aastas, mil proovid võetakse	Proovivõtuvalimisse kuulunud loomade ettevõttes viibimise aeg
Mikrocytos mackini infektsioon	1	1	150	Kui nakkuse levimus on teadaolevalt suurim või aprillis-mais, kui merevee temperatuur on olnud 3–4 kuud alla 10 °C	4 kuud
Perkinsus marinus'e infektsioon	1	1	150	Kui nakkuse levimus on teadaolevalt suurim või septembris, oktoobris või novembris	4 kuud
Taura sündroomi viiruse infektsioon	2	2	150	Aasta sellel perioodil, kui veetemperatuur jõuab tõenäoliselt aasta kõrgeimale tasemele	2 kuud
Yellowheadi taudi viiruse infektsioon	2	2	150	Aasta sellel perioodil, kui veetemperatuur jõuab tõenäoliselt aasta kõrgeimale tasemele	2 kuud

Tabel 2

Järelevalve erikava, mis hõlmab loomatervise ülevaatusi ja ettevõtetes veeloomadelt epizootilise vereloomeelundite nekroosi (EHN) avastamiseks proovide võtmist [1]

Ettevõtte tüüp	Tervisekontrollide arv aastas (kaheaastane seire)	Proovivõttude arv aastas (kaheaastane seire)	Kalade arv valimis	
			Kasvatatavate kalade arv	Sugukalade arv [2]
a) Sugukarjaga ettevõtted	2	2	150 (esimene ja teine kontroll)	150 (esimene või teine kontroll)
b) Üksnes sugukarjaga ettevõtted	2	1	0	150 [2] (esimene või teine kontroll)
c) Sugukarjata ettevõtted	2	2	150 (esimene ja teine kontroll)	0
Kalade maksimaalne arv koondproovis: 10				

[1] Kaladelt tuleb laboriuuringute jaoks proove võtta, kui veetemperatuur on vahemikus 11–20 °C. Veetemperatuuri nõuet tuleb kohaldada ka loomatervise ülevaatuste puhul. Ettevõtetes, kus veetemperatuur ei tõuse aasta jooksul 11 °C-ni, tuleb proove võtta ja loomatervise ülevaatusi teha siis, kui veetemperatuur on kõrgeimal tasemel.

[2] Sugukarjast võetud proovide hulka ei tohi kuuluda sugunäärmete vedelikud, niisk ega mari, kuna puuduvad tõendid selle kohta, et EHN põhjustaks reproduktiivsüsteemi infektsiooni.

2. **Järelevalvetsoonis rakendatavate tõrjemeetmete kestus**

A-kategooria taud	Järelevalve miinimumperioodid
Mikrocytos mackini infektsioon	3 aastat
Perkinsus marinus'e infektsioon	3 aastat
Taura sündroomi viiruse infektsioon	2 aastat
Yellowheadi taudi viiruse infektsioon	2 aastat
Epizootiline vereloomeelundite nekroos	2 aastat

Kui järelevalveperiood on möödunud ja uusi asjaomase A-kategooria taudiga nakatumise juhtumeid ei ole avastatud, tuleb järelevalvetsooni meetmed tühistada, nagu on ette nähtud käesoleva määruse artikliga 101.